

SLUŽBENI VJESNIK VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

**SLUŽBENO GLASILO VARAŽDINSKE ŽUPANIJE I GRADOVA:
IVANEC, LEPOGLAVA, LUDBREG, NOVI MAROF I VARAŽDINSKE
TOPLICE TE OPĆINA: BEDNJA, BREZNICA, BREZNIČKI
HUM, CESTICA, DONJA VOĆA, JALŽABET, KLENOVNIK,
LJUBEŠĆICA, MALI BUKOVEC, MARTIJANEC, MARUŠEVEC,
PETRIJANEC, SRAČINEC, SVETI ĐURĐ, SVETI ILIJA, TRNOVEC
BARTOLOVEČKI, VELIKI BUKOVEC, VIDOVEC, **2020.**
VINICA I VISOKO**

BROJ: 53 — Godina XXVIII	Varaždin, 13. kolovoza 2020.	List izlazi po potrebi
---------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------

SADRŽAJ

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA AKTI ŽUPANA		
48.	Rješenje o razrješenju člana i imenovanju novog člana u Nadzorni odbor PZC Varaždin d.d.	3502
OPĆINA BEDNJA AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA		
7.	Pravilnik o unutarnjem redu i načinu rada Jedinstvenog upravnog odjela Općine Bednja	3502
8.	Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima službenika i namještenika Općine Bednja	3514
OPĆINA KLENOVNIK AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA		
11.	Odluka o izmjeni Odluke o općinskim porezima	3517
12.	Odluka o dopuni Odluke o komunalnom redu na području Općine Klenovnik	3517
AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA		
5.	Odluka o popisu nerazvrstanih cesta u Općini Klenovnik	3517
OPĆINA SVETI ĐURĐ AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA		
20.	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Statut Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ	3521
21.	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu radu Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ	3521
22.	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Plan upisa djece u Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ za pedagošku godinu 2020./2021.	3521
23.	Odluka o mjerilima za financiranje predškolskog odgoja i ostvarivanja prava prednosti upisa djece u Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ	3522
24.	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Odluku o načinu utvrđivanja plaća i visini koeficijenta za obračun plaća djelatnika Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ	3524
25.	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na Odluku o visini osnovice za obračun plaće djelatnika Dječjeg vrtića Suncokret i Sveti Đurđ	3524
26.	Odluka o imenovanju članova Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ	3525
27.	Plan mreže Dječjih vrtića za područje Općine Sveti Đurđ	3525
28.	Odluka o izmjeni Odluke o utvrđivanju popisa pravnih osoba od posebnog interesa za Općinu Sveti Đurđ u smislu Zakona o sprječavanju sukoba interesa	3526
29.	Odluka o kupnji nekretnine u k.o. Hrzenica	3526
OPĆINA VISOKO AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA		
23.	Odluka o usvajanju Plana ukupnog razvoja Općine Visoko - Smjernice za razvoj Općine Visoko za razdoblje 2016.-2020. - Izmjene i dopune Strateškog razvojnog programa	3527

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

AKTI ŽUPANA

48.

Na temelju članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 36/09, 125/08, 36/09, 150/11, 19/13 - službeni pročišćeni tekst, 144/12, 137/15 - službeni pročišćeni tekst, 123/17, 98/19), članka 60. stavka 1. točke 6. Statuta Varaždinske županije (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 14/18 i 7/20) i članka 37. Statuta PZC Varaždin d.d. od 21. studenoga 2017. godine, župan Varaždinske županije donosi

RJEŠENJE

o razrješenju člana i imenovanju novog člana u Nadzorni odbor PZC Varaždin d.d.

I.

DANIJE VLAISAVLJEVIĆ razrješuje se članstva u Nadzornom odboru PZC Varaždin d.d.

II.

Za člana Nadzornog odbora PZC Varaždin d.d. **imenuje se NIKOLA BREŽNI.**

III.

Mandat novom članu Nadzornog odbora traje do isteka mandata članovima Nadzornog odbora imenovanih Rješenjem o imenovanju članova u Nadzorni odbor PZC Varaždin d.d. (KLASA: 119-01/16-01/6, URBROJ: 2186/1-02/1-17-4, od 4. srpnja 2017).

IV.

Ovo Rješenje objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 119-01/16-01/6
URBROJ: 2186/1-02/1-20-7
Varaždin, 4. kolovoza 2020.

ŽUPAN

Radimir Čačić, v.r.

OPĆINA BEDNJA

AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA

7.

Na temelju članka 4. stavka 3. Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19), članka 32. Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 74/10 i 125/14) i članka 45. stavak 4. točke 7. Statuta Općine Bednja (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 27/20), općinski načelnik Općine Bednja na prijedlog pročelnice Jedinog upravnog odjela donosi

PRAVILNIK

o unutarnjem redu i načinu rada Jedinog upravnog odjela Općine Bednja

I. UVODNA ODREDBA

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se unutarnje ustrojstvo Jedinog upravnog odjela, nazivi radnih mjesta, opis poslova pojedinih radnih mjesta, stručni i drugi uvjeti potrebni za njihovo obavljanje, potreban broj izvršitelja, materijalna i druga prava službenika i namještenika i druga pitanja od značenja za rad i radne odnose u Jedinom upravnom odjelu Općine Bednja (u daljnjem tekstu: Jedinostveni upravni odjel).

Članak 2.

Jedinostveni upravni odjel obavlja poslove određene zakonskim propisima i Statutom Općine.

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku za osobe u muškom rodu, upotrebljavaju se neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

(2) U rješenjima kojima se odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima službenika, kao i u potpisu pismena te na uredskim natpisima, naziv službe navodi se u rodu koji odgovara spolu službenika, odnosno namještenika raspoređenog na radno mjesto.

II. UNUTARNJE USTROJSTVO

Članak 4.

(1) Jedinostveni upravni odjel obavlja stručne, opće, administrativno tehničke i druge poslove za potrebe općinskog vijeća, općinskog načelnika i njihovih radnih tijela.

(2) Osim poslova iz stavka 1. ovog članka Jedinostveni upravni odjel obavlja i poslove iz upravnih područja:

- društvenih djelatnosti,
- gospodarstva,
- financija,
- komunalno stambenih djelatnosti,

- zaštite okoliša te gospodarenja otpadom,
- prometa i veza,
- imovinsko pravnih odnosa,
- upravljanja nekretninama na području Općine,
- kao i druge poslove koji su zakonom, drugim propisima i općim aktima stavljeni u nadležnost Općine kao jedinice lokalne samouprave.

Članak 5.

(1) Jedinствeni upravni odjel poslove iz samoupravnog djelokruga obavlja na način utvrđen zakonom, drugim propisima, Statutom te općim aktima Općine Bednja.

(2) Jedinствeni upravni odjel odgovoran je općinskom načelniku za zakonito i pravovremeno obavljanje poslova iz svog djelokruga.

(3) Općinski načelnik usklađuje i nadzire obavljanje poslova Jedinственог управног одјела.

(4) U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Jedinствeni upravni odjel samostalan je u granicama utvrđenim zakonom i općim aktima Općine.

(5) Općinski načelnik donosi plan prijema na rad u Jedinствeni upravni odjel za svaku kalendarsku godinu.

Članak 6.

(1) Radom Jedinственог управног одјела rukovodi pročelnik.

(2) Pročelnik Jedinственог управног одјела neposredno je odgovoran za zakonit, pravilan i pravodoban rad te za izvršavanje zadataka i poslova iz nadležnosti Jedinственог управног одјела.

(3) Pročelnik Jedinственог управног одјела dužan je izvješćivati načelnika Općine o stanju u odgovarajućim područjima iz nadležnosti Odjela.

(4) U razdoblju odsutnosti pročelnika Jedinственог управног одјела njegove poslove može obavljati službenik kojeg za to pisano ovlasti općinski načelnik.

Članak 7.

Sredstva za rad Jedinственог управног одјела osiguravaju se u proračunu Općine Bednja.

III. UVJETI ZA PRIJAM U SLUŽBU I RASPORED

Članak 8.

(1) Radna mjesta u Jedinственом управном одјелу popunjavanju se putem javnog natječaja na temelju Plana prijma u službu kojeg donosi općinski načelnik, a na prijedlog pročelnika Jedinственог управног одјела Općine Bednja.

(2) Natječaj za prijam službenika i namještenika raspisuje pročelnik, a natječaj za imenovanje pročelnika raspisuje općinski načelnik.

(3) Natječaj se obavezno objavljuje u »Narodnim novinama«, a može se objaviti i u dnevnom ili tjednom tisku.

(4) Obvezni sadržaj natječaja, broj članova povjerenstva, način provjere znanja i sposobnosti kandidata,

te kompletni postupak prijma u službu propisani su odredbama Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Članak 9.

(1) Službenici koji se primaju u službu u Jedinствeni upravni odjel na neodređeno vrijeme, primaju se uz obvezni probni rad u trajanju od tri mjeseca.

(2) Službenici koji se primaju u službu na određeno vrijeme, predviđivog trajanja službe od najmanje šest mjeseci, primaju se uz obvezni probni rad u trajanju od dva mjeseca.

(3) Službeniku se otkazuje služba ako nije zadovoljio na probnom radu, a služba mu prestaje danom izvršnosti rješenja o prestanku službe otkazom.

Plan prijma u službu

Članak 10.

(1) Planom prijma u službu utvrđuje se stvarno stanje popunjenosti radnih mjesta u Jedinственом управном одјелу Općine Bednja, potreban broj službenika i namještenika na neodređeno vrijeme za razdoblje za koje se plan donosi i planira se broj vježbenika odgovarajuće stručne spreme i struke.

(2) Planom prijma u službu utvrđuje se i popunjenost radnih mjesta u upravnim tijelima pripadnicima nacionalnih manjina i planira zapošljavanje potrebnog broja pripadnika nacionalnih manjina radi ostvarivanja zastupljenosti, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i zakonu kojim se uređuje sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Priprema i donošenje plana

Članak 11.

(1) Pročelnik Jedinственог управног одјела priprema prijedloge plana prijma u službu u vrijeme kad se priprema nacrt proračuna lokalne jedinice za sljedeću kalendarsku godinu, i to tako da s njim bude usklađen.

(2) Na temelju prikupljenih prijedloga iz stavka 1. ovoga članka, a vodeći računa o potrebama Jedinственог управног одјела i raspoloživim financijskim sredstvima Općine Bednja, općinski načelnik utvrđuje Plan prijma u službu u Jedinствeni upravni odjel Općine Bednja.

(3) Plan prijma u službu utvrđuje se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu proračuna za kalendarsku godinu na koju se plan odnosi.

IV. NAZIVI RADNIH MJESTA, OPISI POSLOVA, STRUČNI I DRUGI UVJETI

Članak 12.

Sastavni dio ovog Pravilnika čini Sistematizacija radnih mjesta u Jedinственом управном одјелу koja sadržava popis radnih mjesta, opis radnih mjesta i broj izvršitelja na pojedinom radnom mjestu. U Jedinственом управном одјелу utvrđuju se sljedeća radna mjesta s opisom poslova, stručnim i drugim uvjetima te brojem izvršitelja kako slijedi:

Redni broj: 1**Osnovni podaci o radnom mjestu:**

Kategorija: I.
Potkategorija: Glavni rukovoditelj
Klasifikacijski rang: 1
Nadređeni: Načelnik
Broj izvršitelja: 1

Naziv: PROČELNIK JEDINSTVENOG UPRAVNOG ODJELA**Stručno znanje:**

- magistar struke ili stručni specijalist pravnog ili ekonomskog smjera. (Temeljem članka 24. Uredbe o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ako se na javni natječaj ne javi osoba koja ispunjava propisani uvjet stručnog obrazovanja, na radno mjesto pročelnika Jedinog upravnog odjela iznimno može biti imenovan sveučilišni prvostupnik struke, odnosno stručni prvostupnik struke koji ima najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i koji ispunjava ostale uvjete za imenovanje.)
- Najmanje jedna godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima
- Izvrsne organizacijske, analitičke, pregovaračke i komunikacijske vještine
- Kooperativnost i spremnost na timski rad
- Vještine upravljanja vremenom
- Savjesnost, odgovornost i radna učinkovitost
- Položen vozački ispit B kategorije
- Položen državni stručni ispit
- Napredno poznavanje rada na računalu (MS Office, internet, e-mail)
- Iskustvo rada na EU projektima

Opis radnog mjesta:

- Upravlja radom i organizira rad u Jedinom upravnog odjela sukladno zakonu i ostalim propisima - 10%
- Vodi brigu o obavljanju posla u Jedinom upravnog odjela, raspoređuje radne zadatke unutar Jedinog upravnog odjela, nadzire obavljanje zadataka, daje upute za rad službenicima unutar Jedinog upravnog odjela te koordinira radom Jedinog upravnog odjela - 10%
- Brine o zakonitom i učinkovitom radu Jedinog upravnog odjela u odnosu na obveze načelnika i općinskog vijeća - 5%
- Osigurava suradnju Jedinog upravnog odjela s tijelima državne uprave, tijelima lokalne i regionalne (područne) samouprave i drugim institucijama - 6%
- Pomaže načelniku u donošenju odluka iz njegovog djelokruga - 8%
- Vodi brigu o pravilnom korištenju imovine i sredstava rada Jedinog upravnog odjela - 3%
- Vodi brigu o stručnom osposobljavanju i usavršavanju službenika Jedinog upravnog odjela - 1%
- Organizira i nadzire poslove vezane za proračun i financije, komunalnu djelatnost, rad, zdravstvo i socijalnu skrb, prostorno planiranje, gospodarstvo, poljoprivredu, zaštitu i spašavanje i prati provedbu projekata Općine - 10%
- Provodi nadzor nad primjenom propisa uredskog poslovanja - 5%
- Prati zakonske propise i vodi računa o pravilnoj primjeni istih te osigurava usklađenje općinskih akata, prati propise s područja koja su u nadležnosti Jedinog upravnog odjela te predlaže i donosi prijedloge akata u vezi s njegovim radom - 5%
- Izrađuje nacрте akata koje donose načelnik i Općinsko vijeće - 5%
- Izrađuje ugovore koje sklapa Općina, priprema natječaje i ostale akte iz nadležnosti upravnog odjela - 5%
- Donosi akte u okviru svojih ovlaštenja - 5%
- Provodi strategiju informiranja vezano uz aktivnosti i realizaciju projekata - 5%
- Izrađuje programe i prijave po raspisanim natječajima za dodjelu sredstava iz državnog i županijskog proračuna - 5%

- Koordinira izradu idejnih, glavnih i izvedbenih projekata za općinske investicije - 5%
- Odlučuje o povredama službene dužnosti službenika Jedinственог управног одјела - 1%
- Rješenjem odlučuje o prijmu u službu, i prestanku službe, rasporedu na radna mjesta te o drugim pravima i obvezama službenika Jedinственог управног одјела - 1%
- Izrađuje Plan nabave - 1%
- Prisustvuje sjednicama Općinskog vijeća - 3%
- Obavlja i ostale poslove po potrebi iz djelokruga rada Općine koji su mu zakonom, statutom i drugim aktima stavljeni u nadležnost -1%

Stupanj složenosti posla: najviše razine koji uključuje planiranje, vođenje i koordiniranje povjerenih poslova, doprinos razvoju novih koncepata, te rješavanje strateških zadataka;

Stupanj samostalnosti: koji uključuje samostalnost u radu i odlučivanju o najsloženijim stručnim pitanjima, ograničenu samo općim smjernicama vezanima uz utvrđenu politiku upravnoga tijela;

Stupanj odgovornosti: koji uključuje najvišu materijalnu, financijsku i odgovornost za zakonitost rada i postupanja, uključujući široku nadzornu i upravljačku odgovornost.

Stupanj suradnje s drugim tijelima i komunikacije sa strankama - stalna stručna komunikacija unutar i izvan upravnoga tijela od utjecaja na provedbu plana i programa upravnoga tijela.

Redni broj: 2

Osnovni podaci o radnom mjestu:

Kategorija: II.
Potkategorija: Viši savjetnik
Klasifikacijski rang: 4
Nadređeni: Pročelnik
Broj izvršitelja: 1

Naziv: VIŠI SAVJETNIK ZA FINACIJE I PRORAČUN

Stručno znanje:

- Magistar struke ili stručni specijalist ekonomskog smjera
- Najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima
- Položen državni stručni ispit
- Poznavanje rada na računalu
- Organizacijske sposobnosti
- Kooperativnost i spremnost na timski rad
- Vještine upravljanja vremenom
- Savjesnost, odgovornost i radna učinkovitost
- Poznavanje i aktivno korištenje interneta i Microsoft Office alata

Opis radnog mjesta:

- Organizira pravovremeno, zakonito i kvalitetno izvršavanje poslova i zadataka iz djelokruga financija -5%
- Izrađuje i sudjeluje u izradi nacrtu općih i pojedinačnih akata vezanih uz proračun, te drugih najsloženijih akata iz djelokruga rada -10%
- Prati i proučava problematiku financija -7%
- Priprema analitičke i druge stručne materijale o pitanjima vezanim za financije -20%
- Pruža stručnu pomoć u svezi s izradom proračunskih dokumenata, po potrebi pruža stručnu pomoć radnim tijelima -5%
- Proučava i stručno obrađuje pitanja iz područja financija -5%
- Izrađuje i sudjeluje u izradi stručnih materijala i akata iz djelokruga rada -10%
- Izrađuje informacije na temelju podataka o ostvarenim prihodima i rashodima -5%
- Sudjeluje u izradi analiza financijskog poslovanja -5%

- Izrađuje potrebne podatke kod revizije poslovanja Općine, sudjeluje u popunjavanju upitnika fiskalne odgovornosti i provođenju sustava FMC -5%
- Obavlja poslove platnog prometa po ulaznim računima i odlukama -10%
- Radi ostale poslove sukladno sustavu FMC -5%
- Prati i stručno obrađuje financijsko poslovanje proračunskih korisnika -5%
- Obavlja i druge poslove koje mu povjeri pročelnik -3%

Stupanj složenosti koji uključuje izradu akata iz djelokruga upravnoga tijela, poslove pravnog zastupanja, vođenje upravnoga postupka i rješavanje najsloženijih upravnih i ostalih predmeta iz nadležnosti upravnoga tijela, sudjelovanje u izradi strategija i programa i vođenje projekata;

Stupanj samostalnosti koji uključuje povremeni nadzor te opće i specifične upute rukovodećeg službenika;

Stupanj odgovornosti koji uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, pravilnu primjenu postupaka i metoda rada te provedbu odluka iz odgovarajućeg područja;

Stupanj stručne komunikacije koji uključuje kontakte unutar i izvan upravnoga tijela u svrhu pružanja savjeta, prikupljanja i razmjene informacija.

Redni broj: 3

Osnovni podaci o radnom mjestu:

Kategorija: II.
Potkategorija: Viši stručni suradnik
Klasifikacijski rang: 6
Nadređeni: Pročelnik
Broj izvršitelja: 1

Naziv: VIŠI STRUČNI SURADNIK ZA OPĆE POSLOVE I PROJEKTE

Stručno znanje:

- Magistar struke ili stručni specijalist ekonomskog ili drugog društvenog smjera
- Najmanje jedna godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima
- Položen državni stručni ispit
- Poznavanje rada na računalu
- Kooperativnost i spremnost na timski rad
- Vještine upravljanja vremenom
- Vozačka dozvola B kategorije
- Savjesnost, odgovornost i radna učinkovitost
- Iskustvo rada na EU projektima
- Poznavanje i aktivno korištenje interneta i Microsoft Office alata

Opis radnog mjesta:

- Prikuplja i obrađuje informacije i podatke te dokumentaciju u cilju javnog praćenja provedbe projekata iz djelokruga rada ustrojstvene jedinice vezanih za projekte sufinancirane iz raznih državnih i EU fondova - 10%
- Prikuplja i evidentira cjelokupnu dokumentaciju iz djelokruga ustrojstvene jedinice u suradnji s pročelnikom i načelnikom provodi strategiju informiranja vezano uz aktivnosti i realizaciju projekata - 10%
- U suradnji s pročelnikom izrađuje programe i prijave po raspisanim natječajima za dodjelu sredstava iz državnog i županijskog proračuna - 20%
- Obavlja složene poslove vezane uz suradnju s relevantnim tijelima - 10%
- Organizira i provodi aktivnosti projekta - 10%
- Planira, priprema i obavlja nadzor nad provedbom projekata Općine i projekata u partnerstvu s ostalim organizacijama i financijskim institucijama - 10%
- Priprema izvješća o stanju provedbe projekata - 7%
- Organizira radionice za građane u sklopu pripreme projekta - 1%

- Obavlja poslove iz oblasti kulture, športa, društvenih djelatnosti i socijalne skrbi - 5%
- Izrađuje izvješća o poslovima Općine Bednja koja zatraže državna, županijska ili ostala tijela - 7%
- Suraduje s nadležnim institucijama, državnim tijelima i službama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave - 2%
- Izrađuje javne natječaje (za udruge, studente, poljoprivrednike, obrtnike i sl.) - 5%
- Obavlja i druge poslove koje mu povjeri pročelnik - 3%

Stupanj složenosti posla: koji uključuje stalne složenije upravne i stručne poslove unutar upravnoga tijela;

Stupanj samostalnosti koji uključuje obavljanje poslova uz redoviti nadzor i upute nadređenog službenika;

Stupanj odgovornosti koji uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, te pravilnu primjenu utvrđenih postupaka i metoda rada;

Stupanj stručnih komunikacija koji uključuje komunikaciju unutar nižih unutarnjih ustrojstvenih jedinica te povremenu komunikaciju izvan državnog tijela u svrhu prikupljanja ili razmjene informacija.

Redni broj: 4

Osnovni podaci o radnom mjestu:

Kategorija: III.

Potkategorija: Viši referent

Klasifikacijski rang: 9

Nadređeni: Pročelnik

Broj izvršitelja: 1

Naziv: VIŠI REFERENT ZA UREDSKO POSLOVANJE I UPRAVNE POSLOVE

Stručno znanje:

- Sveučilišni prvostupnik struke ili stručni prvostupnik struke pravnog, ekonomskog smjera
- Najmanje jedna godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima
- Položen državni stručni ispit
- Kooperativnost i spremnost na timski rad
- Vještine upravljanja vremenom
- Vozačka dozvola B kategorije
- Savjesnost, odgovornost i radna učinkovitost
- Znanje rada na računalu (MS Office, internet, e-mail)

Opis radnog mjesta:

- Obavlja sve administrativno tehničke i uredske poslove za potrebe načelnika, Općinskog vijeća, njihovih radnih tijela, te pročelnika - 8%
- Obavlja protokolarne poslove za potrebe načelnika i pročelnika - 5%
- Vodi podsjetnik, organizira sastanke i prijem stranaka za potrebe načelnika i pročelnika - 2%
- Vodi propisane evidencije iz uredskog poslovanja, urudžbeni zapisnik, upisnik predmeta upravnog postupka, arhivu te prijem i otpremu pošte i svu potrebnu evidenciju - 35%
- Brine i odgovoran je za arhiviranje odluka i akata - 10%
- Prima, otvara i otprema običnu i povjerljivu načelnikovu poštu, te izrađuje pismena prema nalogu načelnika - 10%
- Omogućuje građanima podnošenje prigovora i pritužbi te izdaje obrasce - 5%
- Vodi postupak i donosi rješenja u upravnom postupku - 5%
- Obavlja poslove stručne pripreme rada predstavničkih i izvršnih tijela te njihovih radnih tijela - 5%
- U suradnji s pročelnikom priprema i organizira sjednice Općinskog vijeća, te njihovih radnih tijela, te vodi zapisnike sa sjednica tijela Općine - 5%
- Pruža podršku kod zahtjeva za pristup informacijama, te popunjavanja upitnika fiskalne odgovornosti - 5%
- Brine o nabavci uredskog materijala za potrebe JUO - 2%
- Obavlja i druge poslove koje mu povjeri pročelnik - 3%

Stupanj složenosti koji uključuje izričito određene poslove koji zahtijevaju primjenu jednostavnijih i precizno utvrđenih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj samostalnosti koji uključuje redovan nadzor nadređenog službenika te njegove upute za rješavanje relativno složenih stručnih problema;

Stupanj odgovornosti koji uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, te pravilnu primjenu propisanih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj stručnih komunikacija koji uključuje komunikaciju unutar nižih unutarnjih ustrojstvenih jedinica.

Redni broj: 5

Osnovni podaci o radnom mjestu:

Kategorija: III.

Potkategorija: Viši referent

Klasifikacijski rang: 9

Nadređeni: Pročelnik

Broj izvršitelja: 1

Naziv: VIŠI REFERENT ZA RAČUNOVODSTVO I FINACIJSKE POSLOVE

Stručno znanje:

- Sveučilišni prvostupnik struke ili stručni prvostupnik struke ekonomskog smjera
- Najmanje jedna godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima
- Položen državni stručni ispit
- Kooperativnost i spremnost na timski rad
- Vještine upravljanja vremenom
- Savjesnost, odgovornost i radna učinkovitost
- Poznavanje rada na računalu (MS Office, internet, e-mail)

Opis radnog mjesta:

- Likvidira svu financijsku dokumentaciju -15%
- Vršiti zaprimanje, kontrolu i obradu računa, izdavanje i obračun putnih naloga -20%
- Kontira i knjiži ulazne račune, vodi salda konti dobavljača, kontira i knjiži blagajnu -20%
- Izrađuje, kontira i knjiži izlazne račune za sufinanciranje troškova (najam prostora) -2%
- Obračunava plaću i ostala materijalna prava zaposlenika i vanjskih suradnika i materijalno financijsko poslovanje - 7%
- Radi i izdaje sve potrebne obrasce, evidencije i statistike s osnova plaća, drugog dohotka i ostalih primanja (JOPPD,IP,MIO) -5%
- Vodi evidenciju osnovnih sredstava i sitnog inventara - 6%
- Pruža podršku kod revizije poslovanja, te popunjava upitnik fiskalne odgovornosti -5%
- Pruža podršku kod izrade proračunskih dokumenata -5%
- Vodi računa o svim policama osiguranja (imovine, zaposlenika, vozila) -2%
- Sastavlja odluke o isplatama - 7%
- Radi ostale poslove sukladno sustavu FMC - 3%
- Obavlja i druge stručne poslove koje mu povjeri pročelnik -3%

Stupanj složenosti koji uključuje izričito određene poslove koji zahtijevaju primjenu jednostavnijih i precizno utvrđenih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj samostalnosti koji uključuje redovan nadzor nadređenog službenika te njegove upute za rješavanje relativno složenih stručnih problema;

Stupanj odgovornosti koji uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, te pravilnu primjenu propisanih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj stručnih komunikacija koji uključuje komunikaciju unutar nižih unutarnjih ustrojstvenih jedinica.

Redni broj: 6**Osnovni podaci o radnom mjestu:**

Kategorija: III.
Potkategorija: Viši referent
Klasifikacijski rang: 9
Nadređeni: Pročelnik
Broj izvršitelja: 1

Naziv: VIŠI REFERENT ZA ANALITIKE I NAPLATU PRIHODA**Stručno znanje:**

- Sveučilišni prvostupnik struke ili stručni prvostupnik struke ekonomije, prava ili informatike
- Najmanje jedna godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima
- Položen državni stručni ispit
- Kooperativnost i spremnost na timski rad
- Vještine upravljanja vremenom
- Savjesnost, odgovornost i radna učinkovitost
- Poznavanje rada na računalu (MS Office, internet, e-mail)

Opis radnog mjesta:

- Vodi i ažurira evidenciju obveznika komunalne naknade, obveznika poreza na kuću za odmor, obveznika grobne naknade i drugih općinskih poreza i naknada sukladno zakonu - 10%
- Priprema rješenja o komunalnoj naknadi, grobnoj naknadi i drugih općinskih poreza i naknada, piše uplatnice - 10%
- Vršiti zaduženja, knjiži uplate općinskih prihoda: komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada - 10%
- Prati naplatu općinskih prihoda, šalje opomene i poduzima sve radnje u cilju efikasnije naplate - 20%
- Vršiti poslove prisilne naplate potraživanja, izdaje rješenja o ovrsi - 20%
- Vršiti zaduženja, piše račune i uplatnice te knjiži uplate i vodi evidenciju naplate korištenja javnih površina i dr. - 5%
- Prati naplatu pojedinih prihoda i izdaje potvrde o nepostojanju duga za potrebe natječaja - 5%
- Obavlja programske i analitičke poslove općinske uprave vezane uz izvršenje računovodstva - 5%
- Obavlja poslove prikupljanja prijave od elementarnih nepogoda, sastavlja potrebna izvješća te vrši isplate naknade za nastale štete - 5%
- Radi ostale poslove sukladno sustavu FMC - 5%
- Obavlja i druge stručne poslove koje mu povjeri pročelnik - 5%

Stupanj složenosti koji uključuje izričito određene poslove koji zahtijevaju primjenu jednostavnijih i precizno utvrđenih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj samostalnosti koji uključuje redovan nadzor nadređenog službenika te njegove upute za rješavanje relativno složenih stručnih problema;

Stupanj odgovornosti koji uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, te pravilnu primjenu propisanih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj stručnih komunikacija koji uključuje komunikaciju unutar nižih unutarnjih ustrojstvenih jedinica.

Redni broj: 7**Osnovni podaci o radnom mjestu:**

Kategorija: III.
Potkategorija: Referent
Klasifikacijski rang: 11
Nadređeni: Pročelnik
Broj izvršitelja: 1

Naziv: REFERENT ZA KOMUNALNE POSLOVE-KOMUNALNI REDAR**Stručno znanje:**

- Srednja stručna sprema ekonomske, upravne, informatičke, građevinske ili poljoprivredne struke
- Najmanje jedna godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima
- Položen državni stručni ispit
- Savjesnost, odgovornost i radna učinkovitost
- Poznavanje rada na računalu

Opis radnog mjesta:

- Primjenjuje zakonske propise iz područja svoje nadležnosti - 10%
- Obavlja kontrolu objekata i uređaja komunalne infrastrukture, javnih površina, te prijavljuje oštećenja i nedostatke pročelniku - 10%
- Obavlja stalnu i neposrednu kontrolu nad provođenjem odluke o komunalnom redu i odluke o nerazvrstanim cestama, te podnosi zahtjeve za pokretanje prekršajnih i drugih postupaka i poduzima druge radnje za otklanjanje uočenih nepravilnosti - 10%
- Obavlja radnje u upravnom postupku do donošenja rješenja, kao i donosi rješenja za koja je nadležan po propisima o komunalnom gospodarstvu - 10%
- Vodi propisane očevidnike i izdaje izvode iz tih očevidnika 10%
- Surađuje pri izradi prijedloga i nacрта akata iz područja komunalnog gospodarstva - 5%
- Sudjeluje u obavljanju mjerenja za potrebe ugovaranja zakupa poslovnih i drugih prostora, za obračune propisanih naknada - 5%
- Obavlja izmjere javnih površina u svrhu privremenog zakupa - 5%
- Radi poslove sređivanja imovinsko pravnih odnosa - 10%
- Vodi registar nekretnina u vlasništvu Općine - 10%
- Daje podatke i sastavlja izvješća iz svoga djelokruga rada za potrebe općinskih tijela i vanjskih korisnika 5%
- Sastavlja izvješće o radu - 5%
- Obavlja i druge poslove po nalogu pročelnika - 5%

Stupanj složenosti koji uključuje jednostavne i uglavnom rutinske poslove koji zahtijevaju primjenu precizno utvrđenih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj samostalnosti koji uključuje stalni nadzor i upute nadređenog službenika;

Stupanj odgovornosti koji uključuje odgovornost za materijalne resurse s kojima službenik radi, te pravilnu primjenu izričito propisanih postupaka, metoda rada i stručnih tehnika;

Stupanj stručnih komunikacija koji uključuje kontakte unutar nižih unutarnjih ustrojstvenih jedinica upravnoga tijela.

V. PRAVA, DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA U UPRAVNOM ODJELU OPĆINE BEDNJA

Članak 13.

Službenici i namještenici u Jedinstvenom upravnom odjelu imaju prava, dužnosti i odgovornosti utvrđene

zakonom, općim aktima Općine Bednja, ovim i drugim pravilnikom kojima se uređuju njihova prava, dužnosti i odgovornosti.

Članak 14.

Službenici su dužni pravovremeno, savjesno i kvalitetno obavljati poslove i zadaće koji su im povjereni pridržavajući se Ustava, zakona i drugih propisa i pravila struke, te postupati po uputama nadređenog službenika.

Članak 15.

Službenici i namještenici su dužni u ophođenju sa strankama:

- primati stranku na način da joj svojim postupcima olakšaju ostvarenje njihovih prava, interesa i obveza,
- pružati strankama stručnu pomoć u okviru svog djelokruga, odnosno uputiti stranku na tijelo koje je nadležno za rješavanje zahtjeva.

Članak 16.

Općinski načelnik može odrediti uredovne dane za rad sa strankama, s tim da se primitak pismenih podnesaka strankama mora osigurati tijekom cijelog radnog vremena.

VI. DRUGA PITANJA OD ZNAČENJA ZA RAD I RADNE ODNOS U JEDINSTVENOM UPRAVNOM ODJELU

RADNO VRIJEME, ODMORI I DOPUSTI

Članak 17.

(1) Puno radno vrijeme službenika i namještenika iznosi 40 sati tjedno.

(2) Tjedno radno vrijeme raspoređuje se u pet radnih dana, od ponedjeljka do petka, a subota i nedjelja su neradni dani.

(3) Rad započinje u 7.00 sati, a završava u 15.00 sati od ponedjeljka do petka. Dnevno radno vrijeme ne može biti kraće od 8 niti duže od 12 sati.

(4) Službenik, odnosno namještenik mora biti obaviješten o rasporedu rada ili promjeni rasporeda radnog vremena najmanje tjedan dana unaprijed, osim u slučaju hitnog prekovremenog rada.

Članak 18.

(1) Službenik i namještenik koji radi puno radno vrijeme ima svakoga radnog dana pravo na odmor (stanku) od 30 minuta.

(2) Vrijeme odmora iz stavaka 1. ovoga članka ubraja se u radno vrijeme i ne može se odrediti u prva tri sata nakon početka radnog vremena niti u posljednja dva sata prije završetka radnog vremena.

Članak 19.

(1) Između dva uzastopna radna dana službenik, odnosno namještenik ima pravo na odmor od najmanje 12 sati neprekidno.

(2) Službenik, odnosno namještenik ima pravo na tjedni odmor u trajanju od 48 sati neprekidno. Dani tjednog odmora su subota i nedjelja. Ako je prijeko potrebno da službenik, odnosno namještenik radi na dan tjednog odmora, osigurava mu se korištenje tjednog odmora tijekom sljedećeg tjedna ili naknadno prema odluci načelnika.

Članak 20.

(1) U slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega posla i drugim sličnim slučajevima prijeko potrebe, službenik, odnosno namještenik mora raditi duže od punog radnog vremena, ali najviše do osam sati tjedno.

(2) Trudnica, roditelj sa djetetom do tri godine starosti, samohrani roditelj s djetetom do šest godina starosti i službenik, odnosno namještenik koji radi u

nepunom radnom vremenu, može raditi prekovremeno samo ako dostavi pisanu izjavu o dobrovoljnom pristanku na takav rad, osim u slučaju više sile.

(3) Za prekovremeni rad potreban je pisani nalog načelnika, a ako se prekovremeni rad odnosi na prisustvovanje sjednicama Općinskog vijeća i radnih tijela, potreban je poziv za sjednicu iz kojeg je vidljivo da je službenik, odnosno namještenik pozvan da prisustvuje sjednici.

Članak 21.

(1) Pročelnik ili općinski načelnik može službeniku na poslovima komunalnog redarstva odrediti da povremeno svoje poslove kontrole i nadzora obavlja izvan utvrđenog radnog vremena, u kojem slučaju službenik za tako određeni fond sati koristi slobodne dane ili sate.

(2) Preraspodijeljeno radno vrijeme iz ovog članka ne smatra se prekovremenim radom.

Članak 22.

U Jedinstvenom upravnom odjelu vodi se evidencija o prisutnosti na radu.

GODIŠNJI ODMOR

Članak 23.

(1) Službenik, odnosno namještenik ima pravo na plaćeni godišnji odmor svake kalendarske godine sukladno odredbama ovog Pravilnika.

(2) Službenik, odnosno namještenik koji se prvi puta zaposlio ili koji ima prekid rada između dva radna odnosa dulji od osam dana, stječe pravo na godišnji odmor nakon šest mjeseci neprekidnog rada.

(3) Subote, nedjelje, blagdani i neradni dani određeni zakonskim odredbama i ovim Pravilnikom i razdoblje privremene nesposobnosti za rad koju je utvrdio ovlašteni liječnik, ili drugog zakonom određenog opravdanog razloga, ne uračunava se u trajanje godišnjeg odmora.

(4) Za vrijeme korištenja godišnjeg odmora službeniku se isplaćuje naknada plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu.

(5) Ništetan je sporazum o odricanju od prava na godišnji odmor, odnosno o isplati naknade umjesto korištenja godišnjeg odmora.

Članak 24.

(1) Vrijeme korištenja godišnjeg odmora utvrđuje se Planom korištenja godišnjeg odmora.

(2) Plan korištenja godišnjeg odmora donosi načelnik ili osoba koju on ovlasti, vodeći računa i o pisanoj želji svakog pojedinog službenika, odnosno namještenika.

(3) Plan korištenja godišnjeg odmora iz stavka 2. ovog članka, donosi se na početku kalendarske godine, a najkasnije do kraja travnja.

(4) Plan korištenja godišnjeg odmora sadrži:

- ime i prezime službenika, namještenika
- radno mjesto
- ukupno trajanje godišnjeg odmora
- vrijeme korištenja godišnjeg odmora.

(5) Službenika, odnosno namještenika se mora najkasnije 15 dana prije korištenja godišnjeg odmora obavijestiti o rasporedu i trajanju godišnjeg odmora.

(6) Rješenje o korištenju odmora i dopusta donosi načelnik za pročelnika, a za ostale službenike i namještenike pročelnik upravnog tijela ili službena osoba kojoj je rješavanje o tome utvrđeno opisom poslova radnog mjesta.

(7) U slučaju prijeko potrebe načelnik ili pročelnik može odrediti prekid ili odgodu korištenja godišnjeg odmora radi izvršenja važnih i neodgodivih poslova i zadataka.

(8) Odluku o odgodi odnosno prekidu korištenja godišnjeg odmora donosi načelnik ili pročelnik.

(9) Službeniku i namješteniku kojem je odgođeno ili prekinuto korištenje godišnjeg odmora, mora se omogućiti naknadno korištenje odnosno nastavljanje korištenja godišnjeg odmora.

(10) Protiv rješenja o korištenju godišnjeg odmora, službenik, odnosno namještenik može izjaviti žalbu općinskom načelniku u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Protiv rješenja općinskog načelnika može se pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

Članak 25.

(1) Za svaku kalendarsku godinu službenik, odnosno namještenik ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od 18 dana.

(2) Najkraćem trajanju godišnjeg odmora određenom prethodnim stavkom ovog članka pribrajaju se dani godišnjeg odmora prema osnovama utvrđenim ovim Pravilnikom, s time da ukupni godišnji odmor ne može trajati više od 30 radnih dana u godini.

Članak 26.

Godišnji odmor od 18 radnih dana uvećava se prema pojedinačno određenim mjerilima:

1. S obzirom na složenost poslova

radna mjesta I. kategorije	4 dana
radna mjesta II. kategorije	4 dana
radna mjesta III. kategorije	3 dana
radna mjesta IV. kategorije	2 dana

2. S osnove ukupnog radnog staža

od navršenih 5 do navršenih 9 godina radnog staža	2 dana
---	--------

od navršenih 10 do navršenih 14 godina radnog staža	3 dana
od navršenih 15 do navršenih 19 godina radnog staža	4 dana
od navršenih 20 do navršene 24 godine radnog staža	5 dana
od navršenih 25 do navršenih 29 godina radnog staža	6 dana
od navršenih 30 do navršenih 34 godine radnog staža	7 dana
preko navršenih 35 godina radnog staža	8 dana

3. S osnove socijalnih uvjeta

roditelju, posvojitelju ili skrbniku s jednim malodobnim djetetom	2 dana
roditelju, posvojitelju ili skrbniku za svako daljnje malodobno dijete	1 dan
samohranom roditelju	3 dana
roditelju, posvojitelju ili skrbniku djeteta s invaliditetom bez obzira na ostalu djecu	3 dana
osobi s invaliditetom	3 dana

4. S obzirom na ostvarene rezultate

Službeniku ocijenjenom s ocjenom »odličan«	2 dana
Službeniku ocijenjenom s ocjenom »vrlo dobar«	1 dan

Članak 27.

(1) Službenik, odnosno namještenik ima pravo na jednu dvanaestinu godišnjeg odmora utvrđenog prema osnovama iz ovog Pravilnika, za svaki navršeni mjesec dana rada u slučaju:

- ako u kalendarskoj godini u kojoj je zasnovao radni odnos zbog neispunjenja šestomjesečnog roka nije stekao pravo na puni godišnji odmor,
- ako mu radni odnos prestaje prije završetka šestomjesečnog roka.

(2) Ako služba prestaje prije 1. srpnja pri izračunavanju trajanja godišnjeg odmora iz ovog članka, najmanje polovica dana godišnjeg odmora zaokružuje se na cijeli dan.

Članak 28.

(1) Pravo na godišnji odmor nema službenik, odnosno namještenik koji se prima u službu od drugog poslodavca jer je po Zakonu o radu u cijelosti trebao iskoristiti godišnji odmor kod tog poslodavca ili mu je poslodavac u cijelosti trebao isplatiti naknadu umjesto korištenja godišnjeg odmora.

(2) Prilikom prestanka službe, godišnji odmor se mora iskoristiti u cijelosti.

Članak 29.

(1) Službenik, odnosno namještenik može koristiti godišnji odmor u dva dijela, a u tom slučaju prvi dio godišnjeg odmora od najmanje 2 tjedna (10 radnih dana), mora koristiti neprekidno tijekom kalendarske godine za koju ostvaruje pravo, pod uvjetom da je ostvario pravo na godišnji odmor u trajanju dužem od 2 tjedna.

(2) Neiskorišteni dio godišnjeg odmora u trajanju dužem od dijela godišnjeg odmora iz stavka 1. ovog članka radnik može prenijeti i iskoristiti najkasnije do 30. lipnja iduće godine, ako mu je bilo onemogućeno korištenje tog odmora u tijeku kalendarske godine za koju ostvaruje pravo na godišnji odmor.

(3) Godišnji odmor koji je prekinut ili nije korišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen, zbog bolesti, korištenja prava na roditeljski, roditeljski i posvojiteljski dopust odnosno drugog opravdanog razloga, službenik ima pravo koristiti do 30. lipnja iduće godine.

(4) Službenik, odnosno namještenik može dva puta po jedan dan godišnjeg odmora koristiti kad to želi, uz obvezu da o tome najmanje 1 dan prije o tome obavijesti pročelnika, a pročelnik općinskog načelnika.

PLAĆENI DOPUST

Članak 30.

(1) Tijekom kalendarske godine službenik, odnosno namještenik ima pravo na plaćeni dopust do ukupno najviše deset dana za važne osobne potrebe.

(2) Službenici, odnosno namještenici imaju pravo na plaćeni dopust u slučaju:

- zaključenje braka 5 radnih dana
- rođenje djeteta 5 radnih dana
- smrti supružnika, roditelja, očuha i maćehe, djeteta, brata, sestre, posvojitelja, posvojenika i skrbnika 5 radnih dana
- smrti ostalih krvnih srodnika (baka i djed, pradjed i prabaka, unuk i unuka, roditelji bračnog druga) 2 radna dana
- selidbe u istom mjestu stanovanja 2 radna dana
- selidbe u drugo mjesto stanovanja 3 radna dana
- teške bolesti djeteta ili roditelja 3 radna dana
- polaganje državnog stručnog ispita prvi put 7 radnih dana
- nastupanja u kulturnim i športskim priredbama 1 radni dan
- sudjelovanje na sindikalnim susretima, seminarima, obrazovanju za sindikalne aktivnosti i dr. 2 radna dana

- elementarne nepogode koja je neposredno zadesila službenika i namještenika 5 radnih dana.

(3) Dobrovoljni davatelji krvi imaju pravo na jedan slobodni dan za svako davanje krvi, a ostvaruju ga u tijeku kalendarske godine, sukladno radnim obvezama.

(4) Službenik, odnosno namještenik ima pravo na plaćeni dopust za svaki smrtni slučaj naveden u stavku 2. ovoga članka, neovisno o broju dana plaćenog dopusta koje je tijekom iste godine iskoristio po drugim osnovama.

Članak 31.

(1) Službenik i namještenik za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja na koje je upućen od strane općinskog načelnika, ima pravo na plaćeni dopust u sljedećim slučajevima:

- za svaki ispit po predmetu 2 dana
- za diplomski rad 5 dana.

(2) Službenik i namještenik za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja za vlastite potrebe, ima pravo na plaćeni dopust u sljedećim slučajevima:

- za svaki ispit po predmetu 1 dan i
- za diplomski rad 2 dana.

NEPLAĆENI DOPUST

Članak 32.

(1) Službeniku i namješteniku se može odobriti dopust bez naknade plaće (neplaćeni dopust) do 30 dana u tijeku kalendarske godine pod uvjetom da je takav dopust opravdan i da neće izazvati teškoće u obavljanju poslova Općine, a osobito: radi gradnje, popravka ili adaptacije kuće ili stana, njege člana uže obitelji, liječenja na vlastiti trošak, sudjelovanja u kulturno- umjetničkim i športskim priredbama, vlastitog školovanja, doškolovanja, osposobljavanja, usavršavanja ili specijalizacije, ako zakonskim propisima nije drugačije određeno.

(2) Kad to okolnosti zahtijevaju može se odobriti neplaćeni dopust iz stavka 1. ovoga članka u trajanju duljem od 30 dana, ako zakonskim propisima nije drugačije određeno.

Članak 33.

Za vrijeme neplaćenog dopusta službeniku i namješteniku miruju prava i obveze iz radnog odnosa.

ZAŠTITA ŽIVOTA, ZDRAVLJA, PRIVATNOSTI, DOSTOJANSTVA SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA TE ZABRANA DISKRIMINACIJE

Članak 34.

(1) Načelnik i pročelnik dužni su osigurati neophodne uvjete za zaštitu života te sigurnost i zdravlje službenika i namještenika.

(2) Službenika i namještenika se treba osposobiti za rad na siguran način i za provođenje mjera za zaštitu od požara, pružiti im informacije o poduzetim mjerama zaštite na radu.

(3) Osobe iz stavka 1. ovog članka dužni su osigurati dodatne uvjete sigurnosti za rad invalida, u skladu s posebnim propisima.

Članak 35.

Dužnost je svakog službenika i namještenika brinuti se o vlastitoj sigurnosti i zdravlju kao i o sigurnosti i zdravlju drugih službenika i namještenika te osoba na koje utječu njihovi postupci tijekom rada, u skladu s uputama kao i sukladno s osposobljenošću.

Članak 36.

(1) Službenici i namještenici su obavezni dostaviti sve osobne podatke utvrđene propisima o evidencijama iz radnih odnosa, a služe za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa, podatke za obračun plaće i poreza na dohodak, podatke o školovanju, podatke o zdravstvenom stanju, stupnju invalidnosti i slično.

(2) Ako se od dostave osobnih podataka iz stavka 1. ti podaci izmijene moraju se pravovremeno dostaviti ovlaštenoj osobi.

(3) Osobni podaci mogu se dostavljati trećim osobama samo ako je to potrebno radi ostvarivanja nekog prava u svezi radnog odnosa.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

(1) Službenici i namještenici zatečeni u službi, odnosno u radnom odnosu, na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika, bit će raspoređeni na radna mjesta u skladu s ovim Pravilnikom, u rokovima i na način propisanim zakonom.

(2) Do donošenja rješenja o rasporedu, službenici nastavljaju obavljati poslove koje su obavljali na dotadašnjim radnim mjestima, odnosno druge poslove po nalogu pročelnika, a pravo na plaću i ostala prava iz službe ostvaruju prema dotadašnjim rješenjima.

Članak 38.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika stavlja se izvan snage: Pravilnik o unutarnjem redu Jedinственог управног одјела Опćине Бедња, KLASA: 110-03/20-30/02, URBROJ: 2186-013-02/01-20-1 od 9. оžјјка 2020. године;

Članak 39.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8. dana od dana objave, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 110-03/20-30/4
URBROJ: 2186/013-02/01-20-1
Bednja, 6. kolovoza 2020.

Općinski načelnik

Damir Poljak, mag.soc.geront., v.r.

8.

Na temelju članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19) i članka 45. stavak 4. Statuta Općine Bednja (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 27/20), općinski načelnik Općine Bednja donosi

P R A V I L N I K

o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima službenika i namještenika Općine Bednja

I. PLAĆA I NAKNADA PLAĆE

Članak 1.

(1) Za obavljeni rad službeniku, odnosno namješteniku pripada plaća, a za vrijeme opravdane odsutnosti s rada pripada mu naknada plaće.

(2) Službenik, odnosno namještenik ima pravo i na druga primanja i naknade utvrđene zakonskim propisima i ovim Pravilnikom.

Osnovna plaća

Članak 2.

(1) Plaću službenika i namještenika čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću.

(2) Osnovna plaća je umnožak koeficijenta složenosti poslova radnoga mjesta na koje je raspoređen službenik i namještenik i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnoga staža.

(3) Dodaci na osnovnu plaću su dodaci na uspješnost na radu, dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada i druga uvećanja.

(4) Osnovicu za obračun plaće službenika i namještenika u Jedinственом управном одјелу одређује опćински начелник посебном одлуком (u dalјњем тексту: osnovica za obračun plaće).

(5) Koeficijente za obračun plaće službenika i namještenika u Jedinственом управном одјелу propisuje Općinsko vijeće посебном одлуком.

Članak 3.

(1) Plaća se isplaćuje unatrag jedanput mjesečno, najkasnije do 15-tog u mjesecu za protekli mjesec.

(2) Od jedne do druge isplate plaće ne smije proći više od 30 dana.

(3) Službenik i namještenik može primati plaću i ostala primanja preko tekućih računa banaka po osobnom odabiru.

Članak 4.

Poslodavac je dužan na zahtjev službenika ili namještenika izvršiti uplatu obustava iz plaće (kredit, uzdržavanje i sl.).

Dodaci na plaću

Članak 5.

(1) Osnovna plaća službenika i namještenika uvećat će se za svaki sat rada:

- za rad noću	40%
- za prekovremeni rad	50%
- za rad subotom	25%
- za rad nedjeljom	35%
- za rad na dane držanih blagdana i neradne dane utvrđene zakonom	150%.

(2) Prekovremeni rad se obavlja temeljem posebnog naloga općinskog načelnika u kojem je naveden opis i vrijeme izvršenja rada, a koji se održava izvan radnog vremena Jedinственог управног одјела Опćине Bednja.

Članak 6.

(1) Za ostvarene natprosječne rezultate službenici mogu svake godine ostvariti dodatak na uspješnost u radu, koji može iznositi najviše tri bruto plaće službenika i ne može se ostvarivati kao stalni dodatak uz plaću.

(2) Načelnik pravilnikom utvrđuje kriterije natprosječnih rezultata i način isplate dodatka, a sredstva za tu namjenu osiguravaju se u proračunu.

Naknada plaće

Članak 7.

(1) Službeniku, odnosno namješteniku pripada naknada plaće kada je zbog opravdanih razloga predviđenim zakonskim odredbama, ovim Pravilnikom i drugim propisom bio spriječen raditi.

(2) Službenik, odnosno namještenik ima pravo na naknadu plaće u visini plaće tijekom godišnjeg odmora, plaćenog dopusta, državnih blagdana i neradnih dana utvrđenih zakonskim odredbama, školovanja i stručnog osposobljavanja na koje je upućen odlukom općinskog načelnika.

Članak 8.

(1) Ako je službenik, odnosno namještenik odsutan iz službe zbog bolovanja do 42 dana ima pravo na naknadu plaće u visini 85% od njegove osnovne plaće ostvarene u mjesecu neposredno prije nego je započeo s bolovanjem.

(2) Naknada od 100% iznosu osnovne plaće pripada službeniku, odnosno namješteniku kada je na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu.

(3) Naknada plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad određuje se od osnovice utvrđene propisima o zdravstvenom osiguranju.

II. MATERIJALNA PRAVA SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Ostale isplate

Članak 9.

Službenik i namještenik može ostvariti regres za korištenje godišnjeg odmora i naknadu za božićnicu do neoporezivog iznosa propisanog Zakonom o porezu na dohodak. Odluku o isplati regresa i božićnice u tekućoj godini donosi općinski načelnik.

Ostala materijalna prava

Članak 10.

(1) Službenici i namještenici ostvaruju i druga materijalna prava po osnovi naknada, potpora, nagrada, dnevnica i otpremnina i to:

- naknadu prijevoznih troškova i troškova noćenja za službena putovanja,
- naknadu troškova prijevoza za dolazak i odlazak s posla,
- jubilarne nagrade,
- korištenje privatnih automobila u službene svrhe,
- korištenje ostale dugotrajne imovine,
- potpore zbog invalidnosti službenika i namještenika,
- potpore za slučaj smrti službenika i namještenika, kao i u slučaju smrti člana uže obitelji,
- otpremnine prilikom odlaska u mirovinu.

(2) Službenici i namještenici ostvaruju i druga materijalna prava osim navedenih u stavku 1. ovog članka pod uvjetom da je isto utvrđeno poreznim propisima do visine neoporezivog iznosa.

(3) Službenik, odnosno namještenik kojemu prestaje služba radi odlaska u mirovinu, ima pravo na otpremninu u iznosu u visini neoporezivog iznosa propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak.

Dnevnice i troškovi službenih putovanja

Članak 11.

(1) Za službena putovanja dužnosniku Općine Bednja i službeniku, odnosno namješteniku pripada naknada prijevoznih troškova, dnevnica u najvišem iznosu na koji se prema propisima ne plaća porez.

(2) Pod službenim putovanjem razumijeva se putovanje u zemlji i inozemstvu, a dnevnicu se isplaćuje za putovanje iz mjesta rada ili iz mjesta prebivališta

službenika koji se upućuje na službeno putovanje na drugo mjesto (osim u mjesto u kojem ima prebivalište ili boravište), udaljenosti najmanje 30 kilometara radi obavljanja, u nalogu za službeno putovanje, određenih poslova njegova radnog mjesta u svezi s djelatnosti Općine Bednja.

(3) Nalog za službeno putovanje daje općinski načelnik.

(4) Troškovi prijevoza službenog puta nadoknađuju se samo na temelju odgovarajuće dokumentacije (cestarina, mostarina, prolaz kroz tunel, parkiranje i sl.).

(5) Ako se za službeno putovanje koristi vlastito osobno vozilo, trošak prijevoza utvrđuje se prema prijeđenim kilometrima pomnoženim sa iznosom naknade utvrđene Pravilnikom o porezu na dohodak.

(6) Na osnovi valjanog putnog naloga, podnosi se obračun troškova službenog putovanja i prilaže valjana dokumentacija. Obračun se mora podnijeti u roku od 5 dana od dana završetka službenog putovanja.

Naknada troškova za prijevoz

Članak 12.

(1) Službenik i namještenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla od mjesta stanovanja službenika ili namještenika do mjesta rada.

(2) Mjestom stanovanja službenika ili namještenika smatra se geografski obilježeno naselje u općini ili gradu, na adresi na kojoj službenik ili namještenik ima prijavljeno prebivalište ili boravište, a mjestom rada smatra se sjedište Općine Bednja.

(3) Ukoliko službenik i namještenik koristi organizirani javni prijevoz, ima pravo na naknadu troškova prijevoza u visini cijene mjesečne karte organiziranog prijevoza. U slučaju da službenik i namještenik ne koristi organizirani javni prijevoz, tada za dio udaljenosti ima pravo na naknadu troškova prijevoza u visini od 1,00 kn po prijeđenom kilometru.

(4) Udaljenost se računa kao najkraća automobilska ruta sa suvremenim kolničkim zastorom na temelju kartografske podloge.

(5) Na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla nema pravo službenik ili namještenik koji stanuje manje od 2 km od mjesta stanovanja do mjesta rada.

Članak 13.

Za korištenje osobnog automobila u službene svrhe službenik i namještenik ima pravo na naknadu za svaki prijeđeni kilometar u iznosu određenom Pravilnikom o porezu na dohodak.

Jubilarne nagrade

Članak 14.

(1) Službenici i namještenici ostvaruju pravo na isplatu jubilarne nagrade za rad u Općini Bednja za navršene godine radnog staža i to kada navrš:

- 5 godina - u visini 1 osnovice iz stavka 2. ovog članka
- 10 godina - u visini 1,25 osnovice iz stavka 2. ovog članka
- 15 godina - u visini 1,50 osnovice iz st. 2. ovog članka
- 20 godina - u visini 1,75 osnovice iz stavka 2. ovog članka
- 25 godina - u visini 2 osnovice iz st. 2. ovog članka
- 30 godina - u visini 2,50 osnovice iz stavka 2. ovog članka
- 35 godina - u visini 3 osnovice iz st. 2. ovog članka
- 40 godina - u visini 4 osnovice iz stavka 2. ovog članka
- 45 godina - u visini 5 osnovica iz st. 2. ovog članka.

(2) Osnovica za isplatu jubilarne nagrade iznosi 1.800,00 kn neto.

(3) Jubilarna nagrada isplaćuje se prvog narednog mjeseca od mjeseca u kojem je službenik i namještenik ostvario pravo na jubilarnu nagradu.

Pravo na potpore

Članak 15.

(1) U slučaju smrti službenika ili namještenika, dijete, suprug ili supruga ili roditelji umrlog imaju pravo na pomoć u visini neoporezivog iznosa propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak.

(2) Službenik ili namještenik također ima pravo na potporu:

- u slučaju smrti člana uže obitelji (bračnog druga, roditelja, roditelja bračnog druga, djece i drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji) u visini neoporezivog iznosa propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak,
- u slučaju invalidnosti radnika (godišnje) u visini neoporezivog iznosa propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak,
- za novorođeno dijete u visini neoporezivog iznosa propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak.

Članak 16.

(1) Službenik i namještenik će se za svako dijete do 15 godina starosti (koje je do dana 31. prosinca tekuće godine navršilo 15 godina starosti) u prigodi Dana svetog Nikole isplatiti iznos dara djetetu utvrđen Pravilnikom o porezu na dohodak

(2) Ako su oba roditelja djelatnici Općine, sredstva iz stavka 1. ovoga članka isplaćuju se jednom od roditelja, prema njihovom dogovoru.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana donošenja, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 110-03/20-30/5

URBROJ: 2186/013-02/01-20-1

Bednja, 6. kolovoza 2020.

Općinski načelnik

Damir Poljak, mag.soc.geront., v.r.

OPĆINA KLENOVNIK

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

11.

Na temelju članka 20. Zakona o lokalnim porezima (»Narodne novine«, broj 115/16, 101/17) i članka 22. Statuta Općine Klenovnik (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 21/13, 39/13, 16/14 i 77/19), Općinsko vijeće Općine Klenovnik na 19. sjednici održanoj 10. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

o izmjeni Odluke o općinskim porezima

Članak 1.

U Odluci o Općinskim porezima (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 37/17, 8/18 i 21/20) u GLAVI III. POREZ NA POTROŠNJU članak 9a. briše se.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

Ista Odluka objavit će se i u »Narodnim novinama«.

KLASA: 410-01/20-01/02

URBROJ: 2186/015-20-04

Klenovnik, 10. kolovoza 2020.

Predsjednica Općinskog vijeća

Sanda Golub, v.r.

12.

Na temelju članka 104. stavka 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, broj 68/18 i 110/18) i članka 22. Statuta Općine Klenovnik (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 21/13, 39/13, 16/14 i 77/19), Općinsko vijeće Općine Klenovnik na 19. sjednici održanoj dana 10. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

o dopuni Odluke o komunalnom redu na području Općine Klenovnik

Članak 1.

U Odluci o komunalnom redu na području Općine Klenovnik (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 57/19), iza članka 68. dodaje se novi članak 68 a. koji glasi:

»Prijevoz gnoja na polja i vrtove mora se vršiti na takav način da se ne onečišćuju javne površine, a isti se odmah po istovaru mora zaorati ili prekriti slojem zemlje«.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 363-01/20-01/12

URBROJ: 2186/015-19-01

Klenovnik, 10. kolovoza 2020.

Predsjednica Općinskog vijeća

Sanda Golub, v.r.

AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA

5.

Na temelju članka 107. stavak 3. Zakona cestama (»Narodne novine«, broj 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14 i 110/19), članka 36. Statuta Općine Klenovnik (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 21/13, 39/13, 16/14, 77/19) i članka 1. Odluke o nerazvrstanim cestama u Općini Klenovnik (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 56/15), općinski načelnik donosi

ODLUKU

o popisu nerazvrstanih cesta u Općini Klenovnik

Članak 1.

Donosi se popis nerazvrstanih cesta u Općini Klenovnik (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 56/15) kako slijedi:

Broj ceste	Naziv ceste	Opis trase	Vrsta ceste	Kategorija ceste	Duljina trase (m)
NC 1-001	Odvojak Dubrava - ŽC	ŽC 2059 - Odvojak Dubrava - ŽC - NC 2-001 - NC 3-025	Nerazvrstana	1. kategorija	1.101
NC 1-003	Spoj Dubravec Gornji - Dubravec Donji	ŽC 2084 - Spoje Dubravec Gornji - Dubravec Donji - LC 25172	Nerazvrstana	1. kategorija	1.192
NC 1-004	Cesta pri Krenci	LC 25172 - Cesta pri Krenci	Nerazvrstana	1. kategorija	485
NC 1-005	Srednoselci	LC 25172 - Srednoselci - NC 3-026	Nerazvrstana	1. kategorija	715
NC 1-006	Gornji Dubravec - Odvojak Kruhoberci	ŽC 2084 - Gornji Dubravec - Odvojak Kruhoberci - ŽC 2084	Nerazvrstana	1. kategorija	474
NC 1-007	Dubravec Gornji - Odvojak Gladović	ŽC 2084 - Dubravec Gornji - Odvojak Gladović - NC 3-008	Nerazvrstana	1. kategorija	824
NC 1-008	Vuglovečki breg	ŽC 2243 - Vuglovečki breg - LC 25030	Nerazvrstana	1. kategorija	702
NC 1-009	Odvojak Vuglovečki breg - LC	LC 25030 - Odvojak Vuglovečki breg - LC - NC 1-008	Nerazvrstana	1. kategorija	342
NC 1-010	Odvojak Cari	ŽC 2243 - Odvojak Cari	Nerazvrstana	1. kategorija	149
NC 1-011	Odvojak Šarki	ŽC 2243 - Odvojak Šarki - NC 2-003	Nerazvrstana	1. kategorija	1.059
NC 1-012	Kišički	LC 25026 - Kišički	Nerazvrstana	1. kategorija	371
NC 1-013	Spoj ŽC - Mustafi	ŽC 2243 - Spoje ŽC - Mustafi - NC 1-015	Nerazvrstana	1. kategorija	1.300
NC 1-014	Njegači	NC 2-009 - Njegači	Nerazvrstana	1. kategorija	692
NC 1-015	Njegači - Mustafi	NC 1-014 - Njegači - Mustafi - NC 2-007 - NC 2-008	Nerazvrstana	1. kategorija	722
NC 1-016	Cerje - centar	ŽC 2243 - Cerje - centar - NC 1-018	Nerazvrstana	1. kategorija	1.020
NC 1-017	ŽC - prema groblju	ŽC 2243 - ŽC - prema groblju - NC 1-016	Nerazvrstana	1. kategorija	268
NC 1-019	Centar - Čardak	LC 25025 - Centar - Čardak - NC 1-020	Nerazvrstana	1. kategorija	1.573
NC 1-020	Čardak Lukavski	NC 1-019 - Čardak Lukavski	Nerazvrstana	1. kategorija	1.710
NC 1-021	Odvojak Divjaki	NC 1-020 - Odvojak Divjaki - NC 3-013	Nerazvrstana	1. kategorija	637
NC 1-022	Centar - Brezovec	LC 25025 - Centar - Brezovec - NC 1-019	Nerazvrstana	1. kategorija	1.184
NC 1-023	Evačići - Sveti Vuk	LC 25025 - NC 2-020 - Evačići - Sveti Vuk - NC 3-013	Nerazvrstana	1. kategorija	1.298
NC 1-024	Ves	ŽC 2059 - Ves - LC 25025	Nerazvrstana	1. kategorija	653
NC 1-025	Ves - kroz selo	NC 1-024 - Ves - kroz selo	Nerazvrstana	1. kategorija	89
NC 1-026	Cukovići	NC 1-024 - Cukovići - NC 3-019	Nerazvrstana	1. kategorija	745
NC 1-027	Plemenščina - glavna cesta	LC 25024 - NC 3-016 - NC 3-018 - Plemenščina - glavna cesta - NC 2-023	Nerazvrstana	1. kategorija	566
NC 1-028	Lipovnik - Čeligi	ŽC 2059 - Lipovnik - Čeligi - NC 3-017	Nerazvrstana	1. kategorija	788
NC 1-029	Lipovnik - Slivarsko	NC 1-028 - Lipovnik - Slivarsko	Nerazvrstana	1. kategorija	1.836
NC 1-030	Majheni	NC 1-029 - Majheni	Nerazvrstana	1. kategorija	862
NC 1-031	Cesta kroz Lipovnik Gornji	LC 25029 - Cesta kroz Lipovnik Gornji - NC 1-029	Nerazvrstana	1. kategorija	1.323
NC 1-032	Lipovnik Donji - Štuk	ŽC 2101 - NC 3-021	Nerazvrstana	1. kategorija	915
NC 1-033	Srbiši - Plemenščina	LC 25025 - Srbiši - Plemenščina - NC 1-027 - NC 3-016 - NC 3-018	Nerazvrstana	1. kategorija	901
NC 2-001	Odvojak Dubravec Donji - Dubrava	LC 25172 - Odvojak Dubravec Donji - Dubrava - NC 1-001 - NC 3-025	Nerazvrstana	2. kategorija	808
NC 2-002	Tomišaki - kroz selo	LC 25172 - Tomišaki - kroz selo	Nerazvrstana	2. kategorija	140

Broj ceste	Naziv ceste	Opis trase	Vrsta ceste	Kategorija ceste	Duljina trase (m)
NC 2-003	Šarki - prema vikendicama	NC 1-011 - Šarki - prema vikendicama	Nerazvrstana	2. kategorija	501
NC 2-004	Skrajnjak	LC 25026 - Skrajnjak	Nerazvrstana	2. kategorija	331
NC 2-005	Kišički - vikendice	LC 25026 - Kišički - vikendice	Nerazvrstana	2. kategorija	392
NC 2-006	Pri Pužima	LC 25026 - NC 3-011 - Pri Pužima	Nerazvrstana	2. kategorija	551
NC 2-007	Mustafi - Mački	NC 1-015 - NC 2-008 - Mustafi - Mački	Nerazvrstana	2. kategorija	809
NC 2-008	Mustafi - Mački - zaobilazna	NC 1-015 - NC 2-007 - Mustafi - Mački - zaobilazna - NC 2-007	Nerazvrstana	2. kategorija	1.006
NC 2-010	Kralji - Beljoni	NC 1-020 - Kralji - Beljoni	Nerazvrstana	2. kategorija	786
NC 2-011	1. odvojak pri Kraljima	NC 1-020 - 1. odvojak pri Kraljima	Nerazvrstana	2. kategorija	140
NC 2-012	2. odvojak pri Kraljima	NC 2-010 - 2. odvojak pri Kraljima	Nerazvrstana	2. kategorija	207
NC 2-013	Lipica - Blaški - Brlečići	NC 1-019 - Lipica - Blaški - Brlečići - NC 1-016 - NC 1-019	Nerazvrstana	2. kategorija	2.063
NC 2-014	Vuki	LC 25024 - Vuki - LC 25024	Nerazvrstana	2. kategorija	232
NC 2-015	LC - Đoki - Pavlini	LC 25025 - LC - Đoki - Pavlini - NC 1-022	Nerazvrstana	2. kategorija	614
NC 2-016	Odvojak Pavlini - Ivaki	NC 1-022 - Odvojak Pavlini - Ivaki	Nerazvrstana	2. kategorija	207
NC 2-017	Odvojak Brezovec - vikendice	LC 25025 - Odvojak Brezovec - vikendice	Nerazvrstana	2. kategorija	82
NC 2-018	Ljubići - Pintarići	NC 1-022 - NC 2-017 - Ljubići - Pintarići - NC 1-023	Nerazvrstana	2. kategorija	1.104
NC 2-019	Donji Evačići	NC 1-023 - Donji Evačići	Nerazvrstana	2. kategorija	295
NC 2-020	Tuclji - Gaj	LC 25025 - NC 1-023 - Tuclji - Gaj - NC 2-021	Nerazvrstana	2. kategorija	1.068
NC 2-021	Plemenščina - Gaj	NC 1-027 - Plemenščina - Gaj - NC 2-020	Nerazvrstana	2. kategorija	798
NC 2-022	Hojsaki - Vodele	LC 25024 - Hojsaki - Vodele	Nerazvrstana	2. kategorija	658
NC 2-023	Plemenščina - Slivarsko	NC 1-027 - Plemenščina - Slivarsko - NC 3-017	Nerazvrstana	2. kategorija	259
NC 2-024	Lovački dom - Općina	LC 25029 - Lovački dom - Općina	Nerazvrstana	2. kategorija	948
NC 2-025	Lipovnik Donji - prema Miražu	ŽC 2101 - NC 2-026 - Lipovnik Donji - prema Miražu	Nerazvrstana	2. kategorija	433
NC 2-026	Odvojak Hršaki	ŽC 2101 - NC 2-025 - Odvojak Hršaki	Nerazvrstana	2. kategorija	96
NC 3-001	Prilaz Jerovec	NC 3-044 Ivanec - Prilaz Jerovec	Nerazvrstana	3. kategorija	246
NC 3-002	Tiglin - Spoj dva poljska puta	NC 3-003 - Tiglin - Spoj dva poljska puta - NC 3-023	Nerazvrstana	3. kategorija	481
NC 3-003	Odvojak u Donjem Dubravcu	LC 25172 - Odvojak u Donjem Dubravcu - NC 3-007	Nerazvrstana	3. kategorija	711
NC 3-004	Odvojak u Donjem Dubravcu	NC 3-003 - Odvojak u Donjem Dubravcu - NC 3-007	Nerazvrstana	3. kategorija	627
NC 3-005	Dubrava - Poljski put uz lovište	NC 3-023 - Dubrava - Poljski put uz lovište	Nerazvrstana	3. kategorija	848
NC 3-006	Dubrava - Lovište jug	NC 3-005 - Dubrava - Lovište jug - NC 3-071 Ivanec	Nerazvrstana	3. kategorija	791
NC 3-007	Dubrava - Lovište sjever	NC 3-005 - Dubrava - Lovište sjever	Nerazvrstana	3. kategorija	650
NC 3-008	Odvojak Gladović - nastavak	LC 25030 - Odvojak Gladović - nastavak - NC 1-007	Nerazvrstana	3. kategorija	600

Broj ceste	Naziv ceste	Opis trase	Vrsta ceste	Kategorija ceste	Duljina trase (m)
NC 3-009	Vuglovečki breg - Solini	LC 25030 - Vuglovečki breg - Solini - LC 25172	Nerazvrstana	3. kategorija	932
NC 3-010	Vuglovečki šumski put	LC 25030 - Vuglovečki šumski put	Nerazvrstana	3. kategorija	617
NC 3-011	K izvoru	LC 25026 - NC 2-006 - K izvoru	Nerazvrstana	3. kategorija	322
NC 3-012	Đoki - Seretini - šumski put	NC 2-015 - Đoki - Seretini - šumski put - NC 2-018	Nerazvrstana	3. kategorija	1.609
NC 3-013	Benčak - šumski put	NC 1-021 - Benčak - šumski put - NC 1-023	Nerazvrstana	3. kategorija	1.580
NC 3-014	Pri Oreškima	LC 25024 - Pri Oreškima	Nerazvrstana	3. kategorija	78
NC 3-015	Cukovići - Srbiši	LC 25024 - Cukovići - Srbiši - NC 3-019	Nerazvrstana	3. kategorija	576
NC 3-016	Eravec - poljski put	NC 1-027 - NC 1-033 - NC 3-018 - Eravec - poljski put - NC 3-017	Nerazvrstana	3. kategorija	453
NC 3-017	Čeligi - Plemenščina (Slivarsko)	NC 1-028 - Čeligi - Plemenščina (Slivarsko) - NC 2-023	Nerazvrstana	3. kategorija	1.517
NC 3-018	Čeligi - Plemenščina - poljski put	LC 25024 - NC 1-027 - NC 3-016 - Čeligi - Plemenščina - poljski put - NC 3-017	Nerazvrstana	3. kategorija	947
NC 3-019	Cukovići - Celigi	NC 1-026 - Cukovići - Celigi - NC 3-017	Nerazvrstana	3. kategorija	479
NC 3-020	Cukovići - Plemenščina	NC 3-018 - Cukovići - Plemenščina - NC 3-019	Nerazvrstana	3. kategorija	711
NC 3-021	Štuk - poljski put	LC 25029 - Štuk - poljski put - NC 1-032	Nerazvrstana	3. kategorija	488
NC 3-022	Lipovnik - cesta prema Lovištu	ŽC 2059 - Lipovnik - cesta prema Lovištu - NC 3-072 Ivanec	Nerazvrstana	3. kategorija	153
NC 3-023	Tiglin - Poveznica poljskih puteva	LC 25172 - Tiglin - Poveznica poljskih puteva	Nerazvrstana	3. kategorija	709
NC 3-024	Poljski put Dubrava - Dubravec Donji	NC 2-001 - Poljski put Dubrava - Dubravec Donji - NC 3-004	Nerazvrstana	3. kategorija	697
NC 3-025	Dubrava - Odvojak Gregur	NC 2-001 - Dubrava - Odvojak Gregur	Nerazvrstana	3. kategorija	792
NC 3-026	Spoj Dubravec Gornji - Dubravec Donji - Odvojak 1	NC 1-003 - Spoj Dubravec Gornji - Dubravec Donji - Odvojak 1 - NC 1-005	Nerazvrstana	3. kategorija	467
NC 3-027	Spoj Dubravec Gornji - Dubravec Donji - Odvojak 2	NC 1-003 - Spoj Dubravec Gornji - Dubravec Donji - Odvojak 2 - NC 3-028	Nerazvrstana	3. kategorija	290
NC 3-028	Odvojak Šambari	LC 25172 - Odvojak Šambari - LC 25172	Nerazvrstana	3. kategorija	236
NC 3-029	Lipica - Blaški - Brlečići	NC 1-019 - Lipica - Blaški - Brlečići - NC 1-016 - NC 1-019	Nerazvrstana	3. kategorija	179

Članak 2.

Donošenjem ove Odluke prestaje važiti popis nerazvrstanih cesta objavljen u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«, broj 56/15.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 340-01/20-01/01
 URBROJ: 2186/015-20-01
 Klenovnik, 12. kolovoza 2020.

Općinski načelnik
 Mladen Blaško, v.r.

OPĆINA SVETI ĐURĐ

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

20.

Na temelju članka 35. stavka 1. točke 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19), članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), a u svezi s člankom 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19) i člankom 14. stavkom 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti na Statut Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ

I.

Daje se prethodna suglasnost na Statut Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

Predloženi tekst Statuta sastavni je dio ove Odluke, a biti će dostupan na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

II.

Sukladno odredbi članka 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), članka 54. stavka 1. Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), članka 14. stavka 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Statut Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ donijet će Upravno vijeće Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 601-01/20-02/3
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

21.

Na temelju članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), a u svezi s člankom 41. Zakona o predškolskom odgoju i

obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19) i člankom 14. stavkom 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ

I.

Daje se prethodna suglasnost na Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

Predloženi tekst Pravilnika sastavni je dio ove Odluke, a biti će dostupan na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

II.

Sukladno odredbi članka 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), članka 54. stavka 1. Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), članka 14. stavka 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ donijet će Upravno vijeće Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 601-01/20-02/4
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

22.

Na temelju članka 35. stavka 1. točke 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19), članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), a u svezi s člankom 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19) i člankom 7. stavkom 6. točkom 3. Odlu-

ke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti na Plan upisa djece u Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ za pedagošku godinu 2020. / 2021.

I.

Daje se prethodna suglasnost na Plan upisa djece u Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ za pedagošku godinu 2020./2021. (dalje: Plan upisa).

Predloženi tekst Plana upisa sastavni je dio ove Odluke, a bit će dostupan na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

II.

Sukladno odredbi članka 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), članka 7. stavka 6. točke 3. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Plan upisa donijet će Upravno vijeće Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 601-01/20-02/5
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

23.

Na temelju članka 20. i članka 48. stavka 4. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19) i članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

o mjerilima za financiranje predškolskog odgoja i ostvarivanju prava prednosti upisa djece u Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ

Članak 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se mjerila kojima se na jedinstven način osiguravaju sredstva za zadovoljavanje javnih potreba u području predškolskog odgoja i obrazovanja, te skrbi o djeci rane i predškolske dobi

na području Općine Sveti Đurđ, a koju djelatnost obavlja Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ (dalje u tekstu: Vrtić), mjerila za sudjelovanje roditelja u ekonomskoj cijeni programa Vrtića, način ostvarivanja prednosti pri upisu djece u Vrtić i druga pitanja vezana uz odnose Općine Sveti Đurđ (dalje u tekstu: Općina) i Vrtića, a koja nisu obuhvaćena ostalim aktima.

Članak 2.

Javne potrebe u djelatnosti predškolskog odgoja na području Općine jesu:

- redoviti programi njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi,
- program predškole, za djecu u godini pred polazak u osnovnu školu koja nisu uključena u redoviti program,
- drugi programi u skladu s potrebama djece, zahtjevima roditelja i mogućnostima Općine.

Članak 3.

Sredstva za javne potrebe u djelatnosti predškolskog odgoja na području Općine osiguravaju se:

- iz proračuna Osnivača,
- iz proračuna ostalih jedinica lokalne samouprave, za djecu s njihova područja koja koriste djelatnosti predškolskog odgoja u Vrtiću,
- iz sredstava sudjelovanja roditelja djece korisnika programa,
- iz državnog proračuna,
- prodajom usluga na tržištu i drugih izvora sukladno zakonu.

Članak 4.

Sredstva za program predškole, osiguravaju se:

- u proračunu Općine,
- u državnom proračunu,
- u proračunu ostalih jedinica lokalne samouprave, za djecu s njihova područja koja koriste program predškole u Vrtiću.

Sredstva za financiranje programa predškole osiguravaju se u proračunu Općine odnosno proračunu jedinica lokalne samouprave, za djecu s njihova područja koja koriste program predškole u Vrtiću, i to za djecu koja nisu uključenu u redoviti program predškolskog odgoja u visini razlike između sredstava neophodnih za izvršenje programa utvrđenih u godišnjem financijskom planu Vrtića.

Članak 5.

Ekonomsku cijenu redovitog desetsatnog programa utvrđuje Upravno vijeće Vrtića, uz prethodnu suglasnost Općinskog vijeća Općine Sveti Đurđ.

Ekonomska cijena programa predškolskog odgoja mora obuhvaćati troškove utvrđene Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i obrazovanja, odnosno troškove: izdatke za radnike, prehranu djece, uvjete boravka djece, nabavu namještaja i opreme i nabavu sitnog inventara.

Članak 6.

Učešće roditelja u ekonomskoj cijeni redovitog programa predškolskog odgoja, ovisno o vrsti programa iznosi:

- 10-satni jaslički program - u iznosu od 650,00 kuna,
- 10-satni vrtički program - u iznosu od 550,00 kuna.

Svi roditelji plaćaju isti iznos učešća, bez obzira na visinu prihoda i materijalne prilike domaćinstva.

Prava i obveze koje po ovoj Odluci ostvaruju roditelji djece upisane u Vrtić, jednako se primjenjuju i na skrbnike te druge osobe koje uzdržavaju odnosno upisuju djecu u Vrtić (korisnici Vrtića).

Članak 7.

Razliku sredstava između stvarne ekonomske cijene redovitog programa i učešća roditelja - korisnika usluga u ekonomskoj cijeni redovitog programa za dijete koje ima prebivalište na području Općine podmiruje Općina.

Razliku sredstava između stvarne ekonomske cijene redovitog programa i učešća roditelja u ekonomskoj cijeni redovitog programa za dijete koje nema prebivalište na području Općine, podmiruje jedinica lokalne samouprave u kojoj dijete ima prebivalište.

Članak 8.

Učešće roditelja u ekonomskoj cijeni redovitog programa uplaćuje se na žiro-račun Vrtića, najkasnije do 15-og u mjesecu za tekući mjesec.

Članak 9.

Roditelji s više djece upisanih u Vrtić ostvaruju pravo na umanjene u cijeni programa i to:

- za treće dijete umanjuje se sudjelovanje za 10% od cijene pripadajuće skupine plaćanja,
- za četvrto i svako sljedeće dijete umanjuje se sudjelovanje za 20% od cijene pripadajuće skupine plaćanja.

Za korištenje navedenih olakšica roditelji dostavljaju odgovarajuću dokumentaciju prilikom upisa.

Članak 10.

Roditeljima čije dijete zbog opravdanih razloga (bolest ili oporavak nakon bolesti) ne koristi usluge Vrtića kontinuirano 10 radnih dana, uz predočenje liječničke potvrde, umanjuje se iznos učešća u ekonomskoj cijeni redovitog programa za 20%.

Za vrijeme odsutnosti djeteta svih radnih dana u mjesecu, izvan razloga navedenih u stavku 1. ovog članka, roditeljima se umanjuje iznos učešća u ekonomskoj cijeni redovitog programa za 20%.

Olakšicu iz prethodnog stavka roditelji mogu koristiti na najviše dva mjeseca (bilo koja) u kalendarskoj godini.

Za dane izostanka djeteta zbog povrede za vrijeme boravka u Vrtiću, roditelj se u potpunosti oslobađa plaćanja utvrđenog učešća.

Radi ostvarivanja olakšica iz prethodnih stavaka roditelj je u obvezi Vrtiću dostaviti pisanu zamolbu i

odgovarajuću dokumentaciju kojom dokazuje pravo na olakšicu.

U posebnim slučajevima teške bolesti djeteta i/ili članova obitelji, smrtnim slučajevima u obitelji djeteta, kao i drugim uvjetima koji nastanu zbog otežane socijalne situacije u obitelji djeteta Upravno vijeće Vrtića može umanjiti cijenu usluge.

Članak 11.

Prednost upisa u Vrtić imaju djeca čiji najmanje jedan roditelj ima prebivalište na području Općine Sveti Đurđ, a ukoliko ima slobodnih mjesta u pojedine programe mogu se upisati i djeca roditelja s prebivalištem na području drugih jedinica lokalne samouprave.

U slučaju da Vrtić ne bude u mogućnosti upisati svu prijavljenu djecu, prednost pri upisu u Vrtić imati će djeca s prebivalištem na području Općine prema sljedećem redoslijedu:

- djeca roditelja žrtava i invalida Domovinskog rata,
- djeca zaposlenih roditelja,
- djeca samohranih roditelja,
- djeca iz obitelji s troje i više djece,
- djeca uzeta na uzdržavanje,
- djeca roditelja koji primaju dječji doplatak,
- djeca s teškoćama u razvoju,
- djeca u godini pred polazak u osnovnu školu.

U slučaju da više kandidata ostvaruje pravo prioriteta po stavku 2. ovoga članka, pravo prioriteta utvrđuje se prema daljnjim osnovama i redoslijedu:

- vrijeme čekanja na listi za upis u Vrtić po oglasima iz prethodnih godina,
- roditelji koji već u primarnom programu imaju dijete,
- zdravstveno stanje u obitelji (invaliditet, teže bolesti članova obitelji),
- status podstanara, stan u nužnom smještaju,
- socijalni status obitelji.

Roditelji su dužni prilikom upisa djeteta dostaviti podatke, odnosno isprave o ispunjavanju kriterija radi ostvarivanja prednosti pri upisu.

Članak 12.

Oglas za upis djece u Vrtić za narednu odgojno - obrazovnu godinu raspisuje se, u pravilu tijekom mjeseca svibnja tekuće godine i objavljuje se na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Vrtića i Općine.

Zahtjev za prijam djece u Vrtić roditelji podnose najkasnije do 15. lipnja tekuće godine.

Rezultati za upis djece u Vrtić objavljuju se u pravilu, do 30. lipnja tekuće godine na oglasnoj ploči Vrtića.

Članak 13.

Ako po provedenom oglasu za upis u Vrtić ostane još slobodnih mjesta, upisi djece u Vrtić se mogu vršiti tijekom cijele godine sve do popunjenja kapaciteta.

Članak 14.

Vrtić će posebnim pravilnikom detaljnije utvrditi postupak i tijela za raspisivanje i provođenje oglasa za upis djece, dokumentaciju koju je roditelj usluge dužan priložiti, zaštitu prava sudionika u postupku oglasa, početak korištenja programa i s tim u vezi sklapanje ugovora o međusobnim pravima i obvezama između roditelja i Vrtića, te druga pitanja bitna za ostvarivanje predškolskog programa.

Članak 15.

Vrtić je dužan akt iz članka 14. ove Odluke donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 16.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 601-01/20-02/6
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

24.

Na temelju članka 35. stavka 1. točke 5. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19), članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), a u svezi s člankom 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19) i člankom 14. stavkom 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

O D L U K U

**o davanju prethodne suglasnosti na
Odluku o načinu utvrđivanja plaća i visini
koeficijenta za obračun plaća djelatnika
Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ**

I.

Daje se prethodna suglasnost na Odluku o načinu utvrđivanja plaća i visini koeficijenta za obračun plaća djelatnika Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

II.

Sukladno odredbi članka 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), članka 54. stavka 1.

Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), članka 14. stavka 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Odluku o načinu utvrđivanja plaća i visini koeficijenta za obračun plaća djelatnika Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ donijet će Upravno vijeće Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

III.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 601-01/20-02/7
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

25.

Na temelju članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), a u svezi s člankom 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19) i člankom 14. stavkom 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

O D L U K U

**o davanju prethodne suglasnosti na
Odluku o visini osnovice za obračun plaće
djelatnika Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ**

I.

Daje se prethodna suglasnost na Odluku o visini osnovice za obračun plaće djelatnika Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ.

II.

Sukladno odredbi članka 41. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), članka 54. stavka 1. Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), članka 14. stavka 1. Odluke o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ« (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 23/20 i 40/20), Odluku o visini osnovice za obračun plaće djelatnika Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ donijet će Upravno vijeće Vrtića.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 601-01/20-02/8
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

KLASA: 601-01/20-02/9
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

26.

Na temelju članka 34. stavka 3. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), članka 48. stavka 1. točke 6. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19) i članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

o imenovanju članova Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ

Članak 1.

Ovom Odlukom imenuju se članovi Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ, sa sjedištem u Svetom Đurđu, Ulica Ljudevita Gaja 2A, čiji je osnivač Općina Sveti Đurđ, Sveti Đurđ, Ulica braće Radić 1, OIB: 43894275599.

Članak 2.

Članovima Upravnog vijeća Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ iz reda javnih radnika imenuju se tri člana, i to:

1. **Sonja Stančin Novak**, Sveti Đurđ, Cvjetna ulica 16,
2. **Andreja Vađunec**, Sesvete Ludbreške, Matije Gupca 29,
3. **Maja Jerković**, Hrženica, Ludbreška 10.

Članak 3.

Članovi Upravnog vijeća iz članka 2. ove Odluke, sa osnova članstva u Upravnom vijeću Vrtića imaju prava i obveze utvrđene odredbama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19), Zakona o ustanovama (»Narodne novine«, broj 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19), odredbama akta o osnivanju Dječjeg vrtića Suncokret Sveti Đurđ te općih akata Vrtića.

Članovi Upravnog vijeća iz članka 2. ove Odluke će izvršavati sve obveze i prava Upravnog vijeća Vrtića sukladno zakonskim propisima sve do konstituiranja Upravnog vijeća Vrtića u punom sastavu prema zakonskim propisima i Odluci o osnivanju Dječjeg vrtića »Suncokret Sveti Đurđ«.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

27.

Na temelju članka 14. stavka 1. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (»Narodne novine«, broj 10/97, 107/07, 94/13, 98/19) i članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

PLAN

mreže dječjih vrtića za područje Općine Sveti Đurđ

Članak 1.

Planom mreže dječjih vrtića za područje Općine Sveti Đurđ (dalje u tekstu: Plan mreže) utvrđuju se ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja koje obavljaju djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja te skrbi o djeci rane i predškolske dobi.

Članak 2.

Na području Općine Sveti Đurđ djelatnost predškolskog odgoja i obrazovanja obavlja Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ, kojem je osnivač Općina Sveti Đurđ te dječji vrtići drugih osnivača.

Članak 3.

Ovaj Plan mreže može se dopunjavati osnivanjem novih dječjih vrtića u skladu sa zakonom kojim se uređuje predškolski odgoj i obrazovanje te Državnim pedagoškim standardom predškolskog odgoja i naobrazbe odnosno otvaranjem novih područnih objekata dječjih vrtića, uključujući i njihovo proširivanje.

Članak 4.

Općina Sveti Đurđ nema obvezu sufinanciranja djelatnosti dječjih vrtića drugih osnivača koji se nalaze izvan ovoga Plana mreže.

Programom javnih potreba u predškolskom odgoju i obrazovanju te skrbi o djeci rane i predškolske dobi Općine Sveti Đurđ kojeg donosi Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ, za svaku pedagošku godinu utvrđuju se iznosi sufinanciranja djelatnosti dječjih vrtića iz stavka 1. ovog članka, ovisno o potrebama građana te o mogućnosti financiranja iz proračuna Općine Sveti Đurđ.

Članak 5.

Plan mreže udovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja dječjih vrtića za djecu rane i predškolske dobi te osigurava zadovoljavanje potreba građana za provedbom programa predškolskog odgoja i obrazovanja.

Članak 6.

U Plan mreže ulaze dječji vrtići kako slijedi:

- DJEČJI VRTIĆ SUNCOKRET SVETI ĐURĐ, SVETI ĐURĐ, ULICA LJUDEVITA GAJA 2A, čiji je osnivač Općina Sveti Đurđ, i
- DJEČJI VRTIĆ »LOPTICA« ČAKOVEC, PODRUČNI ODJEL »LAVIČ«, ULICA LJUDEVITA GAJA 2, SVETI ĐURĐ, dječji vrtić drugog osnivača.

Članak 7.

Ovaj Plan mreže dostavit će se Varaždinskoj županiji radi usklađivanja razvitka mreže dječjih vrtića na području Varaždinske županije.

Članak 8.

Ovaj Plan mreže stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 601-01/20-02/10
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

28.

Na temelju članka 14. stavka 4. Zakona o sprječavanju sukoba interesa (»Narodne novine«, broj 26/11, 12/12, 126/12, 48/13, 57/15, 98/19) i članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

O D L U K U

**o izmjeni Odluke o utvrđivanju popisa
pravnih osoba od posebnog interesa za
Općinu Sveti Đurđ u smislu Zakona
o sprječavanju sukoba interesa**

Članak 1.

U Odluci o utvrđivanju popisa pravnih osoba od posebnog interesa za Općinu Sveti Đurđ u smislu Zakona o sprječavanju sukoba interesa »Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 35/14) članak 1. mijenja se i glasi:

»Ovom Odlukom utvrđuje se popis pravnih osoba od posebnog interesa za Općinu Sveti Đurđ u smislu Zakona o sprječavanju sukoba interesa (»Narodne novine«, broj 26/11, 12/12, 126/12, 48/13, 57/15, 98/19).

Pravne osobe od posebnog interesa za Općinu Sveti Đurđ u smislu stavka 1. ovog članka su trgovačka društva u kojima Općina Sveti Đurđ ima dionice ili udjele u vlasništvu kao i ustanove čiji je osnivač Općina Sveti Đurđ ili jedan od osnivača, a utvrđuju se kako slijedi:

- VARKOM d.d., Varaždin, Trg bana Jelačića 15,

- ČISTOĆA d.o.o. Varaždin, Ognjena Price 13,
- Javna ustanova Dječji vrtić Suncokret Sveti Đurđ, Sveti Đurđ, Ulica Ljudevita Gaja 2A.

Članak 2.

Ostale odredbe Odluke ostaju neizmijenjene.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na osmog dana od dana objave u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 021-05/20-02/1
URBROJ: 2186-21-02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

29.

Na temelju članka 22. Statuta Općine Sveti Đurđ (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 32/09, 21/13, 70/13, 105/18 i 15/19 - pročišćeni tekst), Općinsko vijeće Općine Sveti Đurđ na 26. sjednici održanoj dana 4. kolovoza 2020. godine, donosi

O D L U K U

o kupnji nekretnine u k.o. Hrženica

Članak 1.

Općina Sveti Đurđ kupit će dio nekretnine u k.o. Hrženica, u naravi dvorište i voćnjak, označene kao katastarska čestica broj 1/5 u površini od 332,55 m² upisane u zk.ul.br. 1127, u vlasništvu Stjepana Novak, iz Hrženice, Miroslava Krleže 36, radi izgradnje kružnog raskrižja - rotora.

Članak 2.

Kupoprodajna cijena nekretnine iz članka 1. ove Odluke iznosi ukupno 68.370,75 kuna

Članak 3.

Na temelju ove Odluke općinski načelnik Općine Sveti Đurđ sklopit će, u ime Općine Sveti Đurđ kao kupca, ugovor o kupoprodaji nekretnine iz članka 1. ove Odluke.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije«.

KLASA: 944-01/20-02/3
URBROJ: 2186-21/02-20-1
Sveti Đurđ, 4. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Damir Grgec, v.r.**

OPĆINA VISOKO

AKTI OPĆINSKOG VIJEĆA

23.

Na temelju članka 35. točke 1. i članka 57. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15 i 123/17) i članka 30. Statuta Općine Visoko (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 15/20), Općinsko vijeće Općine Visoko na sjednici održanoj 12. kolovoza 2020. godine, donosi

ODLUKU

**o usvajanju Plana ukupnog razvoja
Općine Visoko**

**Smjernice za razvoj Općine Visoko
za razdoblje 2016. - 2020.**

Izmjene i dopune Strateškog razvojnog programa

Članak 1.

Donose se Izmjene i dopune Plana ukupnog razvoja Općine Visoko (PUR) za razdoblje 2016. - 2020. godinu koji je temeljni strateški dokument razvoja Općine Visoko, a sastoji se od analize postojećeg stanja, strategije razvoja, prioritetnih mjera i projekata za razdoblje 2016.-2020., te akcijskog plana provedbe

Članak 2.

Prvi dio Izmjene i dopune Plana ukupnog razvoja Općine Visoko odnosi se na analizu postojećeg stanja

ukratko obrazlažući prostor, stanovništvo, prirodna obilježja, kulturno-povijesnu baštinu, stanje komunalne, prometne i društvene infrastrukture, zaštitu okoliša, gospodarstvo, kapacitete za upravljanje razvojem te izradu SWOT analize.

Članak 3.

Strategija razvoja čini drugi dio Izmjene i dopune Plana ukupnog razvoja Općine Visoko 2016.-2020. te obuhvaća definirane strateške ciljeve, prioritete, mjere i projekte, usklađenost sa nadređenim strateškim dokumentima, financiranje te akcijski plan provedbe.

Članak 4.

Strateški dokument Izmjene i dopune Plana ukupnog razvoja Općine Visoko (PUR) za razdoblje 2016. - 2020. čini sastavni dio ove Odluke, a objavit će se u »Službenom vjesniku Varaždinske županije« i na web stranici Općine Visoko www.visoko.hr.

KLASA: 021-01/20-01/2
URBROJ: 2186/027-01-20-1
Visoko, 12. kolovoza 2020.

**Predsjednik Općinskog vijeća
Ivan Hadrović, v.r.**

PLAN UKUPNOG RAZVOJA OPĆINE VISOKO

**Smjernice za razvoj Općine Visoko za razdoblje 2016.-2020.
IZMJENE I DOPUNE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA**

OPĆINA VISOKO

Visoko 20

385 (042) 628-299

opcina.visoko@vz.htnet.hr

<http://www.visoko.hr>

Plan ukupnog razvoja izradila MARA d.o.o., Ivana Meštrovića 4, 42000 Varaždin

Lektura: Tomislav Salopek

S a d r ž a j

1. Uvod	3529
2. Analiza postojećeg stanja	3534
2.1. Prostorni položaj i administrativna podjela	3534
2.2. Stanovništvo Općine Visoko	3536
2.3. Aktivnost stanovništva i nezaposlenost	3537
3. Gospodarstvo	3539
3.1. Poljoprivreda	3539
3.2. Problemi u poljoprivredi	3540
3.3. Stočarstvo	3541
3.4. Gospodarenje prirodnim resursima	3541
3.4.1. Šumarstvo	3541
3.4.2. Lov i lovno gospodarstvo	3542
3.4.3. Vodno gospodarstvo	3542
3.4.4. Pošta i javne telekomunikacije	3543
3.4.5. Elektroopskrba	3544
3.4.6. Vodoopskrba	3544
3.4.7. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	3545
3.4.8. Plinoopskrba	3545
3.4.9. Zaštita okoliša i gospodarenje otpadom	3545
3.4.10. Rudarstvo	3545
3.5. Industrija, obrtništvo i poduzetništvo	3547

4. Društvena infrastruktura	3548
4.1. Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje	3549
4.2. Javne službe i Uprava	3550
4.3. Zdravstvo i socijalna skrb	3550
4.4. Kultura, sport i rekreacija	3551
5. Prometna infrastruktura	3552
5.1. Klasifikacija cesta	3552
6. Prirodno, tradicijsko i kulturno-povijesno nasljeđe (prostorna baština)	3553
6.1. Zaštićene biljne i životinjske vrste	3554
6.2. Graditeljska baština	3555
6.3. Arheološki lokaliteti i baština	3555
6.4. Stare kamene i drvene klijeti i mlinovi	3555
7. Turizam	3556
7.1. Ruralni turizam	3557
7.2. Razvojni potencijal ruralnog (seoskog) turizma	3557
7.2.1. Mogućnosti sadržaja seoskog turizma	3558
7.2.2. Ostali turistički sadržaji	3559
9. Institucije razvojnog upravljanja	3559
9.1. Struktura administracije Općine Visoko	3560
9.2. Aktivno vođenje proračuna Općine Visoko	3560
10. SWOT analiza Općine Visoko	3561
10.1. Vizija i misija Općine Visoko sa strateškim ciljevima	3562
11. Opis mjera po strateškim ciljevima i prioritetima	3563
12. Popis projekata i projektnih ideja Općine Visoko	3567
12.1. Projektne ideje	3568
12.2. Kriteriji za izbor prioritetnih projekata	3569
13. Usporedni prikaz kvantificiranih podataka prikupljenih anketom (2016.) i projekcija dugoročnih realnih i izazovnih ciljeva do 2020.	3570
13.1. Grafička projekcija rasta osnovnih pokazatelja razvoja na temelju prosječne ocjene zadovoljstva mještana	3571
14. Plan implementacije i evaluacije PUR-a	3572
14.1. Institucionalni okvir	3572
14.2. Proces praćenja i procjene projekata	3573
14.3. Terminski plan provedbe projekata	3573
15. Zaključak	3573
16. Popis slika i grafikona	3574
17. Popis tablica	3574
18. Obrasci	3575

1. UVOD

Planiranje je važan proces u odabiru budućih pravaca razvoja koji upozorava da se treba pripremiti za budućnost i na ono što ona donosi u svakom mogućem pogledu. Pri planiranju razvoja temeljno je postaviti jasnu viziju i ciljeve koji će predstavljati smjernice u načinu djelovanja.

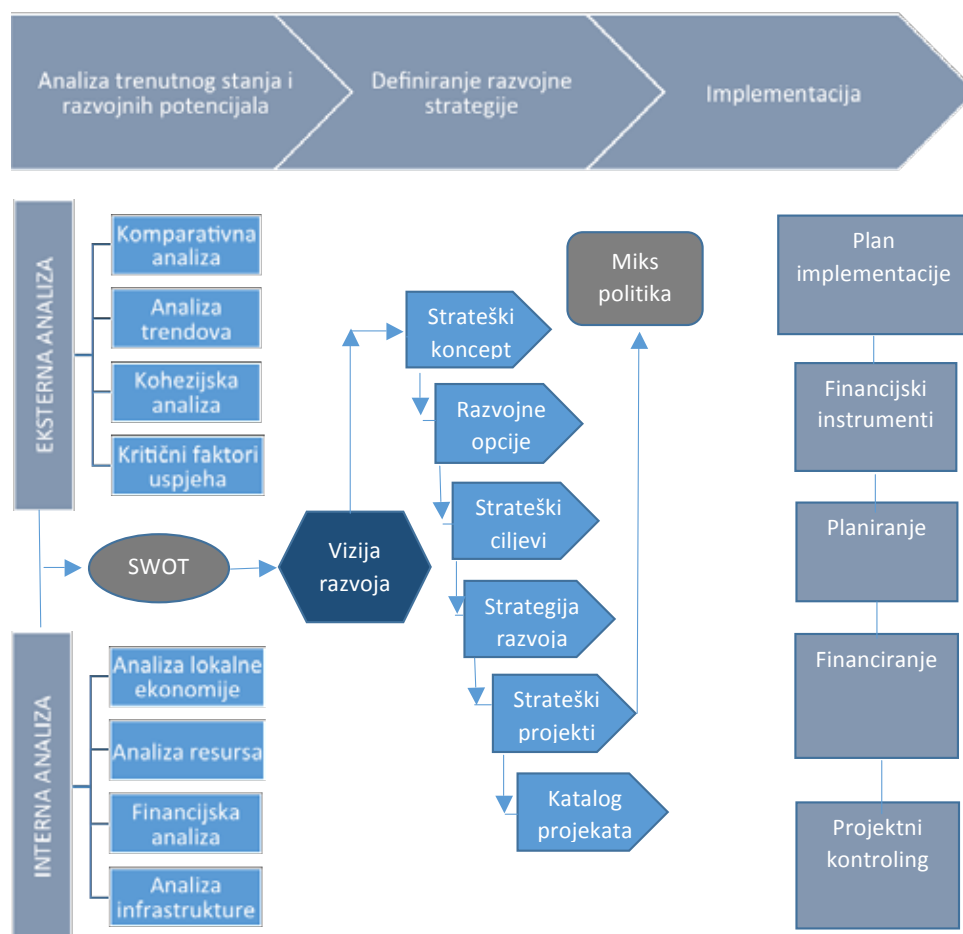
U okvirima definiranja Programa ukupnog razvoja donosi se vizija razvoja jedinica lokalne samouprave koja odražava optimalne buduće pravce, što ona želi postići i kako će Općina izgledati kada postigne svoje ciljeve. Nakon provedbe svakog plana on mora biti ponovno procijenjen, tako da se proces može ponovno započeti. Dakle, strateško planiranje je proces koji se ponavlja periodički kako bi se strateški razvoj mogao planski i usmjerenom voditi ka zacrtanim ciljevima. Pri kreiranju razvoja potrebno je konstruktivno sagledati potrebe i promišljanja svih subjekata jednog društva.

Plan ukupnog razvoja Općine Visoko izrađuje se s namjerom planskog razvoja Općine u svim segmentima. Potreba je dodatno potaknuta gospodarskom stagnacijom, pri čemu lokalni gospodarstvenici jedva opstaju i nose se sa zaoštrenim tržišnim uvjetima i globalizacijskim procesima. Sve je teže biti konkurentan i rentabilan, a to

se multiplicira kroz smanjenje poljoprivrednih gospodarstava, malih i srednjih poduzetnika i otežano zaposlenje. Općina se susreće s negativnim demografskim trendovima, padom broja stanovnika, starenjem, napuštanjem radno sposobnih stanovnika, zaostajanjem u stručnoj osposobljenosti i gubitkom integriteta. Razvoj dodatno usporava nedovoljno razvijena komunalna i društvena infrastruktura, nepostojanje socijalnih i kulturnih aktivnosti, ali i okoliš s kulturnom baštinom koji je relativno dobro očuvan, ali ugrožen radi neadekvatne valorizacije.

Nužno je i poštivati piramidu strategija, odnosno planova na području RH koja se sastoji od tri razine djelovanja: državne, regionalne i lokalne razine. Država tako izrađuje strategije razvoja, dokumente koji daju okvir državi u kojem smjeru treba graditi svoju budućnost, koje su joj glavne grane gospodarstva te područja od nacionalnog značaja. Sukladno tome, planiranje razvoja se spušta na niže razine: regije i jedinice lokalne samouprave (JLS). Naime, u Hrvatskoj, taj lanac sukladno administrativno političkom ustrojstvu ima slijedeće elemente: strategije RH koju donose Vlada i Sabor Republike Hrvatske, Regionalni operativni program (ROP)¹ kojeg donosi Županija, a koji mora biti sukladan s prije spomenutim strategijama te Program ukupnog razvoja (PUR), dokument kojeg donose općine i gradovi u Republici Hrvatskoj.

Općina Visoko odlučila je izraditi »Plan ukupnog razvoja Općine Visoko« kako bi se omogućio razvoj Općine te dao odgovor na pitanje u kojem se smjeru treba razvijati te kako postići ciljeve. Cilj je da se tim strateškim dokumentom definiraju optimalni razvojni pravci lokalnog područja, uzimajući u obzir sva njegova obilježja, prednosti i ograničenja. Na taj način se kreira sveobuhvatan razvoj po načelu održivosti, optimalne iskorištenosti resursa, postizanja razvojnih ciljeva i krajnje zadovoljstva svih stanovnika Općine. Ciljevi i prioriteti definirani programom ukupnog razvoja temelje se na tri glavna razvojna pravca Općine. Stoga će Općina Visoko temeljiti svoj razvoj kroz jačanje gospodarstva temeljenog na razvoju ruralnog turizma, unaprjeđenju poljoprivredne proizvodnje i na razvoju komunalne infrastrukture. Osnovni cilj PUR-a Općine Visoko je na temelju analitičkog pristupa i angažmanu lokalnog stanovništva donijeti konsenzus o viziji razvoja lokalne zajednice koja će se temeljiti na ljudskim vrijednostima. Riječ je o dokumentu razvojnog planiranja u Općini, čija je osnovna svrha osmisliti dugoročne razvojne smjerove. Najvažniji dio ovog dokumenta je vezan uz poglavlje sa strateškim ciljevima koji s jedne strane pokazuje kvantificirane ciljeve kao standarde kvalitete života koji se nastoje postići, a s druge strane nas upozorava na potrebne intervencije koje moramo provesti da bi postigli željeno stanje.

Slika 1. Metodologija strateškog planiranja

Metodologija izrade Plana ukupnog razvoja Općine Visoko

Plan ukupnog razvoja Općine Visoko izrađivao se od 1. siječnja 2015. do 1. srpnja 2016. Izradi Programa ukupnog razvoja prethodile su aktivnosti definiranja obuhvata, vremenskog rasporeda izrade PUR-a te formiranja odbora za izradu strategije. Članovi odbora, predstavnici su pojedinog sektora te ključni pokretači razvoja u Općini

Visoko. Početak procesa izrade uključivao je socioekonomsku analizu područja, analizu provedbe strategija u prethodnom razdoblju, dok je unutarnja i vanjska analiza stanja uključivala provedbu rasprava, razmjenu ideja s ključnim dionicima. Kako bi se što točnije odredili strateški ciljevi koji će pridonijeti općem razvoju Općine Visoko, izrađeni su strukturni upitnik i anketa u kojoj su se mještani mogli izjasniti o zadovoljstvu općih pokazatelja, a koji su podijeljeni u pet strateških područja i kao takvi obuhvaćaju gospodarstvo, infrastrukturu, okoliš, obrazovanje i kvalitetu života u Općini. U ispitivanju javnoga mnijenja sudjelovalo je 117 ispitanika, mještana Općine, odabranih slučajnim odabirom te neovisno o dobi i spolu.

Upitnik je kroz 26 pitanja pokrio osnovne pokazatelje nužne za ravnomjerni i učinkoviti razvoj Općine Visoko. Upitnik je formuliran prema Likertovoj skali te su ispitanici svoje zadovoljstvo izražavali na skali procjene u vrijednostima od 1 do 5, zaokruživanjem samo jednog odgovora koji najbolje izražava razinu njihova zadovoljstva u vezi s određenim pokazateljima. Upitnik se provodio terenski uz volontersku pomoć mještana u izravnom kontaktu s mještanima, gdje je ukupno obrađeno 3.042 informacija.

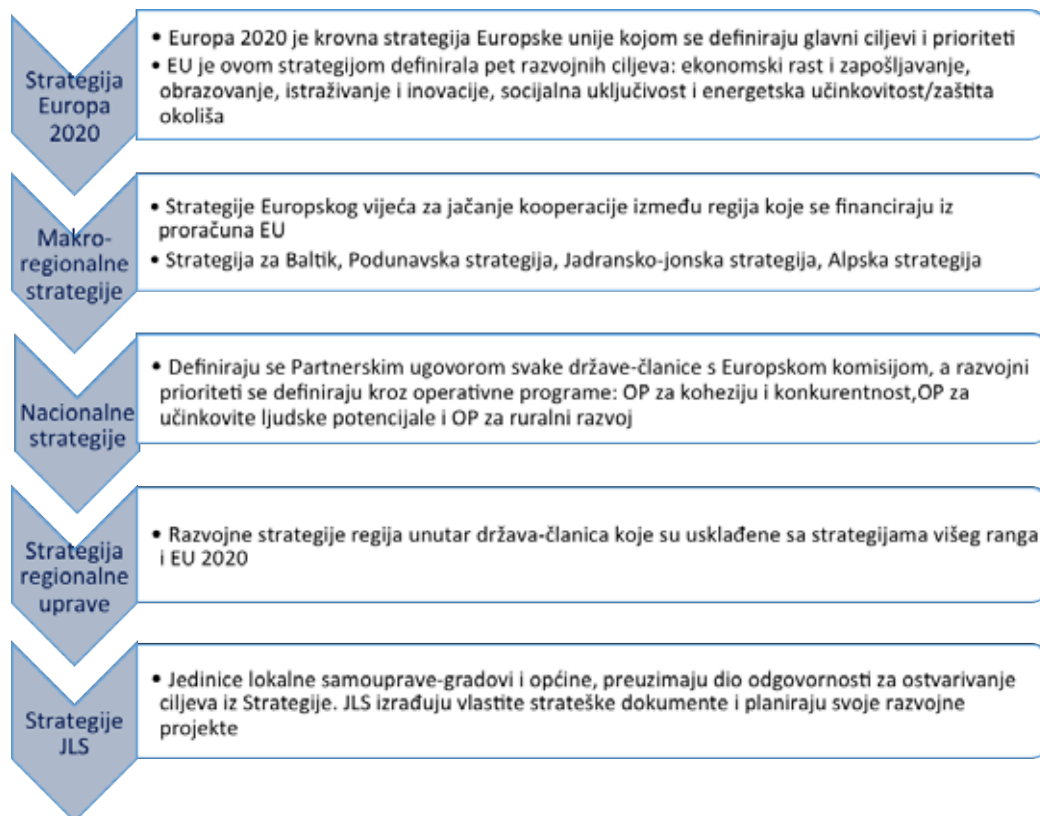
Radi što preciznije izrade Plana ukupnog razvoja, provedena je i anketa koju su popunili članovi uprave Općine Visoko, a obuhvaćala je pitanja o općim gospodarskim, infrastrukturnim, okolišnim, obrazovnim i pokazateljima kvalitete života. Anketni obrazac formuliran je u 25 pitanja koja su zahtijevala kvantificirane podatke, kako bi se mogla izraditi projekcija budućih pokazatelja. Svi izabrani pokazatelji po strateškim područjima prikazani su tablično nakon svakog poglavlja, a kvantificirana anketa dostupna je u posljednjem poglavlju zajedno s projekcijom realnih i izazovnih ciljeva do 2020.

SWOT analiza temelji se na analizi trenutačnoga stanja, a strategija razvoja temelji se na SWOT analizi. Ciljevi, mjere i pokazatelji izrađeni su logikom intervencije te tako osiguravaju veću usmjerenost na rezultate. Europska komisija preporučuje izražavanje ciljeva u »SMART« pojmovima, čime nastoji naglasiti njihovu:

- specifičnost
- mjerljivost
- izvedivost
- realnost
- vremensku ograničenost

Mjere su konkretni, specifični zadatci koji pridonose provedbi pojedinog cilja, a izrađeni su također na temelju logika intervencije uz primjenu metode analize održivosti. Mjere se provode pomoću strateških projekata koje planiraju uprava i/ili mještani. Strateški su projekti odabrani putem konzultacija s ključnim dionicima i upravom, a na temelju unaprijed definiranih kriterija. Program ukupnog razvoja predstavljen je upravljačkom odboru i Odboru za izradu PUR-a te je provedeno javno savjetovanje putem internetskih stranica Općine. Program ukupnog razvoja Općine Visoko izmijenjen je i dopunjen tijekom 2018. godine.

Usklađenost Plana ukupnog razvoja sa strateškim europskim i nacionalnim dokumentima

Slika 2. Hijerarhija razvojnih strategija

Program ukupnog razvoja pridonosi provedbi strategije Europa 2020, a time i prioritetima Programa Ministarstvo poljoprivrede odlučilo je da bi tipovi operacija koje će se podržavati tijekom provedbe LRS-a, trebali biti usklađeni s fokusnim područjima 2A, 2B, 2C+, 3A, 4A, 4B, 4C, 5C, 5D, 6A i 6B kako slijedi:

Tablica 1. Usklađenost PUR-a s prioritetima Programa ruralnog razvoja

FOKUSNO PODRUČJE 2. Jačanje isplativosti poljoprivrednog gospodarstva i konkurentnosti svih tipova poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama		
2A	Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije, osobito u cilju povećanja sudjelovanja na tržištu i tržišne usmjerenosti, kao i poljoprivredne diversifikacije.	2.2.2. Revitalizirati autohtonu tradicijsku sortu šljive Bistrice 2.2.3. Pružiti podršku razvoju novih kultura i inovativnom pristupu proizvodnji hrane
2B	Olakšavanje ulaska poljoprivrednika s odgovarajućom izobrazbom u sektor poljoprivrede, a pogotovo generacijske obnove.	2.2.1. Organizirati i provesti edukativne aktivnosti u svrhu pružanja stručne podrške poljoprivrednicima
FOKUSNO PODRUČJE 3. Poticanje organiziranja lanaca opskrbe hranom, uključujući preradu i plasiranje poljoprivrednih proizvoda na tržište, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi		
3A	Poboljšanje konkurentnosti primarnih proizvođača njihovom boljom integracijom u poljoprivredno-prehrambeni lanac putem programa kvalitete, dodajući vrijednost poljoprivrednim proizvodima, putem promicanja na lokalnim tržištima i u kratkim krugovima opskrbe, skupina proizvođača i međustrukovnih organizacija.	1.3.2. Poticati malo i srednje poduzetništvo, osobito u segmentu proizvodnje hrane 2.3.1. Unaprijediti rad poljoprivredne zadruge 2.3.2. Poticati zajednički tržišni nastup lokalnih proizvođača (prodajni punktovi)
FOKUSNO PODRUČJE 4. Obnavljanje, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom		
4A	Obnova, očuvanje i povećanje bio raznolikosti, uključujući područja mreže Natura 2000 i područja s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima i poljoprivredu velike prirodne vrijednosti, kao i stanje europskih krajobrazza	2.2.2. Revitalizirati autohtonu tradicijsku sortu šljive Bistrice 2.2.3. Pružiti podršku razvoju novih kultura i inovativnom pristupu proizvodnji hrane
4B	Bolje upravljanje vodama, uključujući upravljanje gnojivima i pesticidima	3.1.1. Sanirati postojeće septičke jame kućanstava 3.1.2. Izgraditi kanalizacijsku mrežu i sustav pročišćavanja otpadnih voda 3.2.1. Sanirati postojeće lokalne vodovode i osigurati održivo gospodarenje vodom kao prirodnim resursom 3.2.2. Izgraditi suvremeni vodoopskrbni sustav 3.2.2. Sanirati divlja odlagališta i pojačati nadzor istih
4C	Sprečavanje erozije tla i bolje upravljanje tlom	2.1.1. Provesti analizu poljoprivrednog tla i agromelioraciju zemljišta po potrebi 2.1.2. Utvrditi optimalne poljoprivredne i voćarske kulture 2.1.3. Okrupniti i urediti posjede poljoprivrednih zemljišta
FOKUSNO PODRUČJE 5. Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru		
5C	Olakšavanje opskrbe i uporabe obnovljivim izvorima energije, nusproizvoda, otpada, ostataka i drugih neprehrambenih sirovina u svrhu bio gospodarstva	3.2.3. Poticati korištenje obnovljivih izvora energije 3.2.4. Provesti programe energetske učinkovitosti
5D	Smanjenje emisija stakleničkih plinova i amonijaka koje uzrokuje poljoprivredna djelatnost	3.1.1. Sanirati postojeće septičke jame kućanstava 3.1.2. Izgraditi kanalizacijsku mrežu i sustav pročišćavanja otpadnih voda 3.2.2. Sanirati divlja odlagališta i pojačati nadzor istih

FOKUSNO PODRUČJE 6. Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima		
6A	Olakšavanje diversifikacije, stvaranja i razvoja malih poduzeća kao i otvaranje radnih mjesta.	1.3.2. Poticati malo i srednje poduzetništvo, osobito u segmentu proizvodnje hrane 1.3.3. Aktivirati Poslovnu zonu »Visoko« i »Vinično« 1.3.4. Poticati socijalno poduzetništvo, osobito u području turizma 1.3.5. Poticati poduzetničke inicijative dugotrajno nezaposlenih i ranjivih skupina 4.1.3. Poticati uzajamno neformalno učenje mještana
6B	Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima	1.3.1. Poticati kreativnost i inovativnost kroz prezentaciju primjera dobre prakse i poticajnu politiku HZZ-a 2.3.3. Pripremiti projekte za dodjelu financijskih potpora u poljoprivredi 4.2.1. Uključiti treću životnu dob u izravan rad s djecom 4.2.2. Uključiti treću dob u projekte Općine 4.3.2. Poticati volonterski rad kroz samoorganiziranje i programe samopomoći 4.3.3. Osigurati sufinanciranje EU projekata koji podupiru socijalnu uključenost

Plan ukupnog razvoja Općine Visoko u skladu je sa metodologijom i strateškim ciljevima:

- Europa 2020, Europskom strategijom za pametan, održiv i uključiv rast, kojom se promiče razvijanje ekonomije utemeljene na znanju i inovaciji, ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, koja je zelenija i konkurentnija i koja njeguje visoku stopu zaposlenosti koja pridonosi društvenoj i teritorijalnoj povezanosti. Glavne razvojne smjernice strategije Europa 2020 jesu:
  - Pametna specijalizacija,
  - Čista i energetska učinkovita vozila,
  - Sektor zdravstvenih usluga i farmaceutika,
  - Održivo, energetski učinkovito i inovativno graditeljstvo,
  - Bio-utemeljene industrije i tržišta,
  - Kulturne i kreativne djelatnosti.
- Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, kojim se izravno poziva na prioritetnu os 6., poboljšanje sustava gospodarenja otpadom radi smanjenja odlaganja otpada i promicanja održivog korištenja kulturnom i prirodnim baštinom za potrebe lokalnog razvoja, prioritetnu os 9., promicanje socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije, kao i prioritetnu os 10., ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje i cjeloživotno učenje.
- Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., osobito promicanjem održivog i kvalitetnog zapošljavanja i podršku mobilnosti radne snage te promicanjem socijalne uključenosti, borbe protiv siromaštva i svake diskriminacije, ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje za vještine i cjeloživotno učenje te jačanje institucionalnih kapaciteta javnih tijela i zainteresiranih strana te učinkovite javne uprave.
- Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske do 2020., osobito s ciljevima Prioriteta 2., vezano za jačanje održivosti gospodarstva s značajnim strukturnim poteškoćama, promjenama u strukturi poljoprivredne proizvodnje i povećanja produktivnosti, povećanja konkurentnosti sektora prerade i trženja poljoprivrednih proizvoda i okrupnjivanja poljoprivrednog zemljišta te ciljevima Prioriteta 6., daljnji razvoj i jačanje lokalnih razvojnih inicijativa, diversifikacija djelatnosti i otvaranje novih radnih mjesta u ruralnim područjima te razvoj lokalne komunalne, društvene i prometne infrastrukture.
- Nacionalnim akcijskim planom za obnovljive izvore energije do 2020. godine, kojim se nastoje ostvariti sektorski ciljevi i trajektorije upotrebom obnovljivih izvora energije, kako bi se do 2020. godine Strategijom energetskog razvoja postigao cilj od 35% obnovljivih izvora energije koji će sudjelovati u potrošnji električne energije. Planom ukupnog razvoja Općine Visoko kroz lokalnu će se samoupravu poticati ugradnja obnovljivih izvora energije u kućanstvima kroz izravne poticaje za ugradnju sunčanih toplinskih kolektora i dizalica topline, poput kotlova na drvenu sječku/pelete i pirolitičke kotlove na drva.

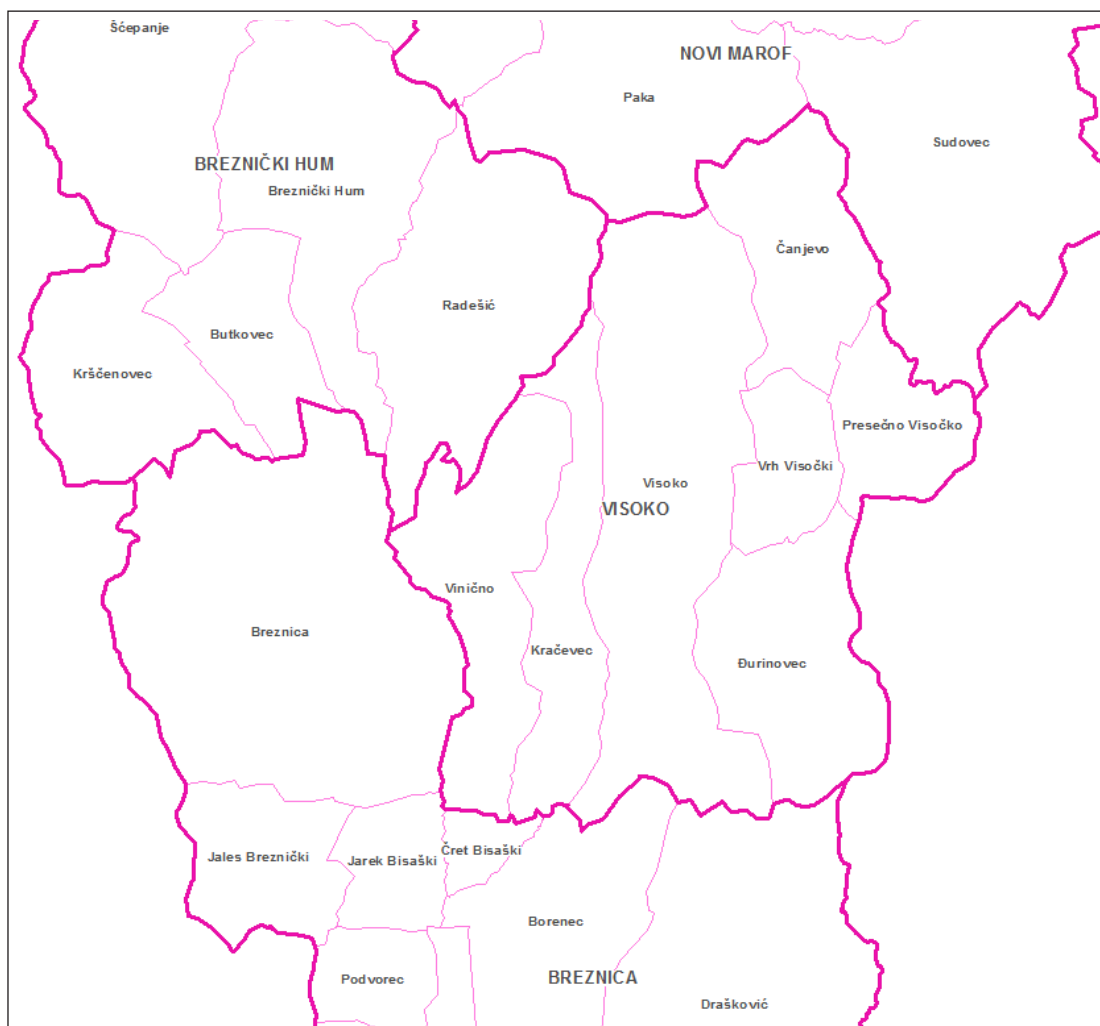
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014.-2030. godine kao temelj razvoja prometnog sektora u funkciji viših ciljeva gospodarske i socijalne politike u svrhu zadovoljenja potreba hrvatskih građana u smislu mobilnosti te u svrhu promicanja gospodarskog razvoja, društvene i teritorijalne kohezije, u ovom slučaju Središnje Hrvatske u koju teritorijalno pripada i Općina Visoko.
Upravo je istaknuta uloga prostora Središnje Hrvatske u prometnoj strukturi RH, njezin povoljan prometni i zemljopisni položaj (sjecište dva Paneuropska koridora), prostor intenzivne poljoprivredne proizvodnje, koncentrirane industrije te čvorište prometa za udaljene prometne destinacije. Usklađenost je najviše istaknuta kod promatranja javne, gradske, prigradske i regionalne mobilnosti, kroz upotrebu javnog prijevoza te kroz mogućnosti individualne mobilnosti kojom se nastoji zadovoljiti načelo intermodalnosti kao temelj za međusobno povezivanje regija, prekograničnu povezanost i slobodan pristup glavnoj infrastrukturi.
- Strategijom razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine (»Narodne novine«, broj 55/13), kojom se nastoji ostvariti poboljšana struktura i kvaliteta smještaja, novo zapošljavanje, investicije i povećana turistička potrošnja. Strategija navodi kulturni turizam (turizam baštine) kao jedan od primarnih proizvoda u ovome dijelu Hrvatske. U Strategiji se upućuje na ulaganje u prepoznatljivost niza visokoatraktivnih pojedinačnih kulturnih atrakcija (npr. UNESCO lokaliteti, arheološki nalazi, dvorci) i uspostavu suvremenih centara za posjetitelje uz ključne atrakcije. PUR je u skladu s takvim strateškim opredjeljenjima jer planira obnovu pojedinačnog zaštićenog kulturnog dobra (Utvrda Čanjevo) i stavlja ju u funkciju kulturnog turizma.
- Akcijskim planom razvoja kulturnog turizma 2014.-2020. koji je dio Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske 2014.-2020., koji definira 4 osnovna strateška cilja: 1. Razviti i opremiti ključne nacionalne kulturno-turističke atrakcije kvalitetnim vizitacijskim sadržajima, 2. Osmisliti i pripremiti kulturno-turistički proizvodni portfelj na nacionalnoj i regionalnim razinama spreman za plasman na turističko tržište, 3. Aktivirati međunarodno i domaće turističko tržište kvalitetnim i dobro osmišljenim marketingom kako bi se stvorila tržišna prepoznatljivost na međunarodnoj razini te potakla domaća potražnja i 4. Stvoriti institucionalne i organizacijske preduvjete za razvoj kulturnog turizma uspostavom nacionalnog liderstva i strateških partnerstva. Projekt obnove Obnova i prezentacija Utvrde Čanjevo izravno doprinosi prioritetnim područjima Akcijskog plana.
- Razvojna strategija Varaždinske županije 2011.-2013.¹ jer PUR svojim ciljevima izravno pridonosi Strateškom cilju, Razvoj policentrično uravnoteženog konkurentnog gospodarstva u Prioritetu 2., povezivanjem i umrežavanjem gospodarstava, Prioritetu 3., kroz razvoj poljoprivrede, Strateškom cilju Poboljšanje kvalitete života i razvoja ljudskih resursa, u Prioritetu 4., Kvalitetno obrazovanje dostupno svima, Strateškom cilju 3., Zaštita okoliša, racionalno gospodarenje prostorom i razvoj infrastrukture, osobito u Prioritetu 9., Održivo korištenje prirodnih resursa i Prioritetu 11., Poboljšanje prometne infrastrukture.
- Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015.-2025., PUR je usklađen osobito s operativnim ciljevima turističkog razvoja vezanima za poboljšanje konkurentnosti ugostiteljske ponude (smještajne i izvan-smještajne), obogaćivanje destinacijskog lanca vrijednosti, unapređenje destinacijske turističke infrastrukture te unapređenje međunarodne turističke prepoznatljivosti, gdje se potiče prepoznatljivost turističkog identiteta.
- Socijalni plan Varaždinske županije 2014.-2020. kao glavne strateške ciljeve navodi: prepoznavanje socijalnih potreba u županiji, koordiniranje, razvoj i provedba usluga te praćenje i vrednovanje rada s ciljem unaprjeđenja usluga županije, razvoj vještina, znanja i kompetencija stručnjaka unutar sustava socijalne skrbi u županiji, osiguranje socijalne uključenosti, sigurnosti, kvalitetne skrbi i razvoja osobnih potencijala za sve ranjive skupine, povećanje kvalitete skrbi za korisnike smještene u ustanovama socijalne skrbi.

2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

2.1. Prostorni položaj i administrativna podjela

Općina Visoko je jedna od 28 jedinica lokalne samouprave koja se nalazi na rubnom, južnom dijelu Varaždinske županije, s istočne strane graniči s Koprivničko-križevačkom županijom, sa sjeverne strane s Novim Marofom, s južne strane s Općinom Breznica te sa zapadne strane djelomično s Općinom Breznički Hum.

¹ Županijska razvojna strategija za razdoblje 2014.-2020. je u pripremi (napomena 2018.)

Slika 3. Položaj i naselja Općine Visoko, GIS Varaždinske županije 2018.

Općina je po položaju bila relativno izolirana u odnosu na sjedište Županije, a dijelom je bila orijentirana i na područje Koprivničko-križevačke županije. Takav položaj se znatno poboljšao izgradnjom dijela autoceste Zagreb-Varaždin-Gorčan, koja u ovom dijelu svoje trase prolazi najzapadnijim dijelom Općine Visoko. Priključak na autocestu ostvaruje se preko čvora u Brezničkom Humu te se tako ostvaruje pristup sa središnjim područjem Varaždinske županije te Zagrebačke županije i Gradom Zagrebom. Prema istraživanjima, prostor Općine Visoko nastanjen je od davnina, još prije dolaska Rimljana. Smatra se da je ovo područje za vrijeme Rimljana bilo vrlo prometno, jer su kroz njega prolazile vojničke ceste (iz Siska preko Varaždinskih Toplica za Ptuj i dalje na sjever). Godine 1343. se prvi puta spominje ime Visoko. Riječ je o kupoprodajnoj ispravi lokalnih mještana koji su se bavili trgovinom te se sa sigurnošću može tvrditi da Općina nije dobila ime po bosanskom mjestu Visoko, preko izbjeglica iz Bosne, jer isprava datira prije provala Turaka na ove prostore. Danas se Općina Visoko administrativno dijeli na sedam naselja, a to su: Čanjevo, Đurinovec, Kračevac, Presečno Visočko, Visoko i Vrh Visočki. Općina se prostire na području veličine 25,19 km² i po površini je jedna od manjih općina Varaždinske županije s 2% udjela u ukupnoj površini Županije.

Prema Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 153/09, 147/13, 123/17) i Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti, Općina Visoko se ubraja u III. razred indeksa razvijenosti s indeksom od 97,108. Kriteriji koji određuju indeks su prosječna stopa nezaposlenosti, prosječni dohodak po stanovniku, prosječni izvorni prihodi po stanovniku, opće kretanje stanovništva, indeks starenja i stopa obrazovanja stanovništva.

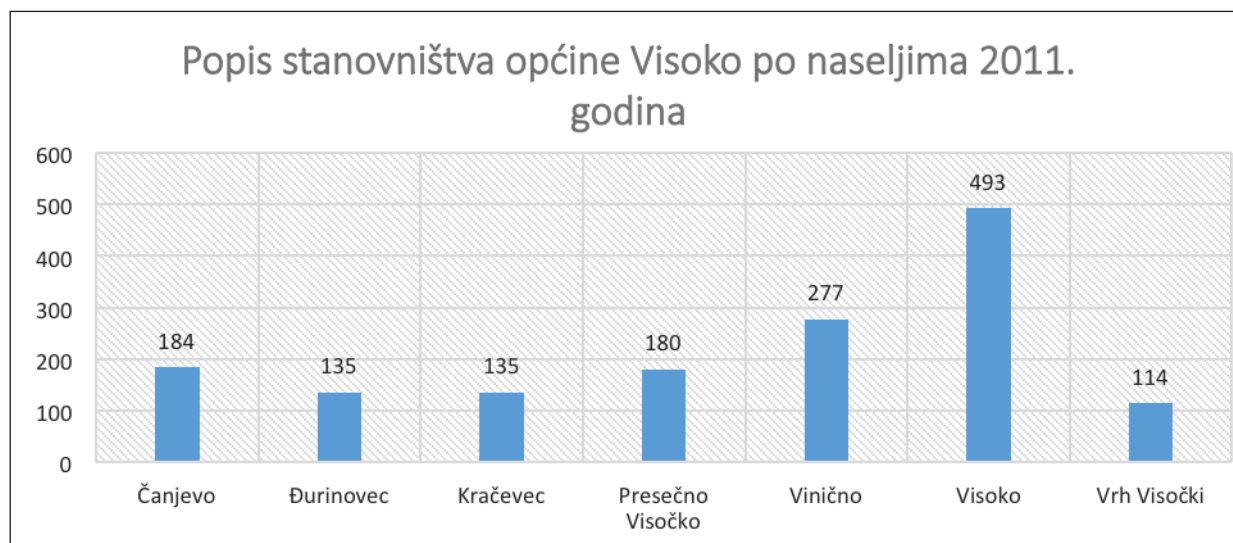
Tablica 2. Osnovni podaci o teritoriju Općine Visoko, www.visoko.hr

R. br.	OPĆINA VISOKO	Općina km ² , km	Županija km ² , km
1.	Površina	25,19	1.261,29
2.	Dužina županijske granice	5,852	265,20
3.	Dužina granice ukupno	28,929	

R. br.	OPĆINA VISOKO	Općina km ² , km	Županija km ² , km
4.	Udaljenost krajnjih točaka istok-zapad	5,997	69,10
5.	Udaljenost krajnjih točaka sjever-jug	7,533	44,10

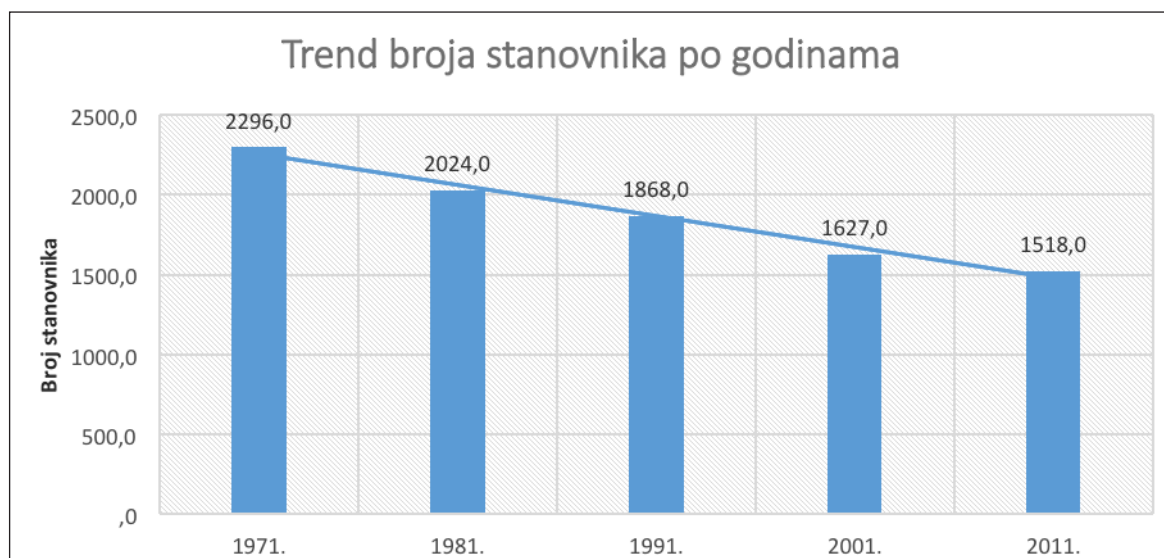
2.2. Stanovništvo Općine Visoko

Budući da je stanovništvo temeljna odrednica općeg društvenog i gospodarskog razvoja i napretka zajednice u cjelini, jer predstavlja proizvodnu pokretačku snagu i usmjerava sve djelatnosti u prostoru, veoma je važno razmotriti i vrednovati njegove demografske aspekte. Prema posljednjem popisu stanovništva u Republici Hrvatskoj iz 2011. godine, Općina Visoko ima 1.518 stanovnika. Ukupan broj stanovnika Općine, s obzirom na spolnu strukturu, čine 725 muškarca i 793 žene, dok je prosječna dob stanovništva 41,3 godine.

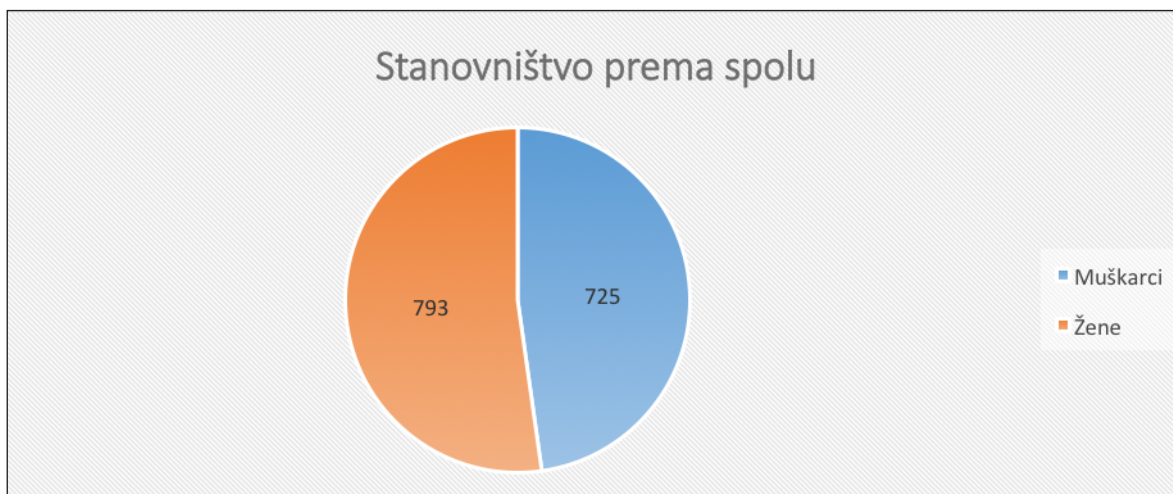
Slika 4. Popis stanovništva po naseljima, www.dzs.hr

Iz grafikona se može jasno vidjeti trend smanjenja broja stanovništva prema popisima stanovništva posljednjih 40 godina. Podaci ukazuju na nastavak lošeg demografskog trenda koji nije specifičan samo za Općinu Visoko, jer su negativni demografski trendovi zabilježeni diljem cijele Hrvatske. Takva situacija upućuje na ozbiljnu potrebu dugoročne pronatalitetne populacijske politike u Hrvatskoj, a rezultat je loše gospodarske situacije, visoke globalne razine nezaposlenosti i loših uvjeta zapošljavanja kao i neadekvatne socijalne politike. Prema svim statistikama, hrvatsko stanovništvo ubraja se u staro i demografski gledano, nalazi se u velikom deficitu. Ruralne sredine imaju loše ili nikakve strategije razvoja, pa se mlađe stanovništvo iseljava u potrazi za lakšim i sigurnijim zaposlenjem, a to dovodi do odumiranja hrvatskog sela, a s njime, nažalost, i čitavog tradicijskog i kulturnog nasljeđa.

Slika 5. Trend kretanja stanovništva, www.dzs.hr

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz posljednjeg popisa stanovništva 2011. godine, Općina ima 1.518 stanovnika. Može se vidjeti da je najgušće naseljeno naselje Visoko, koje ima 493 stanovnika, dok je najrjeđe naseljeno naselje Vrh Visočki sa svega 114 stanovnika. Općina Visoko broji 447 kućanstava, a prosječni broj članova unutar kućanstva iznosi 3,40.

Slika 6. Stanovništvo prema spolu, www.dzs.hr

2.3. Aktivnost stanovništva i nezaposlenost

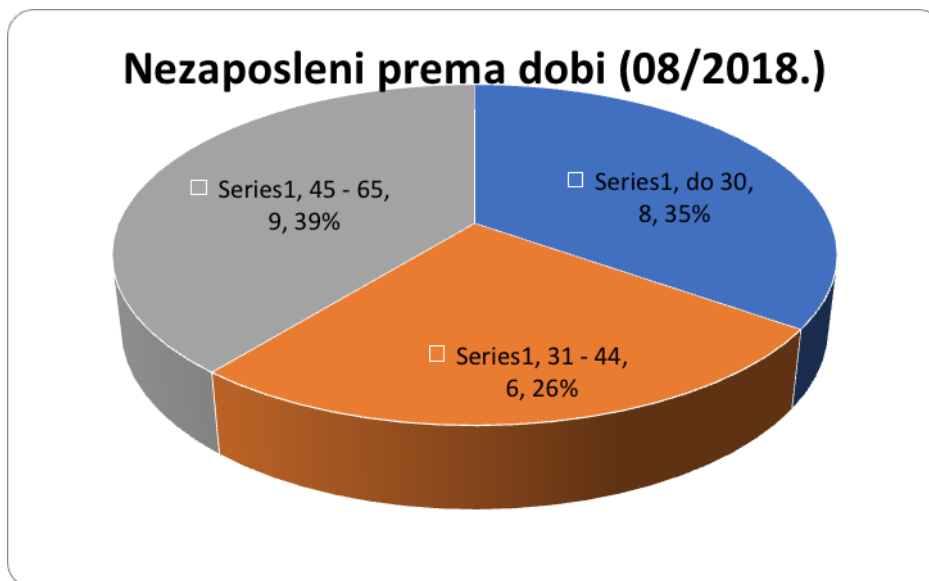
Ukupan broj zaposlenih osoba (osobe starije od navršenih 15 godina), prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na području Općine iznosila je 434 osobe, a nezaposlenost je tada bila 77 osoba. Prema statistici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje možemo pratiti broj nezaposlenih po godinama, iz kojeg je vidljivo da se negativni trend smanjuje te da Općina u kolovozu 2018. godine ima 23 nezaposlene osobe.

Slika 7. Trend nezaposlenosti, www.hzz.hr

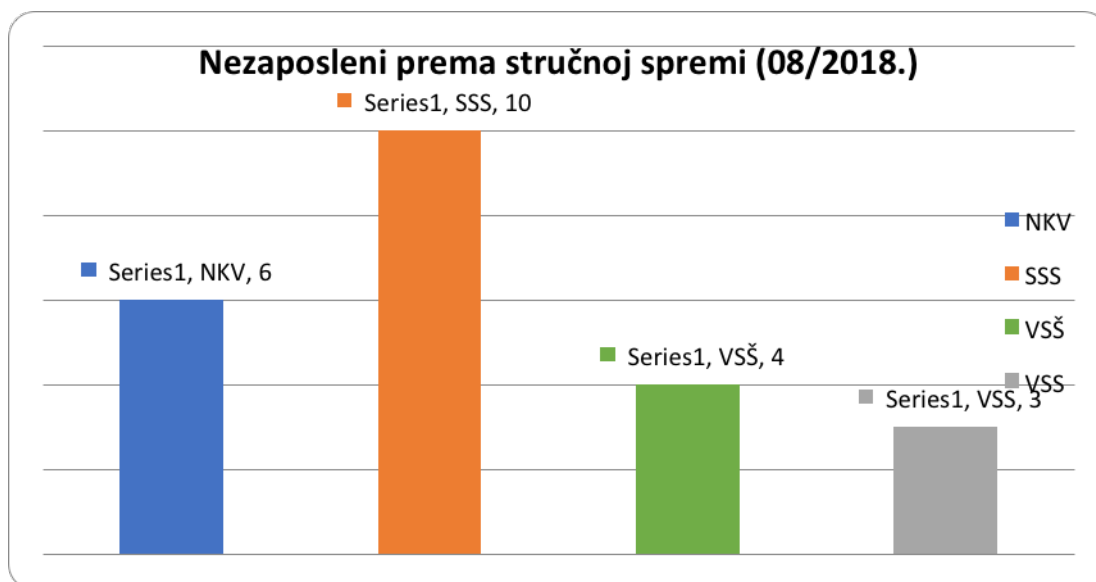
Važno je napomenuti da je u Varaždinskoj županiji krajem kolovoza 2018. godine bilo 3.260 službeno registriranih nezaposlenih osoba, a Općina Visoko i dalje je jedna od 4 općine s najmanjim brojem nezaposlenih osoba. No treba naglasiti da su dostupni podaci vezani samo za nezaposlenost, dok bi za potpuniju sliku trebali promatrati podacima zaposlenima, broju stanovnika, površini i općem stanju gospodarstva Općine. Iako je u Visokom broj zaposlenih u poduzećima prosječno manji, tvrtke ostvaruju veće prihode i dobit. Od djelatnosti veliku važnost ima poljoprivreda te manjim dijelom drvna i prehrambena industrija, a u posljednje vrijeme s aspekta mogućnosti zapošljavanja, mještani Općine sve su više orijentirani prema Zagrebu i Varaždinskoj županiji.

Slika 8. Nezaposlenost prema dobi u kolovozu 2018., www.hzz.hr

Ako se analizira kretanje nezaposlenih s obzirom na dob, vidljivo je da najviše nezaposlenih ima manje od 30 ili više od 45 godina, što upućuje na svojevrsni problem, jer čine čak 74% nezaposlenog stanovništva, a na nacionalnoj je razini uočljivo da se mogućnost ponovnog zapošljavanja s porastom životne dobi izrazito smanjuje. Naime, nezaposlenost osoba starijih od 45 godina u posljednjih nekoliko godina se ubrzano povećava, a u uvjetima kada ponuda radne snage uvelike premašuje potražnju, osobito starijih osoba, nužno je definirati politiku zapošljavanja na nacionalnoj i regionalnoj razini te posvetiti posebnu pozornost kroz provođenje programa za poticanje njihova zapošljavanja.

Slika 9. Nezaposleni prema stručnoj spremi u kolovozu 2018., www.hzz.hr

Tablica 3. Stanovništvo Općine Visoko prema glavnim sredstvima za život, www.dzs.hr

R.br.	Izvor sredstava	Visoko	Visoko	Visoko
1.	Spol	sv.	M	Ž
2.	Ukupno	1.518	725	231
3.	Prihodi od stalnog rada	382	254	128
4.	Prihodi od povremenog rada	10	9	1
5.	Prihodi od poljoprivrede	93	52	41

R.br.	Izvor sredstava	Visoko	Visoko	Visoko
6.	Starosna mirovina	117	44	73
7.	Ostale mirovine	260	94	166
8.	Prihodi od imovine	-	-	-
9.	Socijalne naknade	134	50	84
10.	Ostali prihodi	24	10	14
11.	Povremena potpora drugih	5	5	-
12.	Bez prihoda	537	231	306

Tablica 4. Broj zaposlenih prema području djelatnosti u Općini Visoko, www.dzs.hr

R. br.	Područje djelatnosti	Ukupno zaposleni:
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	44
2.	Rudarstvo i vađenje	2
3.	Prerađivačka industrija	122
4.	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	2
5.	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	8
6.	Građevinarstvo	70
7.	Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	42
8.	Prijevoz i skladištenje	47
9.	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	20
10.	Informacije i komunikacije	2
11.	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1
12.	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	7
13.	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7
14.	Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	19
15.	Obrazovanje	25
16.	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	13
17.	Umjetnost, zabava i rekreacija	1
18.	Ostale uslužne djelatnosti	2

3. GOSPODARSTVO

3.1. Poljoprivreda

Gotovo cijelo područje Varaždinske županije je poljoprivredni kraj sa brojnim usitnjenim posjedima pogodnima za bavljenje stočarskom, povrtlarskom, voćarskom i vinogradarskom proizvodnjom. Prostor Općine Visoko pruža polazne mogućnosti za intenzivniji razvoj poljoprivredne proizvodnje s obzirom na povoljne agroekološke uvjete. Mikroklimatski uvjeti u nizinskim dijelovima pogoduju uzgoju žitarica i kvalitetnog povrća, dok su brežuljkasti predijeli pogodni za vinogradarstvo i voćarstvo. Poljoprivredne površine Općine Visoko obuhvaćaju 1.469 ha. (60,11% ukupne površine Općine). Obradive površine, kao što su oranice, vrtovi, voćnjaci i vinogradi zauzimaju 1.068 ha, dok su u manjem dijelu neobrađive površine pašnjaka i livada sa 401 ha u ukupnoj poljoprivrednoj površini.

Tablica 5. Poljoprivredna zemljišta u Općini Visoko - ARKOD - APPRRR 2017.

R. br.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE	POVRŠINA U HEKTARIMA	BROJ ČESTICA
1.	Oranice	468,66	1.519
2.	Staklenik na oranici	0,35	4
3.	Livada	188,71	814
4.	Pašnjak	2,93	8
5.	Vinogradi	13,43	192

R. br.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE	POVRŠINA U HEKTARIMA	BROJ ČESTICA
6.	Iskrčeni vinogradi	0,28	3
7.	Voćne vrste	12,86	108
8.	Miješani trajni nasadi	0,08	1
9.	Ostalo	0,06	1
UKUPNO:		687,36	2.650

Poljoprivredna proizvodnja, život i rad te društvene i socijalne aktivnosti poljoprivrednog stanovništva na ovom se području odvijaju u relativno povoljnim agroekološkim uvjetima. Poljoprivredno zemljište je uglavnom u privatnom posjedu te ga karakterizira raspršenost i usitnjenost.

Brežuljkasta i više uzdignuta područja su uglavnom sastavljena od mineralno karbonatnih tla, čiji geološki sastav čine segmenti šljunka, pijeska, gline i lapora te su pogodna za uzgoj. Na tim površinama isprepliću se obradiva polja, voćnjaci i vinogradi te livade i šumarci.

Naime, područje Općine Visoko poznato je po sortnom uzgoju šljiva, pretežno šljive Bistrice koja je proteklih godina napadnuta bolešću šarke i dovela je do sustavnog propadanja nasada. Autohtona šljiva Bistrica nalazi se na grbu Općine Visoko i dio je identiteta samog kraja. Iako proizvodnja svježe šljive ne zadovoljava potrebe domaćeg tržišta ranih stolnih sorti, potrebno je ulagati u trajne nasade koji bi pridonijeli razvoju visočkog područja i samozapošljavanju lokalnog stanovništva.

Također, na području Općine Visoko djeluju brojni pčelari koji se bave proizvodnjom izrazito kvalitetnog domaćeg meda, upravo zbog raznolikosti pašnjaka i livada te šumnog bogatstva. Zastupljen je i uzgoj povrća (plastenici u naselju Vinično) te stočarstvo. Na području Općine postoji niz farmi, od kojih valja spomenuti farme peradi u Vrhcu Visočkom i Presečnu Visočkom, farmu teladi u Visokom te farmu muznih krava u Viničnom. Uz to, postoji klaonica u Vrhcu Visočkom i mljekara u Čanjevu. Kako je poljoprivredna proizvodnja ipak orijentirana na stočarsku proizvodnju, struktura oranične proizvodnje je uvelike podređena potrebi osiguranja krmne baze za stoku, a veliko značenje ima i vinogradarska proizvodnja isključivo ekstenzivnog karaktera. Posebnu perspektivu ima već postojeća tradicionalna poljoprivredna proizvodnja koju je potrebno očuvati i usavršavati. Tu se prije svega misli na uzgoj autohtone sorte šljive Bistrice, koja je posljednjih godina ugrožena pojavom bolesti Šarke i prijeti joj iskorjenjivanje.

Tablica 6. Poljoprivredna gospodarstva s površinom poljoprivrednog zemljišta 31.12.2017. , www.apprrr.hr

R. br.	<3		<=3 i <20		>=20 i <100		Ukupno:	
1.	Br. PG	Površina ha	Br. PG	Površina ha	Br. PG	Površina ha	Br. PG	Površina ha
2.	86	156,27	98	469,92	3	78,3	187	704,49

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju javno objavljuje podatke o svim poljoprivrednim gospodarstvima registriranim u Upisnik poljoprivrednika na dan 31.12.2017. Prema objavljenim podacima je jasno da Općina Visoko pripada među 3 najmanje od 28 Općina Varaždinske županije po broju poljoprivrednih gospodarstava i površini poljoprivrednog zemljišta. Općina Visoko ima ukupno registriranih 187 poljoprivrednih gospodarstava, ukupne površine 704,49 hektara.

3.2. Problemi u poljoprivredi

Poseban problem leži u tradicijskoj strukturi proizvodnje i neorganiziranosti poljoprivrednih proizvođača, tako da lokalne zajednice nemaju autohtone, prepoznatljive i konkurentne proizvode koje mogu uspješno plasirati na globalno tržište. Strukturu poljoprivrednih zemljišta karakterizira rascjepkanost i usitnjenost poljoprivrednih parcela, kao i nespecijalizirana proizvodnja.

Navedeni problemi pogoduju stanju koje je neodrživo, jer u lokalnim sredinama uzrokuju sve teže uvjete života i privređivanja, propadanje postojećih poljoprivrednih gospodarstava, nezaposlenost te velike strukturne i gospodarske poremećaje poput: depopulacija, širenja korova na zapuštenim zemljištima i gubitak funkcije poljoprivrednog zemljišta, gospodarskog i socijalnog propadanja, gubitka identiteta lokalne zajednice, izloženost štetnim pojavama kao što su ugrožavanje okoliša, devastacija kulture i tradicijske baštine.

Budući da je poljoprivreda izrazito važna za sredine u razvoju, jer postavlja temelje za održiv gospodarski razvoj i rast, ona multiplicirajuće djeluje na rast i razvoj u nepoljoprivrednim sektorima, a to potiče zapošljavanje i poboljšanje standarda života. Stoga je nužno restrukturirati poljoprivrednu proizvodnju, poticati razvoj specijaliziranih i dugoročno održivih proizvođača. Također je važno omogućiti organiziranje i zajedničko nastupanje lokalnih proizvođača, poput zadružnih udruženja te zaštititi i sačuvati obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja čine osnovu razvoja poljoprivrede Općine.

3.3. Stočarstvo

Stočarstvo kao jedna od primarnih djelatnosti, uključuje uzgoj sitne i krupne stoke u svrhu proizvodnje hrane i raznih prerađevina, poput kože i vune za daljnju preradu. Kao grana poljoprivrede, stočarstvo se po rasnom sastavu dijeli na govedarstvo, peradarstvo, ovčarstvo i kozarstvo. Hrvatska poljoprivredna agencija je objavila podatke o broju domaćih životinja po općinama, gdje su prikazani podaci za 2017. godinu o broju gospodarstava i uzgoju domaćih životinja.

Tablica 7. Popis gospodarstava sa vrstom domaćih životinja 31.12.2017., www.hpa.hr

R. br.	Općina Visoko	Govedo	Konji	Svinje	Ovce	Koze
1.	Br. gospodarstava	81	8	161	9	4
2.	Br. životinja	442	26	1.014	53	89

Tablica 8. Razvojni problemi i potrebe u poljoprivredi

R. br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Velika raznolikost poljoprivrednog zemljišta	Okupnjavanje poljoprivrednih površina
2.	Relativno niska kvaliteta poljoprivrednog zemljišta,	Implementacija ekološki prihvatljivije poljoprivredne proizvodnje
3.	Veliki socijalni pritisak na poljoprivredu (40% stanovništva Općine je poljoprivredno aktivno)	Unaprijediti rad poljoprivredne zadruge
4.	Visok postotak mješovitih poljoprivrednih kućanstava,	Bolji pristup informacijama iz područja poljoprivredne proizvodnje vezano za tijela i institucije mjerodavne za razvoj i unapređenje poljoprivrede
5.	Mali postotak obiteljskih gospodarstava koja žive isključivo od poljoprivrede,	Unaprijediti specijaliziranu poljoprivrednu proizvodnju
6.	Manji postotak obiteljskih gospodarstava koja su specijalizirala jednu do dvije proizvodnje,	Ulaganje u trajne nasade autohtone šljive Bistrice
7.	Nepostojanje zaokruženog ciklusa proizvodnje (od sirovine do gotovog proizvoda) u nekim granama poljoprivrede (povrčarstvo, voćarstvo i vinogradarstvo),	Stručno osposobljavanje poljoprivrednika
8.	Izostanak odgovarajućih sustavnih mjera, kao i nesređeni odnosi proizvodnje, prerade, prometa i tržišnog povezivanja	Poticati razvoj pčelarstva i medicinarstva

3.4. Gospodarenje prirodnim resursima

3.4.1. Šumarstvo

Šume predstavljaju jedno od najvrjednijih bogatstava hrvatske prirodne riznice, ali i jedini obnovljivi prirodni resurs. Prema katastarskim podacima, šume pokrivaju 845 ha površine, što je 34,57% od ukupne površine Općine Visoko. Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem je djelatnost od posebnog društvenog značaja koja se realizira propisanim Zakonom o šumama. Hrvatske šume zadužene su za upravljanje šumskim područjem koje je u državnom vlasništvu, a za područje Općine Visoko i čitave Varaždinske županije mjerodavna je Uprava šuma Koprivnica. Važno je napomenuti da se stanje u privatnim šumama ne može ocijeniti zadovoljavajućim. Mnogima služe kao hobi ili dodatak za popunjavanje prihoda, dok njihova površinska usitnjenost koči ozbiljnije razvojne projekte.

Sjeveroistočni i južni dio Općine Visoko, najvećim je djelom prekriven šumskim površinama. Iako šume nemaju značajniju gospodarsku ulogu, od izrazite su važnosti u krajobraznom smislu kao osobito vrijedan prirodni krajobraz unutar kojeg se razvija relativno stabilan ekosustav. Ostale šumske površine koje su smještene diljem Općine znatno su manje i isprepletene livadama i obradivim površinama, što također pogoduje stabilnosti i bio raznolikosti ekosustava te većem broju staništa, posebice uz potoke.

Važno je spomenuti da šumski fond ovog područja predstavljaju relativno usitnjeni posjedi, što zahtijeva intenzivno gospodarenje na malim površinama. Većina šuma u Općini nalaze se u privatnom vlasništvu, a pod državnom upravom nalazi se svega 50,33 hektara šuma u predjelima naselja Visoko i Đurinovec, što je 5,96% od ukupne šumske površine Općine. Od šumskih vrsta ističe se listopadna šuma sa hrastom lužnjakom, nešto bukve, graba i jasena. Upravljanjem i uređivanjem te trajnim gospodarenjem šumama treba očuvati sve funkcije

šuma te postojanost ekosustava. To uključuje maksimalnu zaštitu i očuvanje, bez prenamjena i krčenja. Potrebno je zaustaviti negativni trend krčenja privatnih šuma kroz programe gospodarenja privatnim šumama na području čitave Županije.

3.4.2. Lov i lovno gospodarstvo

Lov i lovno gospodarstvo na području Općine Visoko svojim ukupnim sadržajem pridonose razvoju tog kraja. Na području Općine nalaze se četiri djelomična lovišta i to: Zajedničko otvoreno lovište broj 27 »Breznički Hum«, Zajedničko otvoreno lovište broj 28 »Visoko«, Zajedničko otvoreno lovište broj 29 »Breznica« i Zajedničko otvoreno lovište broj 30 »Bisag«. Lovište »Visoko« jedino je lovište koje se u cijelosti nalazi na području Općine, a proteže se uglavnom uz rijeku Lonju i kroz naselje Vinično. Lovište Visoko obuhvaća 83,1% površine Općine, lovište Breznica 10,3%, lovište Bisag 5,8%, a lovište Breznički Hum svega 0,8% površine Općine.

U državnom vlasništvu nalazi se 106 ha, a u privatnom vlasništvu 1.355 ha što ukupno iznosi 1.472 ha površine cijelog lovišta Visoko. Od ukupne površine lovišta 51,15% odnosi se na šume i šumsko zemljište, 48,58% na poljoprivredno zemljište, a 0,27% na ostale površine. Oko 70% površine Općine Visoko otpada na lovišta koja su 93% u privatnom vlasništvu.

Prema lovno-gospodarskoj osnovi za svako lovište utvrđen je broj divljači glavnih vrsta koji se može i mora uzgajati prema mogućnostima i uvjetima staništa, a to su: srna obična, zec obični, fazani, gnjetli, trčka skvrzulja. U matični fond lovišta od ostalih vrsta divljači koja je prisutna u lovištu tijekom godine još spada: kuna zlatica, lasica mala, lisica, tvor, prepelica pućpura, šljuka, divlji golub, siva vrana, vrana gaćac, svraka i šojka kreštalica. Osim lovno-gospodarskih i lovno-tehničkih objekata, u lovištima Općine postoje hranilišta za krupnu divljač, solišta i visoke čeke. Također na području Općine djeluje Lovačko društvo »Jastreb« Visoko, sa oko 2.093 ha ukupne površine te je izgrađen lovački dom i lovačka streljana.

Suvremeno lovno gospodarstvo i ovdje je suočeno s nizom teškoća od kojih valja istaknuti vlasničku i prostornu strukturu lovišta (velik broj malih parcela), niski bonitet lovišta, krivolov koji je teško nadzirati, nedostatak financijskih sredstava za razvoj, ali i izgradnja autoceste kojom je došlo do promjena u održavanju populacija pojedinih vrsta divljači.

Lovno gospodarstvo Općine Visoko trenutno se susreće s brojnim problemima:

- nepravovremena i nejednolika provedba Zakona o lovu,
- nedovoljno popunjeni fondovi divljači (oko 65%),
- loša trofejna struktura pojedinih vrsta divljači,
- svojevrsna urbaniziranost područja (naselje, prometnice, industrija...),
- tendencija smanjenja lovni površina,
- nedovoljan broj kvalitetnih lovačkih objekata,
- krivolov.

3.4.3. Vodno gospodarstvo

Za slivno područje rijeke Lonje je izrađena »Studija hidrotehničkog uređenja sliva Lonje uzvodno od ceste Zagreb-Bjelovar (RO »Projekt« Zagreb, 1984.). Njome je obuhvaćena zaštita od štetnog djelovanja voda sliva Lonje s uređenjem glavnih vodotoka, uređenjem retencija i akumulacija u slivu, a radi smanjenja maksimalnih i povećanja minimalnih protoka. S ciljem učinkovite zaštite područja, predviđa se uređenje korita postojećeg vodotoka te određeni radovi na sprječavanju erozija i uređenju bujica.

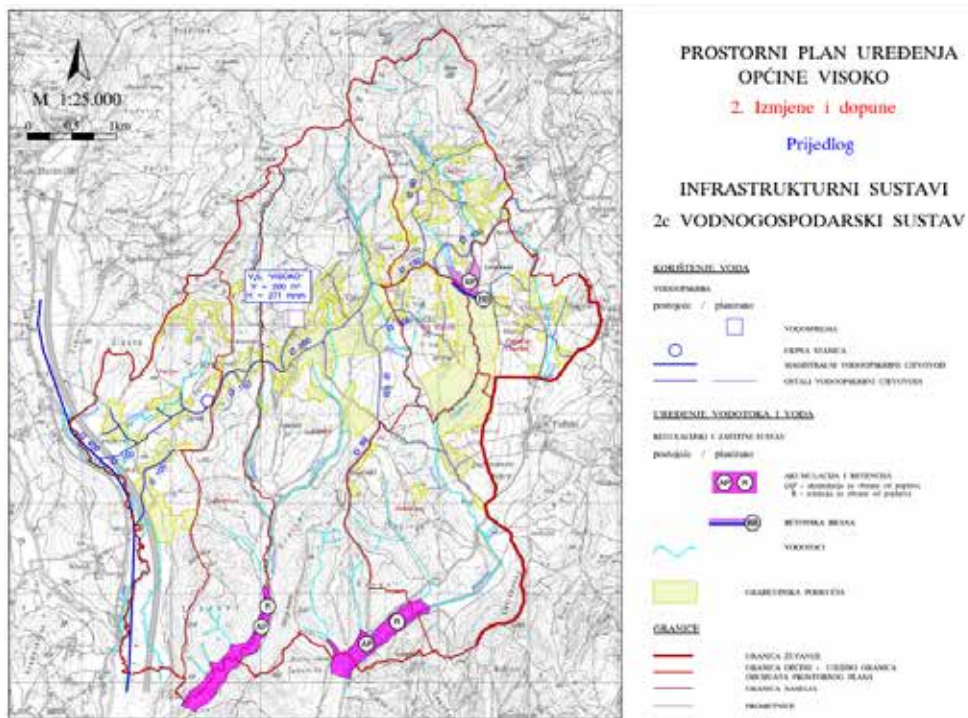
Prema navedenoj Studiji na području Općine Visoko protežu se dijelovi predviđenih akumulacija, odnosno retencija Presečna i Kračevac, a koje se većim dijelom (uključivo i brane) nalaze u Općini Breznica. Za akumulaciju Presečna ukupna površina sliva iznad pregrade iznosi 22 km², a zapremnina planirane akumulacije iznosi 2.171.800 m³, dok za akumulaciju Kračevac ukupna površina sliva iznad pregrade iznosi 7,8 km², a zapremnina planirane akumulacije iznosi 759.800 m³.

Prema »Idejnom projektu zaštite i vanjske odvodnje autoceste Zagreb-Goričan«, poddionica Komin - Breznički Hum, za potrebe izgradnje autoceste izvršeno je uređenje odvodnje rijeke Lonje i njenih pritoka, potoka Rinjak i Trstenjak. S hidrotehničkog stanovišta trasa prolazi tzv. »nizinskom dionicom« pa je autocesta formirana u nasisu jer je središnji i najniži dio doline svake godine periodički plavljen. Autocesta dijeli dolinu u dva dijela, a na svakih 2-3 km izgrađeni su putni prijelazi koji čine dodatne poprečne pregrade kroz dolinu što dodatno pogoršava situaciju s hidrotehničkog stanovišta jer negativno utječe na izmjenu vodnog režima. Na području Općine nalazi se nadvožnjak odnosno putni prijelaz »Vinično«.

Izgrađeni dio autoceste nalazi se u dolini rijeke Lonje čija širina na području Općine iznosi od oko 300 do 800 m, a ispresijecana je mikro depresijama starog toka jer je rijeka svojevremeno meandrirala u najnižem dijelu doline. Tla su degradirana i loše nosivosti što je, uz već spomenute nepovoljne hidrološke uvjete, zahtijevalo realizaciju zaštite i učinkovite odvodnje vode s autoceste i uz nju.

Autocesta je projektirana i izvedena na način da je odgovarajuće riješena vanjska odvodnja izgradnjom mostova, propusta, stepenica, uređenjem ušća novih vodotoka, izgradnjom prokopa i kanala (sabirnih i detaljnih), regulacijom i rekonstrukcijom vodotoka. Utvrđeno je da su paralelni kanali položeni uz autocestu najbolje rješenje za odvodnju vode te isti prikupljaju vodu potoka Rinjak i Trstenjak, a služe i kao sabirni kanali koji prihvaćaju vodu iz manjih bočnih kanala i ostataka meandriranog korita Lonje. Na taj način paralelni kanali uz autocestu u određenom trenutku i na pojedinim potezima imaju funkciju zamjenjujućeg toka te prihvaćanja i brže evakuacije vode iz okolice autoceste.

Slika 10: Vodoopskrbni sustav u Općini Visoko; Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Visoko

Kanalska mreža je prilagođena situaciji na terenu i pojavama velikih voda u okolici Lonje. Detaljni kanali štite autocestu od voda s malih slivnih područja, a prema dimenzijama (širina dna korita 0,6 m; dubina oko 0,8 m) mogu prihvatiti i vode unutarnje odvodnje autoceste. Sabirni kanali štite autocestu od voda s većih slivnih površina i prihvaćaju vode iz okolnog zemljišta putem postojećih depresija, vode iz detaljnih kanala kao i vode unutarnje odvodnje autoceste. Njihove dimenzije su nešto veće nego u detaljnih kanala (dubine 1-1,5 m, nešto veće širine dna korita s pretežitim pokosom 1:2). Sabirni kanali upuštaju se u glavne odvodne recipijente.

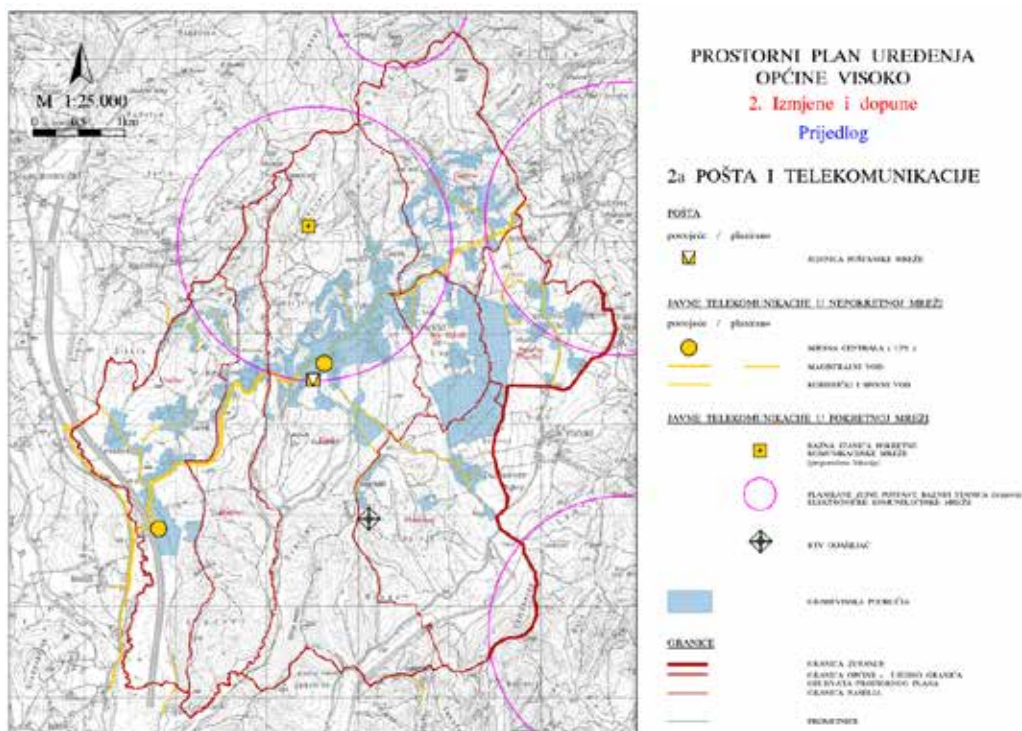
Korito rijeke Lonje na području Općine Visoko nije regulirano (osim kod putnog prijelaza »Vinično«), već je uređeno po postojećoj trasi, ali na isključivo tehnički, što znači da je kanalizirano, prošireno i produbljeno, a uz uočene građevine obloženo kamenom. Pri izvođenju tih radova u potpunosti je odstranjena sva prizemna, grmolika i visoka vegetacija. Zbog toga je u većoj mjeri narušeno postojeće stanje i vodni ekosustav rijeke što je negativno utjecalo na biološko-ekološku ravnotežu, a biljne i životinjske vrste izgubile su svoja staništa i biotope.

Prema »Idejnom projektu zaštite i vanjske odvodnje autoceste« mikro depresije starog toka po kojima je rijeka svojevrjeme meandrirala predviđene su za zatrpavanje (kanali ZK). Te depresije su imale funkciju prirodnog zadržavanja dijela voda, u određenim trenucima i funkciju odvodnje, a najviše funkciju zaštite biljnih i životinjskih vrsta koje obitavaju na tom području. Navedenim projektom konstatira se da su zbog izgradnje autoceste ionako narušeni prirodni uvjeti te se predlaže zatrpavanje depresija viškom materijala nastalim od iskopa čime bi se riješio problem deponiranja viška materijala i smanjili transportni troškovi. Može se konstatirati da je na taj način dodatno degradirano postojeće stanje i širi vodni ekosustav rijeke jer se radi o negativnom utjecaju na biološko-ekološku ravnotežu te o devastaciji i trajnom odstranjenju vlažnih staništa te biljnih i životinjskih vrsta koje na njima obitavaju.

Na području Općine izvedeni su hidromelioracijski radovi u smislu rješavanja odvodnje na rudini »Visoko«. Rudina je površine oko 5,5 ha, a nalazi se uz potok Visoko na području naselja Visoko (sjeverozapadno od zaselka Boščaki koji spada u naselje Đurinovec). Zemljište navedene rudine neko je vrijeme korišteno za poljoprivrednu proizvodnju, ali je naknadno zapušteno, a sustav odvodnje nije održavan.

3.4.4. Pošta i javne komunikacije

Na području Općine Visoko, poštanski promet organizira i obavlja Hrvatska pošta sa sjedištem u Varaždinu, a posredstvom Poštanskog ureda 42224 Visoko. Poštanski promet obuhvaća dostavno područje svih naselja Općine i kapaciteti poštanskog ureda zadovoljavaju potrebe na prostoru cijele Općine.

Slika 11: Mreža javne telekomunikacije u Općini Visoko, Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Visoko

Telekomunikacijski promet organiziraju i obavljaju Hrvatske telekomunikacije d.d. s područnim centrom u Varaždinu. Općina Visoko ima dvije telefonske centrale u naseljima Visoko i Vinično na koje su vezana sva naselja Općine. Općina je opremljena telekomunikacijskim vezama i to magistralnim spojnim vodom uz prometnicu Zagreb-Varaždin do naselja Visoko, korisničkim mrežnim vodovima i telefonskim centralama u naseljima Vinično i Visoko. Kapacitet priključaka iznosi 78%, odnosno 695 priključaka, dok kapacitet pristupne TK mreže iznosi 1.750 parica. Prema tome može se zaključiti da na području Općine Visoko kapacitet priključaka zadovoljava potrebe. Također na području Općine postoji repetitorska postaja za komunikacijsku mrežu.

3.4.5. Elektroopskrba

Općina Visoko spada u područje distribucije »Elektre« Zagreb-Pogon Zelina, koje se brine o stanju elektroopskrbe mreže. Osnovni objekt putem kojeg se ovo područje opskrbljuje električnom energijom je 35(30)/10 kV trafostanica u naselju Vinično, s spojnim 30(35) kV dalekovodom u smjeru Zeline, koji je smješten istočno uz autocestu Zagreb-Goričan. Na području Općine razgranata je niskonaponska mreža, a u pogonu su trafostanice svih naselja.

Sva su naselja opskrbljena električnom energijom, ali zbog dotrajalosti vodova i instalacija dolazi do padova napona, koji se javljaju na razini pojedinih trafostanica, jer se u razvoj i osuvremenjivanje elektrodistribucijske mreže godinama nije značajnije ulagalo. Iz tog je razloga potrebna rekonstrukcija većeg dijela postojeće električne mreže i izgradnja niza trafostanica u naseljima. Do sada je realizirana rekonstrukcija samo mreže središnjeg dijela Općine i naselja Vrh Visočki te mreže Čanjevo u Banekovićima.

3.4.6. Vodoopskrba

Budući da područje Općine Visoko nije priključeno na vodoopskrbni regionalni sustav, stanje vodoopskrbe je veoma kritično. Rubnim, zapadnim dijelom Općine prolazi magistralni cjevovod DN 400 mm ukupne duljine 3,4 km (s istočne strane ceste Zagreb-Varaždin) koji predstavlja okosnicu za razvoj vodoopskrbe ovog područja. Cjevovod je konstruiran za pretpostavljene buduće potrebe, a svoju će funkciju imati tek nakon izgradnje svih ostalih centralnih hidrotehničkih objekata i realizacije cjelokupnog dobavnog sustava. Razvodne vodovodne mreže na području Općine nema, osim minimalnog izvoda iz magistralnog voda u naselju Vinično (do jednog zaselka koji je najbliži magistralnom vodu).

Na području Općine ima dosta manjih izvora (npr. Vinično, četiri izvora na području naselja Visoko i dr.), na kojima se temelje sustavi lokalnih vodovoda, ali niti jedan izvor nije značajniji i kvalitetniji da bi se mogao svrsishodno uklopiti u sustavnu vodoopskrbu područja.

Ured za rad, zdravstvo i socijalnu skrb je 1995. godine izradio »Informaciju o stanju javne lokalne vodoopskrbe stanovništva Županije Varaždinske« u sklopu koje je evidentirano i stanje seoskih (lokalnih) vodovoda na području Općine Visoko. Podaci se odnose na 1995. godinu, ali je potrebno napomenuti da se stanje nije bitno promijenilo odnosno da se stanovništvo još uvijek opskrbljuje vodom za piće putem lokalnih vodovoda. Svi uzorci vode su uzorkovani u ožujku 1995. godine i na njima je provedena laboratorijska analiza o kemijskoj i bakteriološkoj ispravnosti vode za piće.

Tablica 9. Lokalni vodovodi Općine Visoko, www.visoko.hr

R. br.	Lokalni vodovod	Broj kućanstava	Kemijska analiza	Bakteriološka analiza
1.	Visoko	200	+	+
2.	Visoko-Rupa	42	+	+
3.	Visoko-Jarek	20	+	+
4.	Đurinovec	50	+	-
5.	Čanjevo-Vrh	40	+	+
6.	Plantići	12	+	-
7.	Čanjevo-Matejaki	15	+	+
8.	Čanjevo-Novoseli	20	+	+
9.	Vinično-Kračevac	50	+	+
10.	Donji Kračevac	14	+	-

Sukladno podacima, nužne su razvojne potrebe glede izgradnje vodoopskrbnih kapitalnih građevina južnog dijela Varaždinske županije, kontinuirano provođenje laboratorijskih analiza vode o kemijskoj i bakteriološkoj ispravnosti te uređenje okoliša u neposrednoj blizini vodovoda.

3.4.7. Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Budući da na području Općine nema izgrađene kanalizacijske mreže, problematika odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda dosad nije riješena. Odvodnja fekalnih otpadnih voda u naseljima rješava se većinom izvedbom septičkih jama s taložnicama ili izravnom infiltracijom tekućeg dijela u podzemlje. Recipijenti za otpadne vode su lokalni potoci (direktni ispušt) i kanali uz prometnice, što je suprotno zakonskim propisima i zahtijeva odgovarajuće intervencije.

Općinsko vijeće je za 2018. godinu predvidjelo ulaganja u izgradnju kanalizacije te izgradnju vodovodne mreže u ukupnom iznosu od 200.000,00 kuna.

3.4.8. Plinoopskrba

Trenutno na području Općine Visoko nema plinoopskrbne mreže, iako je već 1995. godine izrađena Studija koja objedinjuje radove na projektiranju i daljnju razradu plinifikacije cjelokupnog područja Varaždinske županije koju je izradio Coning Inženjering d.d. Prema toj studiji, Općina Visoko trebala bi spadati u deseto distributivno područje Podrute.

3.4.9. Zaštita okoliša i gospodarenje otpadom

Zaštita okoliša skup je odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je svrha sprječavanje onečišćenja i zagađenja okoliša, sprječavanje nastanka šteta, smanjivanje i otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete. Zakon o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, broj 110/07, 80/13, 78/15 i 12/18), kojim se uređuju načela zaštite okoliša i održivog razvoja, kao glavne ciljeve zaštite okoliša u ostvarivanju uvjeta za održivi razvoj ističe:

- zaštitu života i zdravlja ljudi,
- zaštitu biljnog i životinjskog svijeta, biološke i krajobrazne raznolikosti te očuvanje ekološke stabilnosti,
- zaštitu i poboljšanje kakvoće pojedinih sastavnica okoliša,
- zaštitu ozonskog omotača i ublažavanje klimatskih promjena,
- zaštitu i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajobrazza,
- sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša,
- racionalno korištenje energijom i poticanje uporabe obnovljivih izvora energije,
- uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša,
- održivo korištenje prirodnim dobrima, bez većih oštećivanja i ugrožavanja okoliša,
- unaprjeđenje stanja okoliša i osiguravanje zdravog okoliša.

Ciljevi zaštite okoliša u Općini Visoko usklađeni su sa dugoročnom nacionalnom, socijalnom i ekonomskom regulativom o okolišu:

- provođenje postojećih zakona
- participacija u unaprjeđenju postojećih zakona, strategija, programa i planova.

Budući da je gospodarenje otpadom vrlo složena djelatnost koja obuhvaća sve grane gospodarstva, nužno je na razini Županije pronaći i koordinirati rješenje cjelovitog ekološki neprihvatljivog procesa zbrinjavanja otpada. Nepostojanje suvremeno organiziranog sustava zbrinjavanja otpada, kao niti uređenih lokacija za odlaganje otpada rezultiralo je pojavom nekoliko nekontroliranih odlagališta ili privremenih rješenja bez odgovarajućih dozvola, no Općina je protekle godine sanirala i zaštitila sva područja nelegalnog odlaganja otpada u Đurinovcu uz potok Presečno te u naselju Visoko.

Općina je također donijela Odluku o postupanju s otpadom. Pokrenute su odgovarajuće aktivnosti na organiziranom prikupljanju i odvozu komunalnog otpada, raspisan je natječaj i odabrano poduzeće za prikupljanje i odvoz otpada »Babić« iz Cestice, te se započelo s prikupljanjem i odvozom. Stakleni otpad se prikuplja u naselju Visoko (postavljen kontejner) i organizirano odvozi putem poduzeća »Unija Nova« iz Zagreba, a papirnati otpad se organizirano prikuplja i zbrinjava putem programa koji se provodi u osnovnoj školi.

3.4.10. Rudarstvo

Eksploatacijsko polje »Čanjevo« nalazi se na krajnjem sjevernom djelu Općine, sjeveroistočno od istoimenog naselja s površinom 7,1 ha gdje se eksploatirao građevni kamen-vapnene breče. Unatoč velikoj površini, izvođenje rudarskih radova bilo je ograničeno na prvu fazu (1/3 površine eksploatacijskog terena) radi zaštite ostataka srednjovjekovne utvrde Čanjevo koja je dio kulturne baštine, a smještena je na vrhu ponad kamenoloma. Rezerve mineralne sirovine 1. faze eksploatacije (ujedno i konačne) iznose 170.000 m³ u sraslom stanju u stijeni. Masa stijene bila je povoljna za proizvodnju drobljenog kamena za izradu nasipa, drobljenog kamena za izradu donjih nosivih tamponskih slojeva te drobljenog neseepariranog kamena za izgradnju i održavanje gospodarskih cesta. Danas je eksploatacijsko polje u potpunosti zatvoreno i nema eksploatacijskih radova jer je prepoznata kulturna vrijednost tamošnje Utvrde Čanjevo.

Također je važno napomenuti da djelatnosti eksploatacije i oplemenjivanja, odnosno proizvodnje tehničkog kamena čine površinski zahvat u zemljinu litosferu i time stvaraju otvorene rane u prirodnom okolišu. Stoga je od iznimne važnosti da se rudarskoj djelatnosti pristupa racionalno i zakonski na temelju načela iskorištavanja prirodnih izvorišta sirovina te uz dozu ekološke svjesnosti. Planom prostornog uređenja Općine Visoko bile su utvrđene površine za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina, sukladno propisima o rudarstvu te rudarskim projektima. Do novih istražnih prostora potrebno je osigurati pristup koji ne prolazi kroz naselje i kroz zaštićene dijelove prirode i graditeljske baštine. Svi vršitelji eksploatacije na području Općine bili su dužni brinuti se o biološkoj rekultivaciji i eventualnom pošumljavanju. Budući da su eksploatacijski radovi okončani, a eksploatacijsko polje zatvoreno, rizik od zagađenja okoliša i oštećenja arheološkog nalazišta Utvrde Čanjevo je sveden na minimum.

U nastavku slijedi prikaz razine zadovoljstva mještana, pokazateljima okoliša na području Općine Visoko.

Tablica 10. Statistika zadovoljstva pokazateljima okoliša

R. br.	POKAZATELJI OKOLIŠA	Ocjena 1 (%)	Ocjena 2 (%)	Ocjena 3 (%)	Ocjena 4 (%)	Ocjena 5 (%)	Ukupna ocjena stanja
1.	Zadovoljstvo mještana uređenošću javnih površina	5,13%	17,95%	46,15%	28,21%	2,56%	3
2.	Zadovoljstvo mještana načinom gospodarenja otpadom	10,26%	39,32%	35,04%	9,40%	5,98%	2
3.	Zadovoljstvo mještana vodoopskrbbom	8,55%	17,09%	43,59%	19,66%	11,11%	3
4.	Zadovoljstvo mještana kanalizacijskom infrastrukturom	67,52%	15,38%	10,26%	5,98%	0,85%	1
5.	Zadovoljstvo mještana čistoćom potoka, jezera i rijeka	11,11%	24,79%	47,86%	13,68%	8,56%	3
6.	Zadovoljstvo mještana kakvoćom zraka u Općini	0,00%	8,55%	17,95%	38,46%	35,04%	4
7.	Zadovoljstvo mještana načinom gospodarenja mjesnim grobljem	11,11%	21,37%	42,74%	18,80%	5,98%	3
8.	Zadovoljstvo mještana planom prostornog uređenja	4,72%	23,08%	56,41%	0,85%	0,85%	3
Prosječno zadovoljstvo pokazateljima okoliša							2,75

Iz prikazanog je vidljivo osrednje zadovoljstvo mještana pokazateljima okoliša, koje je ocijenjeno prosječnom ocjenom 2,75. Rezultat ovako niske ocjene vezan je uz činjenicu da su mještani izrazito loše ocijenili kanalizacijsku infrastrukturu, pri čemu je čak 67,52% mještana dalo ocjenu jedan. Problem leži u činjenici da Općina nema sagrađenu kanalizacijsku infrastrukturu, a sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda još nisu riješeni. Mještani se u tu svrhu služe improviziranim septičkim jamama, a brojna kućanstva iskorištavaju blizinu potoka i rijeka za odvod fekalnih voda. To ima negativni multiplicirajući učinak na stanje potoka i rijeka, ali i na kakvoću zraka u Općini. Ovaj problem je u planu riješiti izgradnjom kanalizacijske infrastrukture i sanacijom trenutnih recipijenata otpadnih voda.

Tablica 11. Razvojni problemi i potrebe gospodarenja prirodnim resursima

R. br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Nerazvijena svijest i važnost o potencijalu prirodnih resursa, njihovoj zaštiti i očuvanju	Uspostaviti sustav valorizacije te aktivnosti planiranja i upravljanja prirodnim resursima
2.	Loše gospodarenje privatnim šumama	Unaprijediti gospodarenje privatnim šumama i zaštititi ih od devastacije

R. br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
3.	Problemi vlasničke i prostorne strukture lovišta, niski bonitet lovišta i krivolov	Okrupniti lovišne prostore, racionalno gospodariti bonitetom lovišta te nadzirati i sankcionirati krivolovne radnje
4.	Ekstenzivno i ekonomski nedovoljno učinkovito gospodarenje prirodnim resursima	Upotreba prostora i prirodnih resursa Općine sukladno pravilima održivog razvoja
5.	Loši hidrološki uvjeti i odvodnja (plavljenje nizinskih dionica)	Izgradnja novih i saniranje postojećih sabirnih kanala
6.	Degradacija šireg vodnog ekosustava	Zaštita šireg vodnog ekosustava, nužno postavljanje certificiranih katalizatora
7.	Nema priključka na regionalni vodoopskrbni sustav, a okoliš lokalnih vodovoda je nezaštićen	Zaštititi pristup širem okolišu lokalnih vodovoda
8.	Nepostojanje kanalizacijske mreže (lokalni potoci su recipijenti otpadnih voda)	Izgradnja kanalizacijske mreže i saniranje trenutnih recipijenata
9.	Dotrajalost elektrovodova i instalacija (neodržavanje elektrodistribucijske mreže)	Rekonstrukcija postojeće elektroopskrbne mreže te izgradnja potrebnih trafostanica
10.	Nepostojanje suvremeno organiziranog zbrinjavanja otpada (sortiranje)	Uspostaviti sustav organiziranog zbrinjavanja otpada (suradnja sa regionalnim jedinicama)
11.	Nerazvijena svijest o racionalnom iskorištavanju eksploatacijskih sirovina i posljedicama na prirodni okoliš (kamen kao neobnovljivi prirodni resurs)	Potaknuti svijest o racionalnom iskorištavanju, propisno regulirati eksploatacijske radnje, zaštititi okoliš i postojeći krajobraz

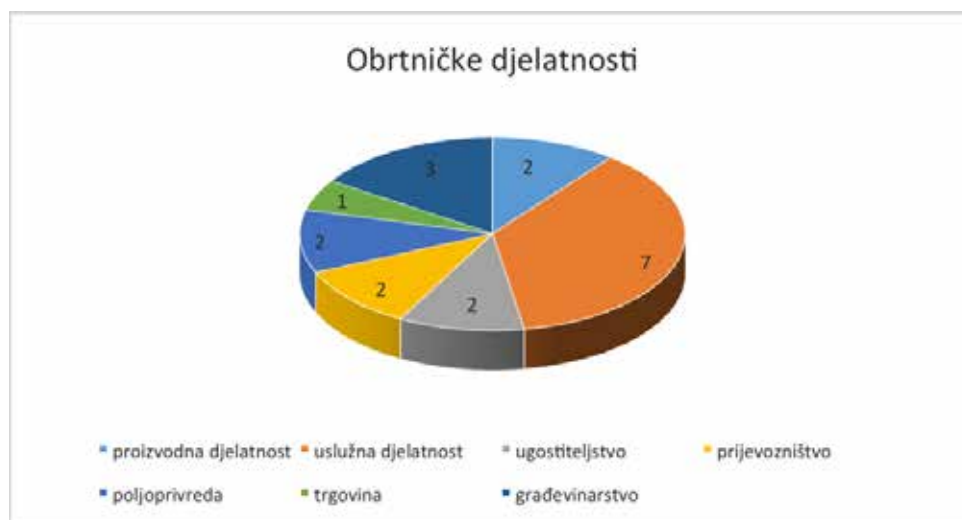
3.5. Industrija, obrtništvo i poduzetništvo

Industrija, obrtništvo i poduzetništvo, na području Općine Visoko trenutno su prisutni u manjoj mjeri na različitim lokacijama. Mljekare, trgovački i uslužni sadržaji te prehrambena proizvodnja nalaze se uglavnom u naselju Visoko, dok je metalna proizvodnja u Đurinovcu i Viničnom, a prerada drva u Visokom i Kračevcu.

Tablica 12. Obrtnici po naseljima, www.hok.hr

R. br.	Naselje	31.12.2014.	31.12.2015.	01.09.2018.
1.	Vinično	3	3	4
2.	Kračevac	1	1	1
3.	Visoko	7	7	6
4.	Vrh Visočki	2	2	2
5.	Čanjevo	3	2	2
6.	Presečno Visočko	1	1	1
7.	Đurinovec	2	2	3
Ukupno:		19	18	19

Iz grafikona je vidljivo da je od obrtničkih djelatnosti najzastupljenije uslužne i građevinske djelatnosti.

Slika 12. Obrtničke djelatnosti, www.obrtnicka-komora-vz.hr

Poduzetnici čine osnovu lokalnog gospodarskog razvoja. Stoga je njihove stavove potrebno pravilno prepoznati i uzeti u obzir pri kreiranju strategije razvoja. Potpora razvoju poduzetništva čini ključnu sastavnicu poticanja lokalnog razvoja, jer porast poslovnih aktivnosti ima potencijalno pozitivne efekte na životni standard stanovništva i to uglavnom kroz porast zaposlenosti i osobnih dohodaka. Na području Općine Visoko djeluje 11 poduzetnika koji zapošljavaju ukupno 61 zaposlenih. Detaljniji prikaz njihova djelovanja bit će prikazan u tablicama, prema posljednjim analizama iz Fina za 2014. godinu.

Tablica 13. Poduzetništvo u brojkama

R. br.	Općina	Br. poduzetnika	Br. zaposlenih	Prosječna neto plaća	Ukupni prihodi	Dobit razdoblja	Gubitak razdoblja	Neto dobit
1.	Visoko	11	61	3.033,00	37.100	348	16	332

Fina, 2014.

U nastavku su prikazani podaci prikupljeni upitnikom koji pokazuju zadovoljstvo mještana gospodarskim pokazateljima.

Tablica 14. Statistika zadovoljstva gospodarskim pokazateljima

GOSPODARSKI POKAZATELJI	Ocjena 1 (%)	Ocjena 2 (%)	Ocjena 3 (%)	Ocjena 4 (%)	Ocjena 5 (%)	Ukupna ocjena stanja
Zadovoljstvo mještana ponudom radnih mjesta u Općini	60,68%	18,80%	14,53%	3,42%	2,56%	1
Zadovoljstvo mještana turističkom ponudom u Općini	29,06%	49,57%	15,38%	4,27%	1,71%	2
Zadovoljstvo mještana ponudom OPG-a	23,93%	45,30%	18,80%	9,40%	2,56%	2
Prosječno zadovoljstvo gospodarskim pokazateljima						1,66

Iz prikazanog je vidljivo, da su mještani osnovne gospodarske pokazatelje ocijenili prosječnom ocjenom 1,66, što upućuje na alarmantno stanje i opće nezadovoljstvo ponudom radnih mjesta u Općini, što ukazuje na nedovoljno razvijen i nedovoljno profitabilan sektor malog i srednjeg poduzetništva koje u takvim financijskim uvjetima ne garantira rast zapošljivosti. Općina Visoko nema konkretnu turističku ponudu, unatoč velikom potencijalu za razvoj turizma, što rezultira iskazanim nezadovoljstvom mještana. Situacija nije povoljna ni sa aspekta poljoprivredne proizvodnje, jer lokalni OPG-ovi nisu u mogućnosti plasirati svoje proizvode na tržište, što je rezultat nedovoljne organiziranosti i spremnosti za udruživanja poljoprivrednih proizvođača u zajednički tržišni nastup. Važno je zalagati se za povezivanje cjelokupne turističke ponude u Općini i regiji kroz promociju, organizaciju događaja i manifestacija i društvenu povezanost. Obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima treba pružiti podršku i omogućiti im edukaciju o razvoju ruralnog turizma, kako bi stvorili kvalitetne brendirane proizvode koje će moći uvrstiti u turističku ponudu i potaknuti ih na ulaganje u smještajne kapacitete u okviru vlastitih kućanstava (gospodarstava).

4. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Društvenu infrastrukturu Općine čini skupina središnjih uslužnih funkcija koje su najuže povezane s razvojem i razmještajem svojih korisnika u svrhu postizanja višeg i boljeg životnog standarda i kvalitete života mještana.

Područje Općine Visoko danas je opremljeno slijedećom društvenom infrastrukturom i sadržajima, a uglavnom je bazirano u naselju Visoko:

- osnovna škola sa športskom dvoranom,
- poštanski ured,
- društveni dom,
- župna crkva,
- odjel knjižnice.

Iako je postojeća infrastruktura zadovoljavajuća, nazire se potreba za adaptacijom stare zgrade društvenog doma u kojoj su smješteni brojni sadržaji: prostori Općine, pošta, telefonska centrala, prostori dobrovoljnog vatrogasnog društva, prostori Seljačkog društva, KUD Braće Radić i UDVDR Visoko, odjeljak knjižnice« Metel Ožegović« i trgovina. Iskazana je potreba za otvaranjem područne ambulante u naselju Visoko te izgradnja društvenog doma (što bi se lociralo u nedovršenoj zgradi vatrogasnog doma). Također postoji i potreba za uređenjem športsko-rekreativnog centra u naselju Presečno Visočko, odnosno Vrh Visočki, kao i potreba za uređenjem jezera.

U nastavku su prikazani podaci prikupljeni upitnikom koji izražavaju razinu zadovoljstva mještana obrazovnim pokazateljima.

Tablica 15. Statistika zadovoljstva obrazovnim pokazateljima

R. br.	OBRAZOVNI POKAZATELJI	Ocjena 1 (%)	Ocjena 2 (%)	Ocjena 3 (%)	Ocjena 4 (%)	Ocjena 5 (%)	Ukupna ocjena stanja
1.	Zadovoljstvo mještana školskom infrastrukturom	0,85%	6,84%	17,95%	40,17%	34,19%	4
2.	Zadovoljstvo mještana radom vrtića i njegovim sadržajima	48,72%	12,82%	17,95%	11,97%	8,55%	1
3.	Zadovoljstvo mještana radom Osnovne škole	0,85%	5,13%	25,64%	43,59%	24,79%	4
4.	Zadovoljstvo mještana uključenošću škole u život zajednice	2,56%	14,53%	37,61%	35,04%	10,26%	3
Prosječno zadovoljstvo obrazovnim pokazateljima							2,4

Iz prikazanog je vidljivo da je prosječna ocjena zadovoljstva obrazovnim pokazateljima 2,4 što je relativno slabo ocijenjeno, a razini nezadovoljstva najviše pridonosi činjenica da Općina Visoko nema dječji vrtić kao samostalnu ustanovu, već djeca predškolske dobi pohađaju takozvani predškolski odgoj u improviziranom prostoru u sklopu Osnovne škole Visoko. Istraživanja pokazuju da su mještani relativno zadovoljni školskom infrastrukturom, radom osnovne škole i njenim utjecajem na zajednicu. Na temelju danih podataka jasno je definirana potreba za gradnjom dječjeg vrtića, sa svrhom da se najmlađima omogući ravnopravna socijalizacija i pruže osnovni uvjeti za normalan razvoj kroz igru i učenje u zajednici s vršnjacima.

4.1. Predškolsko i osnovnoškolsko obrazovanje

Iako je iskazana potreba, u Općini Visoko ne djeluje ni jedna ustanova namijenjena predškolskom odgoju, stoga su roditelji primorani voziti djecu u Novi Marof ili varaždinske vrtiće. Trenutno je organizirano samo provođenje obveznog predškolskog programa odgoja, kao »mala škola« u sklopu osnovne škole Visoko, što ne odgovara reformama nacionalnog kurikuluma. Zato je potrebno prostorno planirati smještaj dječjeg vrtića shodno potrebama razvoja Općine, budući da se nastoje zadovoljiti demografski i socijalni uvjeti stanovništva. Djelatnost osnovnog školstva Općine Visoko provodi se u okviru Osnovne škole Visoko u naselju Visoko. U Osnovnoj školi Visoko odgojno-obrazovni program provodi se za 150 učenika u 8 razrednih odjela (prosječno 18,75 učenika u odjelu), a u školi je zaposleno ukupno 19 djelatnika. Školu u Visokom pohađaju djeca s područja svih naselja Općine. Škola je dobro opremljena, dograđena 1990. godine te se u njoj uz redovnu nastavu provodi i izborna i dodatna nastava (informatičke radionice i dr.). U sklopu škole postoje športska igralište za provođenje tjelesnog odgoja tijekom godine i za rekreaciju djece te suvremeno opremljena sportska dvorana.

Tablica 16. Podaci o učenicima, odjeljenjima i osoblju, www.visoko.hr

R. br.	Osnovna škola	Đaci			Odjeljenja			Zaposleni	
1.		Ukupno	1-4 razred	5-8 razred	Ukupno	1-4 razred	5-8 razred	Ukupno	Tehničko osoblje
2.	Visoko	150	71	79	8	4	4	19	5

Na području Općine nema srednjih škola, niti visokoškolskih ustanova te se ne provodi osnovno obrazovanje odraslih, niti obrazovanje djece i mladeži s većim teškoćama u razvoju.

Trenutni problemi u odgoju i obrazovanju na području Općine jesu:

- nepostojeća predškolska ustanova za provođenje vrtićkog odgoja,
- nepostojeći program za obrazovanje odraslih,
- nepostojanje programa obrazovanja osoba s posebnim potrebama.

Razvojne potrebe:

- uvesti program za djecu rane i predškolske dobi,
- potaknuti obrazovanje odraslih kroz održavanje seminara i radionica,
- u obrazovni proces uključiti asistente u nastavi za djecu s posebnim potrebama.

4.2. Javne službe i Uprava

Općina Visoko je prema ustavnom i zakonskom određenju jedinica lokalne samouprave. Budući da broji manje od 3.000 stanovnika, sukladno Zakonu o lokalnoj samoupravi, ne bira poglavarstvo, već sve izvršne poslove obavlja predstavničko tijelo, a to je Općinsko vijeće. U Općini djeluje matični ured te je formirano ukupno sedam mjesnih odbora, za svako naselje po jedan. Općina ima jedinstveni upravni odjel, a na razini Županije obavljaju se poslovi državne uprave i poslovi samoupravnog djelokruga, koji su propisani Zakonom o sustavu državne uprave i Zakonom o lokalnoj i područnoj samoupravi. Tijela općinske samouprave dio su županijskog i ukupnog državnog sustava lokalne i regionalne (područne) samouprave i državne uprave te su u stalnoj suradnji.

4.3. Zdravstvo i socijalna skrb

Zdravstvo i socijalna skrb čine najvažnije područje potreba svakog stanovništva, ali na području Općine Visoko nema ambulate opće medicine, već stanovnici općine potrebu za ovom infrastrukturom zadovoljavaju kroz postojeće ambulate u Brezničkom Humu (jedan tim zdravstvene zaštite) i Breznici (dva tima zdravstvene zaštite). Prema ocjeni Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb Varaždinske županije navedene dvije ambulate zadovoljavaju potrebe za tri općine na jugu Županije (Visoko, Breznica i Breznički Hum), a u Programu mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Visoko je iskazana potreba za otvaranjem područne ambulate.

Za potrebe sekundarne razine zaštite i preventivne sanitarne zaštite, bolničke usluge, kao i usluge Zavoda za javno zdravstvo Varaždinske županije, stanovnici Općine odlaze u Varaždin ili druge specijalne bolnice na području Županije.

Institucije socijalne skrbi, kao i domovi za starije i nemoćne osobe nisu prisutni u Općini Visoko. Zakonska mogućnost da se ustanove socijalne skrbi osnuju od strane Županije za sada nije realizirana, jer ne postoji zanimanje (cijena i visina ulaganja) za osnivanje takve ustanove na području Općine Visoko. Potrebe iz socijalne skrbi stanovnici Općine zadovoljavaju u Centru za socijalnu skrb-Novu Marof. Za prikaz stanja socijalne skrbi na području Županije, kao i svih osnovnih pokazatelja s tog područja, izrađuju se »Socijalni programi Varaždinske županije« u dosadašnjem Upravnom odjelu za društvene djelatnosti Varaždinske županije (danas Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb).

Tablica 17. Statistika zadovoljstva pokazateljima kvalitete života

R. br.	POKAZATELJI KVALITETE ŽIVOTA	Ocjena 1 (%)	Ocjena 2 (%)	Ocjena 3 (%)	Ocjena 4 (%)	Ocjena 5 (%)	Ukupna ocjena stanja
1.	Zadovoljstvo mještana razinom zdravstvene skrbi	15,38%	30,77%	42,74%	7,69%	3,42%	3
2.	Zadovoljstvo mještana razinom socijalne skrbi	10,26%	46,15%	35,90%	5,13%	2,56%	2
Prosječno zadovoljstvo pokazateljima kvalitete života							2,5

Iz prikazanog je vidljivo da dva osnovna pokazatelja kvalitete života, zdravstvena i socijalna skrb ne zadovoljavaju potrebe mještana u potpunosti te su ocijenjeni prosječnom ocjenom 2,5. Problem leži u činjenici da mještani Općine svoju potrebu za zdravstvenom skrbi moraju zadovoljavati u ambulantama opće medicine koje su smještene izvan Visokog, odnosno u Breznici i Brezničkom Humu. U dugoročne planove i projekte Općine svakako treba uvrstiti potrebu za gradnjom jedne ambulate opće medicine u Visokom, kao centralnom središtu svih naselja. Što se tiče socijalne skrbi, na području Općine nema ni jedne socijalne ustanove. Vrlo je teško u dugoročnom razdoblju očekivati da će se u Općini sagraditi dom za starije i nemoćne, osobito zbog gravitacije takvih ustanova u obližnjem Novom Marofu i gradu Varaždinu. Iako Općina na godišnjoj razini izdvaja određena bespovratna sredstva u obliku socijalnih potpora, svakako bi trebalo izraditi akcijski plan i program kojim bi se osobama treće životne dobi, nemoćnima i osobama u socijalno nepovoljnijem položaju omogućila njega i dostojanstven život, a u tu svrhu bi se trebala angažirati svojevrsna, povremena patronažna njega.

Tablica 18. Usporedni prikaz osiguranika, www.hzzo.hr

R. br.	Grad/Općina	Br. stanovnika	Br. osiguranih osoba
1.	Breznica	2.300	2.076
2.	Breznički Hum	1.563	1.220
3.	Ljubeščica	1.959	1.802
4.	Novi Marof	13.246	12.563

R. br.	Grad/Općina	Br. stanovnika	Br. osiguranih osoba
5.	Varaždinske Toplice	6.973	5.952
6.	Visoko	1.518	1.422

Ako se usporedi broj osoba s osnovnim zdravstvenim osiguranjem u susjednim gradovima i općinama, vidljivo je da u odnosu na broj stanovnika, Općina Visoko ima relativno povoljnu statistiku, iako ni okolne općine ne odstupaju previše.

4.4. Kultura, sport i rekreacija

Na području Općine Visoko nema posebno organiziranih ustanova ili djelatnosti s područja kulture te mještani potrebu za kulturom, sportom i rekreacijom uglavnom zadovoljavaju u gradu Varaždinu kao najbližem središtu kulturnih i sportsko-rekreativnih zbivanja kojem gravitiraju. U Općini postoje: Lovačko društvo, Streljačko društvo, Malo-nogometni klub Visoko, Kulturno-umjetničko društvo Braća Radić, Dobrovoljno vatrogasno društvo, ogranak udruge Pokret prijatelja prirode »Lijepa naša«, Udruga privatnih šumoposjednika Graber, Udruga umirovljenika Uvijek skupa, Društvo naša djeca Visoko i odjel knjižnice i čitaonice »Metel Ožegović«. Također djeluje RKT župa Presvetog Trojstva sa sjedištem u naselju Visoko te pokriva sva naselja u Općini Visoko te dio susjedne Općine Breznički Hum. Ovakvo stanje nije zadovoljavajuće, jer upućuje na nedovoljnu razvijenost civilnog sektora, neprofiliranost i nedovoljnu organiziranost nositelja različitih djelatnosti i grupnih zanimanja koji postoje na području Općine Visoko. Takva situacija nije pogodna ni poticajna za razvoj Općine, jer ne uključuje širi krug nositelja različitih područja zanimanja, koji bi zajednički kreirali razvojnu platformu.

Od športskih i rekreacijskih sadržaja u naselju Visoko se nalazi športsko igralište, ali samo u sklopu Osnovne škole, pa je iskazana potreba za izgradnjom igrališta u sklopu športsko-rekreacijske zone, koja bi se nalazila u naselju Presečno Visočko, odnosno Vrh Visočki te je trenutno u izgradnji streljana. Općina Visoko ima neizmjeran potencijal za izgradnju sportsko-rekreativnih sadržaja zbog specifičnog krajobraza i vodnog bogatstva.

Pod pokroviteljstvom Općine Visoko i Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Visoko te povodom blagdana Presvetog Trojstva, zaštitnika župe i Općine svake se godine u svibnju organizira memorijalni malonogometni turnir »Zvonko Simon« u znak sjećanja na poginulog branitelja u akciji Oluja.

U nastavku je prikazana razina zadovoljstva mještana glede pokazatelja kvalitete života na području Općine Visoko.

Tablica 19. Statistika zadovoljstva pokazateljima kvalitete života

R. br.	POKAZATELJI KVALITETE ŽIVOTA	Ocjena 1 (%)	Ocjena 2 (%)	Ocjena 3 (%)	Ocjena 4 (%)	Ocjena 5 (%)	Ukupna ocjena stanja
1.	Zadovoljstvo mještana kulturnim događanjima i mogućnošću sudjelovanja	11,11%	34,19%	43,59%	8,55%	2,56%	3
2.	Zadovoljstvo mještana sportsko-rekreativnim sadržajima	9,40%	27,35%	37,61%	17,09%	8,55%	3
3.	Zadovoljstvo mještana mogućnošću duhovnog uzdizanja	1,71%	16,24%	32,48%	32,48%	17,09%	3
4.	Zadovoljstvo mještana međusudjelskim odnosima	5,13%	21,37%	42,74%	23,08%	7,69%	3
5.	Zadovoljstvo mještana sigurnošću boravka i života u Općini	0,85%	11,11%	38,46%	29,91%	19,66%	3
Prosječno zadovoljstvo pokazatelja kvalitete života							3,0

Na kvalitetu života utječu brojni pokazatelji i mogućnosti, a negativan utjecaj pomanjkanja istih te njihova slaba dostupnost utječu na mogućnost osobnog razvoja i provođenja slobodnog vremena. Pri tome je važno uključiti sve društvene skupine i posebnu pozornost usmjeriti na marginalizirane skupine u zajednici. Iz prikazanog se uočava da su mještani razinu zadovoljstva pokazateljima kvalitete života ocijenili prosječnom ocjenom 3,0. Rezultat je očekivani, ako se uzme u obzir činjenica da Općina Visoko na godišnjoj razini provodi svega dvije kulturne priredbe (manifestacije). To dodatno naglašava potrebu za kulturnim događanjima na području Općine, a kada bi ona bila veća, multiplicirajući bi se odrazila na pokazatelje međusudjelskih odnosa, jer bi se povećala socijalna kohezija i mještani bi imali priliku više puta godišnje sudjelovati i direktno se družiti i upoznati s ostalim mještanima.

U tu svrhu, Općina Visoko treba osnovati kulturnu manifestaciju »Visočki šljivari«, pri čemu bi mještani mogli sudjelovati u kulturnom i gastro programu s vlastitim proizvodima od autohtone šljive Bistrice. Polazeći od broja vjerskih ustanova na području Općine, zadovoljstvo mještana mogućnošću duhovnog uzdizanja, ocijenjena je relativno nisko. To je prepoznato kao nedostatak mogućnosti većega sudjelovanja pojedinih mještana u vjerskim

priredbama i slavlja. Sigurnost boravka i života u Općini ocijenjena je trojkom, a rezultat je brojnih faktora. Mještani nisu u potpunosti zadovoljni funkcijom pravne države, socijalnom stabilnošću društva, političkim funkcijama, ekološkim uvjetima i opravdano lošim ekonomskim pokazateljima koji kao takvi ugrožavaju egzistenciju i sigurnost boravka.

Tablica 20. Razvojni problemi i potrebe društvene infrastrukture

R. br.	Razvojni problemi	Razvojni potrebe
1.	Nedostatak sredstava i nedovoljna osposobljenost za učinkoviti razvoj društvenih djelatnosti	Razvoj uvjeta i sposobnosti za kontinuirano i poboljšano financiranje društvenih djelatnosti
2.	Nepostojanje dječjeg vrtića i programa odgoja za djecu mlađe i predškolske dobi	Uspostavljanje dječjeg vrtića i odgoja za djecu ranije dobi
3.	Nema organiziranih aktivnosti vezanih uz cjeloživotno obrazovanje	Razvoj aktivnosti i programa cjeloživotnog učenja i aktivne politike zapošljavanja
4.	Nedovoljno razvijene djelatnosti zdravstvene skrbi i skrbi za starije i nemoćne (nema ambulate, staračkog doma)	Unaprjeđivanje usluga zdravstvene zaštite i skrbi za starije i nemoćne
5.	Nedostatak kulturnih aktivnosti, manifestacija i programa	Pokretanje kulturnih sadržaja i manifestacija temeljenih na kulturnom i tradicijskom nasljeđu
6.	Nedostatak sportsko-rekreativnih sadržaja	Pokretanje i širenje aktivnosti sportsko-rekreativnih događanja
7.	Nedovoljno uključivanje civilnog društva u formiranje društvenih djelatnosti	Jačanje socijalne kohezije i razvoj institucija civilnog društva

5. PROMETNA INFRASTRUKTURA

Prometna infrastruktura u suvremenom kontekstu preduvjet je kontinuiranog održivog razvoja, a podrazumijeva nesmetano kretanje ljudi i roba. Općina Visoko stekla je povoljan prometni položaj izgradnjom dijela autoceste Zagreb-Varaždin-Goričan (dionica od Zagreba do križanja Breznički Hum), kao važnog prometnog pravca međunarodnog značaja Budimpešta-Varaždin-Zagreb-Rijeka. Time je Općina postala pristupačnija za grad Zagreb i područja središnjeg dijela Varaždinske županije, a nastavkom izgradnje i za županijsko središte-grad Varaždin.

Izgrađeni dio autoceste prolazi rubnim, zapadnim dijelom Općine, istočno od županijske ceste ŽC 2246 i usporedno s njom na vrlo maloj udaljenosti, a spoj na autocestu ostvaruje se preko čvora Breznički Hum u Općini Breznički Hum. Nastavak trase autoceste projektiran je u produžetku prema Novom Marofu uz postojeću državnu cestu D3.

5.1. Klasifikacija cesta

Županijske ceste:

- ŽC 2175 od ŽC 2246 (iz smjera Zagreb do križanja Breznički Hum) do ŽC 2244
- ŽC 2244 od Sudovca u Novom Marofu do Bisaga u Općini Breznica

Lokalne ceste:

- LC 25159 povezuje naselje Čanjevo na mrežu ostalih javnih cesta
- LC 25162 povezuje ŽC 2157 i ŽC 2244 (naselja Vrh Visočki i Presečno Visočko)
- LC 2525163 povezuje ŽC 2157 i ŽC 2244 (naselja Đurincec i Visoko)
- LC 25158 povezuje naselja Vinično i Radešić

Tablica 21. Javne ceste Općine Visoko, www.visoko.hr

R. br.	Vrsta ceste	Okvirna dužina kroz područje Općine, km		
		Ukupno	Asfaltirano	Neasfaltirano
1.	Državna cesta (autocesta)	1,60	1,60	0,00
2.	Županijske ceste	12,10	9,50	2,60
3.	Lokalne ceste	5,37	3,97	1,40
Ukupno		19,07	15,07	4,00

Pojedini dijelovi Općine povezani su i mrežom nerazvrstanih cesta. Općina je donijela posebnu Odluku o mreži nerazvrstanih cesta na području Općine Visoko (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 28/15 i 43/15). Općina je po stupnju motoriziranosti ispod prosjeka Županije jer ima oko 214 registriranih cestovnih vozila na

1000 stanovnika (na svakih 4,7 stanovnika dolazi jedno registrirano cestovno vozilo), dok je prosjek Županije oko 330 vozila na 1000 stanovnika. Na području Općine Visoko nema željezničke prometne infrastrukture, a najbliža je pruga Varaždin - Zagreb (sjeverno od područja Općine Visoko), s najbližim željezničkim kolodvorom u Novom Marofu, pa stanovnici Općine uglavnom ne koriste ovu vrstu prometne infrastrukture.

Sigurnosna razina i kvaliteta opremljenosti javnih cesta varira od relativno dobrog do poprilično lošeg stanja. S obzirom na reljef i rastrkanost naselja, mnogi putevi su teško prohodni za vozila, a u zimskim uvjetima često budu i potpuno neprohodni.

U nastavku slijedi prikaz podataka prikupljenih upitnikom o razini zadovoljstva mještana infrastrukturnim pokazateljima na području Općine.

Tablica 22. Statistika zadovoljstva infrastrukturnim pokazateljima

INFRASTRUKTURNI POKAZATELJI	Ocjena 1 (%)	Ocjena 2 (%)	Ocjena 3 (%)	Ocjena 4 (%)	Ocjena 5 (%)	Ukupna ocjena stanja
Zadovoljstvo mještana uređenošću cesta, ulica i pločnika	6,84%	18,80%	44,44%	47,86%	7,69%	4
Zadovoljstvo mještana javnim prijevozom na području Općine	5,13%	35,04%	39,32%	14,53%	5,98%	3
Zadovoljstvo mještana javnom rasvjetom	0,85%	8,55%	23,08%	42,74%	24,79%	4
Zadovoljstvo mještana dostupnošću telekomunikacijskih vodova/mreža	0,85%	14,53%	29,91%	36,75%	17,95%	4
Prosječno zadovoljstvo infrastrukturnim pokazateljima						3,75

Iz prikazanog je vidljivo da je razina zadovoljstva mještana infrastrukturnim pokazateljima relativno visoka, na što upućuje i prosječna ocjena od 3,75. Kako bi se ovakvo relativno zadovoljavajuće stanje zadržalo, nužno je voditi brigu o daljnjem održavanju javnih cesta i prometne infrastrukture, saniranju preostalih nerazvrstanih cesta kao i ostalih javnih infrastrukturnih elemenata za koje mještani izdvajaju kroz prirez Općini.

Tablica 23. Razvojni problemi i potrebe prometne infrastrukture

R. br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Županijske i lokalne ceste dijelom ne udovoljavaju tehničkim i sigurnosnim zahtjevima	Ojačati suradnju sa jedinicama lokalne samouprave u svrhu održavanja javnih cesta i prometne infrastrukture
2.	Otežano zimsko čišćenje velikog broja nerazvrstanih cesta (neprohodnost)	Saniranje nerazvrstanih cesta i redovito čišćenje u zimskim uvjetima (iskoristiti neseparirani drobljeni kamen iz lokalnog kamenoloma za sanaciju)
3.	Loša kvaliteta opremljenosti nekih javnih cesta	Pojačati nadzor nad javnim cestama i kvalitetu opremljenosti

6. PRIRODNO, TRADICIJSKO I KULTURNO-POVIJESNO NASLJEĐE (PROSTORNA BAŠTINA)

Općina Visoko ima vrlo bogato, vrijedno i relativno dobro očuvano prirodno, tradicijsko i kulturno-povijesno nasljeđe, koje kao takvo čini važnu sastavnicu njezinog razvojnog potencijala, pruža joj kvalitetne razvojne mogućnosti i čini važan element njene prepoznatljivosti. Prostorna baština koja karakterizira Općinu Visoko jest:

- krajobrazne vrijednosti,
- bogato povijesno naslijeđe,
- povijesni lokaliteti na kojima postoji očuvan integritet povijesno-kulturnih i prirodnih vrijednosti,
- niz vrijednih i dobro očuvanih nepokretnih kulturnih dobara (crkve, kapelice, arheološka nalazišta, kurije, starinske klijeti...).

Tablica 24. Zaštićena kulturna dobra prema Registru kulturnih dobara, www.min-kulture.hr

R. br.	Naselje	Oznaka dobra	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
1.	Čanjevo	Z-2947	arheološko nalazište »Utvrdica Čanjevo«	Nepokretno-pojedinačno
2.	Čanjevo	-----	Kurija Čanjevo	Nepokretno-pojedinačno
3.	Visoko	Z-1102	crkva Presvetog Trojstva	Nepokretno-pojedinačno
4.	Visoko	Z-3312	orgulje u crkvi Presvetog Trojstva	Pokretno-pojedinačno

Prepoznata je potreba da se prirodno, tradicijsko i kulturno-povijesno naslijeđe valorizira i zaštititi kao jedinstvena integralna prostorna baština Općine. Prirodna baština dio je resursne osnove Općine i sastavni dio njenog prostornog i kulturnog identiteta. Prirodna baština ima veliko značenje u smislu očuvanja ekološke ravnoteže zbog sve većeg antropogenog utjecaja kao što je poljoprivredna proizvodnja (ratarska, voćarska i vinogradarska).

6.1. Zaštićene biljne i životinjske vrste

Zaštićene biljne vrste na području Općine jesu:

- bijela naglavica (*Cephalanthera damasonium*) koja raste na livadnim površinama,
- širokolisna veprina (*Ruscus hypoglossum*) koja raste u šumama

Biljne vrste koje su rasprostranjene na području Općine, a prijete im istrebljenje radi opadanja njihove brojnosti i nestanka staništa jesu:

- mali zimzelen (*Vinca minor*),
- šumarica (*Anemonesylvestris*),
- drijemovac (*Leucojumvernum*),
- mjehurica (*Physalisalkekengi*),
- šumska sirištara (*Gentianaasclepiadea*),
- obični likovac (*Daphnemezereum*),
- kukurijek (*Helleborusatorubens*),
- ciklama (*Cyclamenpurpurescens*),
- pasji zub (*Erythronium dens-canis*).

Zaštićene životinjske vrste na području Općine jesu:

- smeđa i zelena žaba krastača,
- pjegavi daždevnjak (gušter),
- vjeverica,
- šumska sova i sova ušara,
- škanjac,
- mišar i jastreb,
- močvarne sjenice,
- zelena žuna,
- dugorepa i močvarna sjenica.

U Općini Visoko nalazi se jedan zaštićeni objekt prirodne baštine »Belina lipa« (*Tilia grandifolia*) u kategoriji spomenika parkovne arhitekture. Lipa je 1966. godine zaštićena, odnosno stavljena pod posebnu zaštitu kao spomenik prirode i upisana u Registar posebno zaštićenih objekata prirode, pod rednim brojem 202, a nalazi se na samom trgu u naselju Visoko. Te je godine lipa bila slijedećih dimenzija: visina 20 m, opseg 8,9 m i prsni promjer 2,82 m. Prema legendi ime lipe vezano je uz ličnost hrvatsko-ugarskog kralja Bele IV. Arpadovića, koji je navodno 1242. godine zasadio lipu, bježeći ovim krajevima pred naletima Tatara. Lipa je za mještane ovog kraja oduvijek imala simbolično značenje, bila je okupljalište mještana i simbolizirala identitet Visokog, a o njoj je spjevana i pronađena pjesma nepoznatog autora.

Slika 13. Belina lipa, www.visoko.hr

6.2. Graditeljska baština

Od graditeljske baštine Općine Visoko, osobito se ističu Crkva Svetog Trojstva u Visokom i Kurija u Čanjevu.

- crkva Svetog Trojstva zaštićena je 1973. godine, a spominje se u popisu župa Zagrebačke biskupije iz 1334. godine i to u kalničkom arhiđakonatu, dok se pretpostavlja da je postojala već 1111. godine (na zvoniku crkve u kamenu su urezani znakovi koji bi navodno trebali dati 1111. godinu). U tlocrtu je crkva jednobrodna građevina s poligonalnim svetištem. Na njoj su danas prepoznatljive gotička i barokna faza, ali su arheološkim pregledom pri izradi vodoodvodnje, pronađeni brojni zidovi u podzemlju, koji skrivaju njenu bogatu povijest. Najljepši i najzanimljiviji dio crkve je čvrsti toranj, fortifikacijskog karaktera, gotski zvonik na tri kata s kamenom osmerostranom piramidom kao pokrovom, što je rijetkost u arhitekturi ovih krajeva. Toranj ima više nejednakih otvora (puškarnica) i prozora, dok se na drugom katu nalaze četiri grba, za koje nije poznato čiji su, jer je crkva pregrađivana početkom 18. st.
- kurija u Čanjevu datira iz 1776. godine, jednostavnog je pravokutnog tlocrta i najvjerojatnije je ostatak »Visokog starinskog dvora« obitelji Zdenčaj. Kurija ima pet prozorski osi u prizemlju i prvom katu te dvije na zabatnom pročelju. U krugu kurije nalaze se temelji srednjovjekovnog utvrđenog grada te su vidljivi rovovi i jedna srednjovjekovna streljana u obliku ključa.
- stari grad (utvrda) Čanjevo - (*Castrum Chanyo*) spominje se već 1598. godine. Početkom 16. st., Osmanlije su u svojem napadačkom pohodu prema zapadnoj Europi počeli ugrožavati i Beč te je 1522. godine osnovana takozvana Vojna krajina, odnosno Granica protiv obrane od Turaka. Kako je Zagreb u to vrijeme bio glavni grad Granice, u svojoj sigurnosnoj službi imao je sedam utvrda, a jedna od njih bila je i Čanjevo. Na središnjem i najvišem vrhu ruba brda Ribelj, smjestila se utvrda Čanjevo, koja je svojim položajem smišljeno zadovoljavala vojno obrambene i geostrateške uvjete. Glede visinske razlike i položaja, smatra se da je utvrda imala ulaznu konstrukciju s pokretnim mostom. Arheološkim iskapanjima, pronađeni su brojni predmeti, brončana ruža vjetrova koja nije karakteristična za kontinentalnu Hrvatsku, brončana pipa, metalni predmet koji podsjeća na sat, husarska sablja, alat i posuđe, što samim time potvrđuje njenu kulturno-povijesnu i spomeničku vrijednost.
- kapela Svete Marije Magdalene u Viničnom - spominje se već 1708. godine, gdje se prema pučkoj predaji nalazio i samostan, što danas mogu potvrditi katastarski nazivi parcela.
- kapelica Srca Isusovog - prema podacima iz 1962. godine na njenom mjestu se nalazio pil Svetog Ivana Krstitelja, kamena struktura nalazila se na rokoko pilu koji je demoliran, ali je sačuvan manji dio postamenta i torzo sveca s janjetom bez glave.
- ostale sakralne građevine - manje kapelice: kapelica Marije Blažene Lurdske u naselju Vinično, kapelica Sv. Ane iz 1933. godine u zaselku Gegači, kapelica Sv. Josipa u zaselku Jarek s originalnim kipom Sv. Josipa i nova kapelica Sv. Josipa u Visokom na zelenom trgu s Belinom lipom.

6.3. Arheološki lokaliteti i baština

- arheološki lokalitet »Vinično« - oko 1853. godine na širem području naselja Vinično pronađena je kamena sjekira koja se čuva u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Uže mjesto nalazišta je nepoznato.
- arheološki lokalitet »Fraterščina« - u južnom dijelu Općine Visoko, u predjelu Duga Klesta, nalazi se arheološko nalazište u šumi zvanj Fraterščina. Kako govori narodna predaja, u šumi se nalazio pavlinski samostan, a raspoznaju se i jame gdje su nekada bili ribnjaci. Lokalitet nije ispitan i istražen do kraja te se postavlja pitanje, da li je riječ o pretpovijesnom nalazištu kao što je čest slučaj kod nalazišta sličnog naziva na ovim područjima.

6.4. Stare kamene i drvene klijeti i mlinovi

Tradicionalna baština na području Općine Visoko zastupljena je s relativno velikim brojem stambenih i gospodarskih objekata, od starih kamenih i drvenih kućica, klijeti, štagljeva, bunara i mlinova. Obilaskom terena, ustanovljeno je, da je znatan broj stambenih građevina ipak ostao sačuvan, dok je određen broj starih klijeti u lošem stanju jer su zapuštene ili napuštene. Upravo ovo područje Općine obiluje lijepim vizurama i brojnim tradicionalnim elementima važnima za identitet Općine Visoko, a na području starih vinograda su prekrasni vidici prema cijeloj okolici. Na području Općine postoji još cijeli niz vrijednih lokaliteta i dijelova prirodne baštine, koji su značajni za prostorni identitet, ali i mogućnost i veliki potencijal za razvoj seoskog turizma te ih je potrebno uključiti u plan ukupnog razvoja.

Slika 14. Graditeljska baština, www.visoko.hr

Tablica 25. Razvojni problemi i potrebe kulturne i prostorne baštine

R. br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Nedostatak svijesti o vrijednosti i razvojnom potencijalu prirodne i kulturne baštine	Širenje svijesti o vrijednosti i potencijalu prirodne i kulturne baštine te stvaranje identiteta na temelju iste
2.	Nedostatak programa i sustavnog upravljanja baštinom	Uspostaviti učinkovito upravljanje, zaštitu i očuvanje baštine
3.	Nedostatak sredstava za održavanje i upravljanje baštinom	Stvaranje pretpostavki za financiranje navedenih aktivnosti iz županijskih, nacionalnih i EU fondova
4.	Prirodna i kulturna baština nije u funkciji razvojnog resursa	Korištenje prirodne i kulturne baštine kao razvojnog resursa (seoski i rekreativni turizam)

7. TURIZAM

Iako Općina Visoko obiluje brojnim datostima kroz prostornu i kulturnu baštinu, slikoviti krajobraz i bogatstvo šuma te etnološku ostavštinu, može se reći da trenutno nema razvijenu turističku ponudu i smještajne kapacitete. Kulturnu i tradicijsku vrijednost starih kamenih kuća, klijeti i vodenih mlinova potrebno je uključiti u turističku ponudu Općine. Naime, Općina je poznata po uzgoju autohtone šljive Bistrice, stoga je nezaobilazno očekivati njenu uključenost u raznoliku gastronomsku ponudu ovoga kraja, kao simbol autohtonog i kulturno-tradicionalnog identiteta Općine, iznimno pogodnog za razvoj konkurentnog ruralnog turizma.

Razvoj turizma u Općini Visoko treba pratiti viziju turizma na nacionalnoj razini i voditi se Strategijom hrvatskog turizma 2020. Sustav vrijednosti nove vizije hrvatskog turizma temelji se na odgovorima na tri strateška pitanja²:

- Kakav bi hrvatski turizam trebao biti?
- Koji su ključni preduvjeti razvoja hrvatskog turizma?
- Čime će hrvatski turizam privlačiti potražnju?

Odgovorom na ova pitanja dobiva se konceptualni, operativni i proizvodni aspekt razvoja turizma. Stoga hrvatski turizam pa tako i turizam Općine Visoko treba polaziti od činjenice da bude prepoznatljiv (brendiran), treba biti dostupan tijekom cijele godine, razvijen na cijelom prostoru, raznovrstan i inovativan (prilagodljiv preferencijama turista). U operativnom segmentu, mora omogućiti dugoročnu zaštitu prostora i održivo upravljanje ekosustavom, treba biti konkurentan i atraktivan za investicije, treba aktivirati i državnu imovinu u svrhu razvoja, raditi na povećanju znanja i vještina na svim razinama te destinacijski upravljati. S proizvodnog aspekta, treba istaknuti ključne sastavnice hrvatskog turističkog proizvoda kojima će privlačiti potražnju, vezano uz gostoljubivost, kvalitetu, autentičnost, raznovrsnost sadržaja i doživljaja te sigurnosnu razinu. Polazeći od ovih pretpostavki, može se kvalitetno raditi na razvoju turizma i turističke ponude Općine Visoko.

U nastavku su prikazani statistički podaci o zadovoljstvu mještana gospodarskim pokazateljima iz područja turizma.

² Strategija turizma Republike Hrvatske do 2020. www.mint.hr

Tablica 26. Statistika zadovoljstva gospodarskim pokazateljima (turizam)

R. br.	GOSPODARSKI POKAZATELJI (turizam)	Ocjena 1 (%)	Ocjena 2 (%)	Ocjena 3 (%)	Ocjena 4 (%)	Ocjena 5 (%)	Ukupna ocjena stanja
1.	Zadovoljstvo mještana turističkom ponudom u Općini	29,06%	49,57%	15,38%	4,27%	1,71%	2
Prosječno zadovoljstvo gospodarskim pokazateljima turizma							2

Općina Visoko unatoč velikom potencijalu za razvoj turizma, nema razvijenu turističku ponudu, što rezultira iskazanim nezadovoljstvom mještana i relativno niskom ocjenom stanja. U nastavku dokumenta, u poglavlju strateških ciljeva razvoja, prikazana su rješenja navedenog problema, kroz definiranje strateškog cilja te mjere i aktivnosti za njegovu realizaciju.

7.1. Ruralni turizam

Suvremeno turistička potražnja bazira se na potrazi za novim mjestima i načinima kako provesti slobodno vrijeme ili godišnji odmor. Želja turista za upoznavanjem domaćeg stanovništva i sredine u koju dolaze, potraga za autohtonim i autentičnim vrijednostima te zaboravljenim načinima života lokalne zajednice. Ruralni turizam kao takav, pridonosi očuvanju prirodne i kulturno-povijesne baštine i potiče revalorizaciju autohtonih vrijednosti ruralnog područja. Agroturizam kao produkt ruralnog turizma, specifična je turistička atraktivnost u čijem prostoru turisti traže visoku kvalitetu i nedirnuti krajolik, mir, tišinu te posebnu ljubaznost i gostoprimstvo s domaćinima obiteljskih gospodarstava. Kako bi ruralni turizam bio uspješno implementiran u lokalnu sredinu, potrebna je integracija ključnih faktora za njegov razvoj:

- multidisciplinarni pristup, kroz uključivanje ekonomskih, ekoloških i socio-kulturalnih čimbenika;
- povezanost i stalne konzultacije s interesnim skupinama - od javne uprave, obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, poduzetnicima i obrtnicima, jedinicom lokalne samouprave i turističkom zajednicom;
- otvorenost strategije za javnost- javne rasprave, medijska popraćenost, lokalni identitet, gostoljubivost domaćina i dvosmjerna komunikacija nositelja strateškog razvoja i lokalne zajednice;
- kreiranje ruralnog turističkog proizvoda (ponude) i njegova kvalitetna promidžba.

7.2. Razvojni potencijal ruralnog (seoskog) turizma

Prema europskoj koncepciji ruralnog razvoja, seoski turizam se nameće kao potreba i mogućnost da se stanovnicima urbanih područja omogući odmor i opuštanje od stresne rutine velikih gradova u prirodnom, mirnom, čistom i gostoljubivom okruženju ruralnog područja. Upravo u tom segmentu Općina Visoko ima ogroman potencijal da iskoristi određene djelatnosti iz primarnog sektora (poljoprivredu, uzgoj i proizvodnja hrane) te da diversificira lokalnu ekonomiju, kako bi se omogućilo restrukturiranje postojećih malih gospodarstava i kućanstava i osigurala nova radna mjesta.

Za razvoj seoskog turizma postoje jasno utvrđeni kriteriji i uvjeti: (Zakon o pružanju usluga u turizmu)

- zdrava klima i čisti zrak,
- miran, pitom i ugodan krajolik, s očuvanim elementima ruralnog prostora,
- dovoljno očuvan i nezagađen okoliš,
- obilje zelenog prostora, s ugodnim i raznolikim krajobrazima i lokalitetima,
- prometna povezanost,
- osnovna infrastruktura,
- visoka osobna sigurnost,
- postojanje autohtonih i tradicionalnih objekata,
- očuvane tradicionalne i kulturne značajke,
- socijalno okruženje i mogućnost slobodnog kretanja ljudi u okolišu,
- blizina ambulante, ugostiteljskih objekata i trgovine,
- postojanje drugih zanimljivih lokaliteta spremnih za povezivanje (izletničke ture),
- dovoljan interes lokalnih poljoprivrednih gospodarstava.

Glede analize navedenih kriterija, može se zaključiti da Općina Visoko zadovoljava sve uvjete i ima veliki potencijal za razvoj seoskog turizma. Tim više joj pogoduje i činjenica da ima dobar geografski položaj i prometnu povezanost, a osobito se pogodnim ističe blizina grada Varaždina, kao kulturnog i turističkog središta.

7.2.1. Mogućnosti sadržaja seoskog turizma

Seoski turizam se u Općini Visoko može razvijati u nekoliko smjerova i kroz različite sadržaje:

Rekreacija u prirodi - sukladno prirodnim resursima Općine, razviti i organizirati određene aktivnosti poput navedenih:

- šetnja i obilazaka u prirodi za pasivne rekreativce koji uživaju u umjerenim aktivnostima,
- različite aktivnosti poput lova i ribolova, biciklizma, jahanja, paraglidinga, planinarenje i sl.
- team-buildinške aktivnosti u prirodi, organizirane grupe poduzeća ili institucija koje nastoje unaprijediti timski duh kroz brojne sportsko-rekreativne aktivnosti (paintball, adrenalinski park).

Seoska gospodarstva za odmor - kao uslužno-ugostiteljska djelatnost koja uključuje smještaj i prehranu:

- smještaj turista u obiteljskim gospodarstvima (zajedno s domaćinom ili u odvojenim smještajnim kapacitetima),
- bogata gastronomska ponuda domaćih proizvoda i proizvoda iz eko-proizvodnje,
- mogućnosti iznajmljivanja malih seoskih kućica, obilazak klijeti i starih mlinova,
- sudjelovanje u aktivnostima i poslovima na gospodarstvu.

Seoska gospodarstva s uslugom eko-agro-turizma - kao uslužno-ugostiteljska djelatnost s ponudom ekološki uzgojenih i proizvedenih proizvoda, mogućnost sudjelovanja turista u ekološkoj proizvodnji i edukaciji o ekološkim prehrambenim proizvodima i života u skladu sa prirodom. Eko-agro-turistička ponuda na gospodarstvu, temelji se na kombinaciji ponude ekoloških prehrambenih proizvoda, poslovnih sadržaja i zabavno sportsko-rekreativnih sadržaja.

Obiteljska poljoprivredna gospodarstva, lokalni poljoprivredni proizvođači i mali poduzetnici, kao nosioci razvoja seoskog turizma u Općini, osim interesa trebaju osigurati i sljedeće uvjete:

- posjedovanja seoskog imanja s kućom, gospodarskim zgradama, dvorištem, zemljištem i stokom, kao jednom prostornom cjelinom,
- da sklonost, dob i broj članova obiteljskog gospodarstva odgovara pružanju turističkih usluga,
- da se u okviru ekonomski prihvatljivog ulaganja transformira u turističko-seljačko gospodarstvo s uređenim sobama, dvorištem i sadržajima,
- proizvodnja autohtonih proizvoda u svrhu gastronomske ponude,
- kvalitetni rekreativni sadržaji za goste koji dolaze ciljano radi rekreacije (sportski tereni, paintball, paragliding, jahanje, obilazak vinskih cesta i slično),
- ugostiteljski sadržaji i usluge (kafići, restorani),
- izbor suvenira i autohtonih rukotvorina.

Prema tome, cilj je locirati gospodarstva koja imaju potencijal za navedenim kriterijima te im osigurati poticajne uvjete kroz edukaciju i stručnu pomoć za osmišljavanje, pripremu i provedbu odgovarajućih projekata i ulaganja, s kojima bi se postojeće gospodarstvo organiziralo kao turističko i prihvatljivo gostima.

Tablica 27. Razvojni problemi i potrebe ruralnog turizma

R. br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Nerazvijena svijest o turizmu kao razvojnoj prilici	Prepoznavanje turizma kao prioritnog pravca razvoja Općine
2.	Nedostatak iskustva i stručnih znanja o seoskom turizmu i turizmu općenito	Pripremiti akcijski plan razvoja turizma
3.	Neidentificirani resursi za potencijalnu turističku ponudu	Definirati turističku ponudu Općine
4.	Niska razina turističke opremljenosti Općine	Razvoj kvalitetnih turističkih kapaciteta i usluga
5.	Nerazvijenost turističke ponude	Izraditi popis perspektivnih OPG i ojačati suradnju s Varaždinskom županijom za uključivanje u šire regionalne turističke projekte
6.	Nepostojanje ponude projekata za razvoj	Pripremiti projekte te iskoristiti sredstva iz EU fondova, kao i druge načine alternativnog financiranja

7.2.2. Ostali turistički sadržaji

Osim ogromnog potencijala za seoski turizam, Općina Visoko ima mogućnosti i za dodatne turističke sadržaje. Budući da Općina obiluje šumama, čak 845 ha, što je 34,57% ukupne površine Općine, pozornost treba usmjeriti na turističko-rekreativnu funkciju šuma i šumarstva u turizmu i zaštiti prirode koja je nedovoljno zastupljena u strateškim okvirima. Sve je veća potražnja u turizmu za specifičnim zahtjevima, u smislu što prirodnijih i ekološki očuvanim prostorima, zdravoj domaćoj prehrani, aktivnom odmoru i relaksaciji u takvom okolišu, za što na ovom području ima potencijala.

- razvoj lovno turizma - na području Općine postoje četiri otvorena zajednička lovišta, a najveće je Zajedničko otvoreno lovište broj 28 »Visoko« koje obuhvaća 83,1% površine Općine. Kod planiranja takvog oblika turizma treba voditi računa o održavanju prirodnih potencijala područja lovišta i divljači u njima, što uključuje organiziranu brigu o održavanju lovišta i fonda divljači (lov i odstrel divljači, ribolov, razgledavanje lovišta i foto safari)
- razvoj pustolovnog i sportskog turizma - kao oblik selektivnog turizma, temeljen na aktivnostima u prirodi, kroz spoj avanture, rekreacije, opuštanja, zabave te gurmanskih uživanja. Tome pogoduje i činjenica, da se dijelom Općine prostire Kalničko gorje koje je idealno za pustolovni i sportski turizam. Uz navedene sadržaje, predlaže se uređenje manjih ugostiteljskih objekata.
  - paragliding,
  - biciklizam (rekreativni i brdski - uređenje biciklističkih i trim staza),
  - uređenje staza za jahanje,
  - moto-cross (ideja postoji u prostornom planu uređenja Općine),
  - streljana (u sklopu lovačkog društva Jastreb,)
  - adrenalinski park,
  - planinarenje.
- razvoj kulturnog turizma - obuhvaća povijesno nasljeđe, etnološko nasljeđe, arheološke lokalitete, kulturna zbivanja i manifestacije lokalnog stanovništva. Općina Visoko ima bogato kulturno nasljeđe, zanimljivu sakralnu arhitekturu i brojna arheološka nalazišta. Također se planira osnovati kulturno-gastronomsku manifestaciju »Visočki šljivari«, zbog specifičnosti uzgoja rijetke i autohtone sorte šljive Bistrice, zaštitnoga znaka Općine koji se nalazi na grbu:
  - župna crkva Presvetog Trojstva iz 12. st.,
  - kapelica Svete Marije Magdalene,
  - kapelica Srca Isusovog,
  - Fraterščina (arheološko nalazište ostataka pavlinskog samostana),
  - kurija Čanjevo (privatni objekt u vlasništvu obitelji Baneković),
  - arheološki lokalitet »Čanjevo« (vojna utvrda za vrijeme borbe protiv Turaka),
  - Lipa Bele IV. (spomenik prirode iz 13.st.),
  - Praškocijeve haramije: uprizorenje Bitke za Čanjevo,
  - kulturno-gastronomsku manifestaciju »Visočki šljivari«.

Tablica 28. Razvojni problemi i potrebe sekundarnih oblika turizma

R. br.	Razvojni problemi	Razvojne potrebe
1.	Vlasnička i prostorna struktura lovišta	Okupljanje lovnih parcela
2.	Niski bonitet lovišta	Učinkovito lovno gospodarenje (zaštita od ekoloških prijetnji, učinkovit hranidbeni lanac, pomlađivanje lovišta)
3.	Problemi nekontroliranog lova (krivolov)	Kontrolirano provođenje zakona (jači nadzor, strože kazne)
4.	Spora realizacija projekata iz plana za prostorno uređenje (golf teren, moto-cross, jezero, šetalište)	Osiguranje prostorno planskih uvjeta (uprava Općine)
5.	Neidentificirani resursi za potrebe turističke ponude	Identificirati i definirati turističku ponudu
6.	Kulturna sakralna i arheološka baština nije u funkciji razvojnog resursa turizma	Korištenje sakralne i arheološke baštine kao razvojnog resursa

9. INSTITUCIJE RAZVOJNOG UPRAVLJANJA

Općina Visoko zadužena je za obavljanje poslova kojima se posredno ostvaruju potrebe stanovnika Općine, a koje Ustavom ili Zakonom nisu dodijeljene državnim tijelima. Općina je jedinica lokalne samouprave, koja se

osniva u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja čine prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, »Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 109/07 i 125/08).

Općine i gradovi u svom upravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalne važnosti, kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, a osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i sport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- ostale poslove prema posebnim zakonima.

Općina Visoko osnovana je 30.12.1992. godine.

Tijela Općine Visoko su: Općinsko vijeće Općine Visoko i načelnik Općine. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine, kao i poslova državne uprave prenetih na općinu, ustrojen je Jedinstveni upravni odjel Općine Visoko, kojim upravlja voditeljica odsjeka za opće, pravne i financijsko-računovodstvene poslove. Ovlasti i obveze proizlaze iz samoupravnog djelokruga Općine Visoko podijeljene su između Općinskog vijeća kao predstavničkog tijela i načelnika kao izvršnog tijela. Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana Općine Visoko, koje donosi akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine Visoko te obavlja i druge poslove u skladu s hrvatskim zakonom i Statutom Općine Visoko.

Općine i gradovi, kao jedinice lokalne samouprave, a županije kao jedinice područne (regionalne) samouprave, osnivaju se prema kriterijima utvrđenim Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, a područje, naziv i sjedište tih jedinica, postupak osnivanja novih jedinica te druge teritorijalne promjene (spajanje i izdvajanje), uređuju se Zakonom o područjima županija, gradova i ou Republici Hrvatskoj.

9.1. Struktura administracije Općine Visoko

Statut Općine je akt na lokalnoj razini, koji se bavi osnovnim načelima uređenja sustava vlasti na lokalnoj razini. Njime se utvrđuje temeljni okvir uređenja, koji treba biti usklađen sa zakonskim i pod zakonskim aktima iz područja lokalne samouprave.

Strukturu općinskog Statuta čine opće odredbe, poslovi Općine, oblici suradnje s drugim općinama te organizacija i rad organa Općine. Organe Općine čine: Općinsko vijeće, načelnik općinske uprave i vijeća mjesnih odbora.

9.2. Aktivno vođenje proračuna Općine Visoko

Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave. To je akt kojim se procjenjuju prihodi i primitci te utvrđuju rashodi i izdatci jedinice lokalne samouprave za proračunsku godinu, a uključuje i projekcije prihoda i rashoda za dvije godine unaprijed.

Sukladno članku 39. Zakona o proračunu (»Narodne novine«, broj 87/08 i 136/12), predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi proračun na razini podskupine ekonomske klasifikacije za iduću proračunsku godinu i projekciju na razini skupine ekonomske klasifikacije za sljedeće dvije proračunske godine u roku koji omogućuje primjenu proračuna s 1. siječnja godine za koju se donosi.

Proračun je višestruko značajan jer čini financijski plan za područje na kojemu se donosi, strateški je dokument, pravni akt, vodič za postupke upravljanja općinom, sredstvo komunikacije s ukupnom javnošću koja sudjeluje u prihodovnoj ili u rashodovnoj strani proračuna te ostalim interesnim skupinama.

Na grafikonu je prikazano kretanje proračuna Općine Visoko za razdoblje od 2013. do 2018. godine te je vidljiva tendencija rasta proračunskih sredstava u proteklih 6 godina.

Slika 15. Kretanje proračunskih sredstava, www.glasila.hr

10. SWOT ANALIZA OPĆINE VISOKO

SWOT analiza je instrument koji omogućuje prepoznavanje razvojnih potencijala i ograničenja Općine, kroz procjenu razvojnih snaga i slabosti kao unutrašnjih čimbenika te prilika i prijetnji kao vanjskih čimbenika, koji dolaze iz okruženja i utječu na razvoj Općine te određuju njezine razvojne mogućnosti.

Tablica 29. SWOT analiza Općine Visoko

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> dobar geoprometni položaj (autocestom povezana s Varaždinskom i Zagrebačkom županijom) očuvana slika ruralnog prostora i krajobrazne vrijednosti očuvana biološka raznolikost i relativno sačuvani prirodni resursi (šume, vode i poljoprivredno zemljište) bogatstvo lokaliteta s očuvanim integritetom prirodnog, povijesnog i kulturnog nasljeđa reljefna raznolikost pogodna za poljoprivredu i turizam mali lokalni obrti (samozapošljavanje) autohtono šljivarstvo čist okoliš pogodan za eko proizvodnju poljoprivredna zadruga primarna zdravstvena zaštita primarne javne službe osnovnoškolsko obrazovanje kulturno-umjetničko društvo odjel knjižnice otvorenost lokalne samouprave za suradnju s ciljem ulaganja u razvoj Općine 	<ul style="list-style-type: none"> nedovoljno razvijena svijest o važnosti i vrijednosti kulturne i prostorne baštine loše sustavno upravljanje baštinom i prirodnim resursima neiskorištenost kulturne i prostorne baštine kao razvojnog potencijala nedovoljan financijski kapacitet Općine usitnjena i raštrkana poljoprivredna zemljišta nepostojanje suvremenog vodoopskrbnog sustava zagađen okoliš u blizini lokalnih vodovoda ne sanirane lokalne ceste (neprohodne) dotrajali električni vodovi (česti pad napona) nerazvijena seoska gospodarstva neiskorišten turistički potencijal mali broj pravnih subjekata (poduzeća) ograničen gospodarski razvoj zbog nedostatka stručnih kadrova propadanje nasada autohtone sorte šljiva Bistrice nepostojanje predškolskog odgoja i odgoja za ranu dob nepostojanje ambulate nedostatak igrališnih terena nedovoljno kulturnih djelatnosti (ustanova) nedostatak stručnog kadra za upravljanje razvojem nedostatna inicijativa za dodatnom edukacijom i usavršavanjem

PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • unaprjeđenje komunalne i prometne infrastrukture (kanalizacija, vodovod i ceste) sredstvima fondova • izgradnja novih elektroopskrbnih vodova • obnova i uporaba kulturne i prirodne baštine kao razvojnog resursa turizma • regionalno povezivanje i prekogranična suradnja • razvoj ekološke poljoprivredno-prehrambene proizvodnje • financiranje turističkog razvoja iz nacionalnih i europskih fondova • razvoj ruralnog turizma • regionalno povezivanje • osnovati manifestaciju Visočki šljivari • osnivanje ranog i predškolskog odgoja • izgradnja ambulante • unaprjeđenje kulturnih djelatnosti • podizanje razine znanja društva o mogućnostima alternativnog financiranja • socijalna kohezija • jačanje suradnje sa regionalnim okruženjem • jačanje upravljačkog tima Općine (usavršavanje) • korištenje programa projektnog financiranja 	<ul style="list-style-type: none"> • onečišćenje prirodnih resursa (lokalni vodovodi) • nepovoljna ekonomska situacija • nepovoljne političke strukture • podcijenjena valorizacija kulturne i prostorne baštine • stagnacija gospodarstva na nacionalnoj razini • trend emigracije mladog i obrazovanog stanovništva • nedostatak stručnjaka • konkurentska prevlast drugih turističkih središta • nedostatak interesa za kulturnim potrebama • nedostatak sredstava • nedovoljna informiranost i slaba motivacija mještana za uključivanje u projekte od javnog značaja • spora i nestabilna provedba razvojnih programa • produbljivanje gospodarske krize i negativnih financijskih trendova

10.1. Vizija i misija Općine Visoko sa strateškim ciljevima

Dugoročni ciljevi proizlaze iz vizije Općine Visoko, a svaki pojedini cilj uključuje razrađene strateške prioritete. Za svaki strateški prioritet utvrđuju se provedbene mjere koje osiguravaju njegovo ostvarenje. One uključuju konkretne načine i pravce realizacije plana ukupnog razvoja Općine Visoko. Za ostvarivanje postavljene vizije razvoja Općine Visoko predloženi su sljedeći strateški ciljevi:

Strateški cilj 1. Jačanje gospodarstva temeljenog na razvoju turizma te malog i srednjeg poduzetništva

Najvažniji strateški cilj Općine Visoko svakako se bazira na razvoju turističkih djelatnosti, utemeljenih na lokalnim resursima i tradiciji, koje trebaju biti integrirane u područje razvojnih potencijala i životnog okruženja Općine. Prije svega, misli se na stvaranje identiteta Općine putem brendiranja i zaštite te kontinuiranom valorizacijom kulturne i prirodne baštine i tradicijskog nasljeđa visočkog kraja. U tu svrhu potrebno je putem edukativnih programa i aktivnosti podići svijest mještana o ruralnom turizmu kao glavnom razvojnom potencijalu Općine Visoko. Općina treba razviti poticajnu politiku za lakši razvoj ponude obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i kreirati

općenitu turističku ponudu ovoga kraja. Potrebno je otvoriti turistički ured s bazom turističke ponude te postaviti turističku signalizaciju.

Strateški cilj 2. Restrukturiranje i razvoj održive poljoprivredne proizvodnje

Budući da je poljoprivredna proizvodnja jedna od zastupljenijih djelatnosti mještana i grana koja donosi svojevrsne prihode kućanstvima, nužno je raditi na njezinu unaprjeđenju. Poljoprivredna djelatnost nema uvjete da se razvija na odgovarajući način, jer je velik broj malih parcela u vlasništvu obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, koja samostalno nisu dovoljno financijski moćna za realizaciju većih razvojnih projekata. Okrupnjavanjem zemljišnih parcela, poljoprivrednici bi bili konkurentniji na tržištu i lakše bi ishodili državna poticajna sredstva, a samim time bili bi u mogućnosti da usklade poljoprivrednu proizvodnju sa standardima Europske unije. Time bi se poboljšali uvjeti otkupa njihovih poljoprivrednih proizvoda na veliko, a takve i ostale tržišne uvjete regulirale bi poljoprivredne zadruge. Blagodat čistog okoliša osnovni je poticaj za razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje, koja je trenutačno slabije zastupljena. Svrha je da se kroz edukativne programe potakne svijest lokalnih poljoprivrednika o potencijalu razvoja ekološke poljoprivrede te da se razvije sustav potpora i poticajnih mjera za takvu djelatnost. S obzirom da je Općina poznata po tradicionalnom uzgoju šljive Bistrice, koja je unazad nekoliko godina zahvaćena šarkom, bolešću koja trajno uništava nasade, potrebno je očistiti postojeće šljivike i na zdravom tlu zasaditi nove nasade.

Strateški cilj 3: Unaprjeđena infrastruktura i održivo upravljanje okolišem

Kako bi gospodarstvo imalo uvjete za razvoj i privlačenje novih investicija, nužno je unaprijediti postojeću komunalnu infrastrukturu Općine. Ona je temeljni preduvjet razvoja svakog gospodarstva, a u postojećem stanju ne zadovoljava potrebe. Nužna je izgradnja kanalizacijske mreže jer je postojeći sustav derutan i propustan (septičke jame) te utječe na devastaciju okoliša. Izvođenjem kanalizacijskih radova, planiraju se izgraditi adekvatni sustav odvodnje i sustav za pročišćavanje otpadnih voda, što će pridonijeti poboljšanju uvjeta života stanovništva te standardu održivog razvoja gospodarstva. Izgradnjom kompletnoga kanalizacijskog sustava postići će se opskrbljenost Općine Visoko prijeko potrebnom infrastrukturom za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i turizma na ekološki prihvatljiv način, što će utjecati na poboljšanje životnih uvjeta u mjestu i samim time potaknuti ostanak stanovništva. Također će se osigurati potrebna infrastruktura koja omogućuje neometan razvoj i na području vodozaštite, bez ugrožavanja vodnih resursa. U Općini je potrebno uspostaviti moderni sustav vodoopskrbe u svrhu održivog upravljanja vodnim resursima, kroz investicije u sustav vodoopskrbe, povećanog broja priključaka, smanjenja gubitaka te povećanja pouzdanosti i efikasnosti vodoopskrbnog sustava te očuvanja kvalitete vode i prevencije degradacije vode, prije svega, u svrhu očuvanja zdravlja ljudi i okoliša te postizanja dobrog ekološkog sustava voda. Što se tiče sustava za kontrolirano zbrinjavanje otpada, na lokalnoj se razini planira ojačati suradnja s koncesionarima, dok se ne riješi problem gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji. Na području Općine postoje prometnice koje je potrebno obnoviti i uložiti u njihovo održavanje te postoji nekoliko nerazvrstanih cesta (pristupni putevi poljoprivrednim gospodarstvima, poljoprivrednim parcelama, šumski putevi), koje je potrebno asfaltirati i sanirati jer su zimi vrlo često neprohodne i narušavaju vizualni identitet Općine.

Strateški cilj 4: Unaprijeđeno obrazovanje i društvena infrastruktura

Cilj je integrirati politiku cjeloživotnog učenja i uspostaviti međugeneracijske programe, kao i programe za treću životnu dob, radi društvenog, gospodarskog i kulturnog razvoja Općine Visoko. Time bi se osigurali preduvjeti za povećanu uključenost mještana u procese cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih te poboljšala kvaliteta života, unaprijedila društvena uključenost i potaklo aktivnije sudjelovanje u gospodarskom razvoju Općine Visoko. Izgradnjom dječjeg vrtića za ranu i predškolsku dob, unaprijedilo bi se osnovno predškolsko obrazovanje i odgoj te podigla razina kvalitete života u Općini.

11. OPIS MJERA PO STRATEŠKIM CILJEVIMA I PRIORITETIMA

Strateški cilj 1. Jačanje gospodarstva temeljenog na razvoju turizma te malog i srednjeg poduzetništva	
Prioritet 1.1. Obnova i valorizacija kulturne i prirodne baštine	
NAZIV MJERE	OPIS MJERA:
1.1.1. Obnoviti, valorizirati i turistički prezentirati povijesnu utvrdu Čanjevo	Mjerama se nastoji iskoristiti bogatstvo i raznolikost prirodne i kulturne baštine kao razvojnog resursa turizma, što zahtijeva njihovu obnovu, valorizaciju i adekvatnu turističku prezentaciju. Osim razvoja turizma, na taj način se osigurava očuvanje posebnosti, identiteta, jedinstvenosti krajobrazu i kulturnih lokaliteta te se ostvaruju mogućnosti razvoja selektivnih oblika turizma. Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, turistički subjekti Očekivani rezultati: Veća osviještenost i senzibilnost mještana prema prirodnoj i kulturnoj baštini, očuvana prirodna i kulturna baština za buduće naraštaje, razvoj turizma u Općini i povećanje broja dolazaka i turističkih noćenja te opći razvoj naselja u kojima se nalaze atraktivni povijesni i arheološki lokaliteti.
1.1.2. Zaštititi autohtonu arhitekturu Općine Visoko i adaptirati Deglinov melin u Kračevcu	
1.1.3. Sistematizirati i valorizirati elemente nematerijalne baštine kao povijesno, tradicijsko i kulturno nasljeđe (Uspostava Zavičajnog muzeja)	

Prioritet 1.2. Razvoj i promocija ruralnog i kulturnog turizma	
1.2.1. Poticati udruživanje mještana, edukacije i potporu razvoju turističkih sadržaja i proizvoda	OPIS MJERA: Mjere su usmjerene na poticanje zajedničke suradnje mještana i Općine, da kroz edukacijske aktivnosti pridonese razvoju ideja o potencijalnim turističkim sadržajima i novim turističkim proizvodima u svrhu unaprjeđivanja turističke ponude destinacije. Također se nastoji kroz financijsku i savjetodavnu potporu malim gospodarstvenicima omogućiti da opreme i prenamjene vlastite prostore u smještajne kapacitete te da pruže turistima jedinstvene doživljaje i iskustva na seoskim imanjima (sudjelovanje u svakodnevnim aktivnostima na gospodarstvu) i time pridonese razvoju ruralnog turizma na obiteljskim gospodarstvima.
1.2.2. Poduprijeti stavljanje malih smještajnih kapaciteta u funkciju turizma (obiteljska gospodarstva)	
1.2.3. Poduprijeti osnivanje kulturne manifestacije »Visočki šljivari«	
1.2.4. Osmisliti i promovirati poludnevne i višednevne turističke događaje i rute u suradnji s Turističkom zajednicom	Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, obiteljska poljoprivredna gospodarstva, turistički subjekti, udruge civilnoga društva Očekivani rezultati: Provođenjem mjera očekuje se razvoj ruralnog i kulturnog (izletničkog) turizma u Općini Visoko, što će rezultirati povećanom turističkom prepoznatljivošću destinacije, povećanjem smještajnih kapaciteta, većom turističkom potrošnjom, povećanom zapošljivošću i razvojem malih obiteljskih gospodarstava.
1.2.5. Poticati razvoj povezivanja u okruženju kroz oblike regionalne i prekogranične suradnje	
Prioritet 1.3. Razvoj obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva	
1.3.1. Poticati kreativnost i inovativnost kroz prezentaciju primjera dobre prakse i poticajnu politiku HZZ-a	OPIS MJERA: Ove mjere usmjerene su na potporu razvoja novih malih i srednjih poduzetnika te obrtnika, a osobito onih koji su povezani s proizvodnjom i preradom poljoprivrednih proizvoda (voćarstvo, povrtlarstvo i vinogradarstvo), prerađivačkom industrijom i turizmom. Cilj je omogućiti poduzetnicima i onima koji to nastoje postati, lakši pristup informacijama, edukaciju i poticaje za pripremu poduzetničkih projekata. Također se nastoji kroz savjetodavnu i financijsku potporu (povoljniji uvjeti kupnje/najma parcela) aktivirati Poslovna zona u Visokom i Viničnom, pa se u tu svrhu predlaže promocija poslovnog okruženja i konkurentnih obilježja Općine i okolice. Mjere su usmjerene i na poticanje socijalnog poduzetništva, osobito u turizmu (proizvodnja suvenira i rukotvorina) i na poticanje poduzetničke inicijative dugotrajno nezaposlenih i ranjivih skupina. Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, lokalni obrtnici i poduzetnici Očekivani rezultati: Provođenjem navedenih mjera ostvariti će se dinamičan rast obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva, povećati njihova konkurentnost, povećati zapošljivost, broj ostvarenih projekata potpore razvoju poduzetništva, i potaknuti socijalna uključenost marginaliziranih skupina, što će u konačnici pridonijeti cjelokupnom razvoju gospodarstva Općine.
1.3.2. Poticati malo i srednje poduzetništvo, osobito u segmentu proizvodnje hrane	
1.3.3. Aktivirati Poslovnu zonu »Visoko« i »Vinično«	
1.3.4. Poticati socijalno poduzetništvo, osobito u području turizma	
1.3.5. Poticati poduzetničke inicijative dugotrajno nezaposlenih i ranjivih skupina	
Strateški cilj 2. Restrukturiranje i razvoj održive poljoprivredne proizvodnje	
Prioritet 2.1. Zaštita i očuvanje poljoprivrednog zemljišta	
NAZIV MJERE:	OPIS MJERA:
2.1.1. Provesti analizu poljoprivrednog tla i agromelioraciju zemljišta po potrebi	Navedene mjere pridonose razvoju konkurentne poljoprivredno-prehrambene proizvodnje, a preduvjet je određivanje svojstava tla i njegovo obogaćivanje procesima agromelioracije, kako bi se stvorili povoljniji uvjeti za plodonosne kulture koje odgovaraju podneblju područja Općine. U svrhu konkurentnosti i racionalnije agrarne proizvodnje, potiče se okrupnjavanje (komasacija) zemljišnih čestica, koja je nužna za organiziranu poljoprivrednu proizvodnju te osigurava isplativost uloženi sredstava i otvara mogućnosti alternativnih izvora financiranja. Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, OPG-ovi, poljoprivredna zadruga Očekivani rezultati: Provedbom mjera očekuje se dinamičnost razvoja poljoprivredno-prehrambene proizvodnje, kvaliteta i očuvanje zemljišta, povećanje kvalitete u proizvodnji i preradi proizvoda, povećanje konkurentnosti malih proizvođača te povećana učinkovitost i uspješnost u poslovanju i razvoju poljoprivredno-prehrambenih proizvođača.
2.1.2. Utvrditi optimalne poljoprivredne i voćarske kulture	
2.1.3. Okrupniti i urediti posjede poljoprivrednih zemljišta	

Prioritet 2.2. Restrukturiranje i diversifikacija poljoprivredno-prehrambene proizvodnje	
2.2.1. Organizirati i provesti edukativne aktivnosti u svrhu pružanja stručne podrške poljoprivrednicima	OPIS MJERA: Kako bi se unaprijedila poljoprivredno-prehrambena proizvodnja, potrebno je unaprijediti znanja i vještine poljoprivrednih proizvođača putem organiziranih edukativnih seminara te informiranja o inovativnim tehnološkim rješenjima. Mjerama se nastoji revitalizirati uzgoj autohtone sorte šljive Bistrice, karakteristične za visočko područje i to poticanjem integriranog i ekološkog uzgoja novih nasada (osigurava otpornost na virus šarke). Također se potiče potpora razvoju novih kultura, rotaciji usjeva i inovativnom pristupu proizvodnji hrane (organski uzgoj-očuvan okoliš izoliranog visočkog kraja). Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, OPG-ovi, Poljoprivredna zadruga Očekivani rezultati: Provedbom mjera očekuje se intenzivniji razvoj poljoprivredne proizvodnje, povećan interes za uzgoj novih nasada šljive Bistrice, otvaranje pogona za preradu i sušenje šljive Bistrice, povećan interes za uporabu novih tehnoloških rješenja u poljoprivredi (alternativni izvori financiranja), samozapošljavanje i zapošljavanje, ostanak mladog stanovništva u Općini.
2.2.2. Revitalizirati autohtonu tradicijsku sortu šljive Bistrice	
2.2.3. Pružiti podršku razvoju novih kultura i inovativnom pristupu proizvodnji hrane	
Prioritet 2.3. Uspostava i razvoj tržišne infrastrukture poljoprivredno-prehrambenih proizvođača	
2.3.1. Unaprijediti rad poljoprivredne zadruge	OPIS MJERA: Mjere pridonose razvoju konkurentne poljoprivredne proizvodnje kroz stvaranje zajedničkih prodajnih punktova i udruživanja (umrežavanja) poljoprivrednih proizvođača. Takvim načinom se omogućuje bolje informiranje i praćenje tržišta (potražnje) te se razvija suradnja u stvaranju novih proizvoda, dok mali proizvođači jačaju svoj položaj na tržištu. Naime, potrebno je značajno unaprijediti rad zadruge, pokrenuti postupke revitalizacije i prilagodbe uvjetima na tržištu, a poljoprivrednicima omogućiti edukativne programe s ciljem povećane informiranosti i stjecanja znanja za pripremu projekata. Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, poljoprivredna zadruga, lokalni poljoprivrednici, OPG-ovi Očekivani rezultati: Unaprjeđena komercijalizacija proizvoda, unaprjeđena promocija i prodaja poljoprivrednih proizvoda, povećana razina kvalitete u proizvodnji, poboljšana zajednička ponuda, povećana učinkovitost poslovanja i zapošljivost, sposobnost korištenja sredstava EU i drugih izvora za povećanje konkurentnosti.
2.3.2. Poticati zajednički tržišni nastup lokalnih proizvođača (prodajni punktovi)	
2.3.3. Pripremiti projekate za dodjelu financijskih potpora u poljoprivredi	
Strateški cilj 3. Unaprjeđena infrastruktura i održivo upravljanje okolišem	
Prioritet 3.1. Izgradnja i obnova kanalizacijske i prometne infrastrukture	
NAZIV MJERE:	OPIS MJERA:
3.1.1. Sanirati postojeće septičke jame kućanstava	Kako bi se stvorili povoljni uvjeti za izgradnju kanalizacijske mreže, potrebno je sanirati (isprazniti i zatvoriti) postojeće septičke jame kućanstava, koje nisu povezane na mrežu za odvođenje površinskih voda, već direktno odlaze u podzemne vode i tlo. Izgradnjom kanalizacijske infrastrukture povećati će se kvaliteta života mještana te zaštititi okoliš i pitka voda. Rekonstrukcijom i modernizacijom postojeće prometne infrastrukture, (održavanje cesta, proširenja, asfaltiranje, izgradnja novih cesta radi bolje povezanosti unutar područja) povećati će se konkurentnost područja i unaprijediti uvjeti za razvoj gospodarstva. Također je potrebno izgraditi biciklističke staze u naseljima gdje nedostaju te ih ucrtati na kolniku prometnica koje svojim dimenzijama to zakonski dozvoljavaju. U svrhu razvoja turizma i promocije zdravog života (sport i rekreacija) potrebno je urediti biciklističke rute i razmotriti mogućnosti prekogranične suradnje. Nositelji: Jedinica lokalne samouprave Očekivani rezultati: Mjerama će se omogućiti viši standard stanovništva, zaštita okoliša i bolje usluge komunalne infrastrukture, kvalitetnije i sigurnije provođenje prometa te bolji uvjeti korištenja lokalnih cesta i poljskih putova, što će olakšati svakodnevnicu poljoprivrednim gospodarstvenicima (pristupni putevi zemljišnim i šumskim parcelama). Obnovom postojećih i izgradnjom novih biciklističkih staza, povećati će se sigurnost djece u prometu, potaknuti zdravi život i rekreacija te aktivni odmor (turizam-mogućnosti prekogranične suradnje).
3.1.2. Izgraditi kanalizacijsku mrežu i sustav pročišćavanja otpadnih voda	
3.1.3. Provesti rekonstrukciju i modernizaciju postojećih cesta (siguralizacija, proširenja, asfaltiranje)	
1.3.4. Izgraditi i ucrtati biciklističke staze te urediti biciklističke rute	

Prioritet 3.2. Izgradnja suvremenog vodoopskrbnog sustava	
3.2.1. Sanirati postojeće lokalne vodovode i osigurati održivo gospodarenje vodom kao prirodnim resursom	OPIS MJERA: Mjerom se potiče sanacija postojećih lokalnih vodovoda (crpilišta) koji nisu organizirani, niti su pod nadzorom i ne zadovoljavaju suvremene tehničke standarde, a u ljetnim mjesecima često ne zadovoljavaju potrebe stanovništva (za vrijeme suša). Stoga se potiče izgradnja suvremenog vodoopskrbnog sustava koji će omogućiti racionalno i kontrolirano gospodarenje vodom.
3.2.2. Izgraditi suvremeni vodoopskrbni sustav	Nositelji: Jedinica lokalne samouprave i Varkom d.d. Varaždin
	Očekivani rezultati: Provedbom mjere osigurati će se zdravstvena sigurnost mještana, jednaka mogućnost uporabe vode, unaprijediti će se javna infrastruktura, porasti će vrijednost građevinskih zemljišta, povećati će se mogućnosti razvoja turizma i cjelokupnog gospodarstva.
Prioritet 3.2. Zaštita i očuvanje okoliša	
3.2.1. Obnoviti i zaštititi prirodnu baštinu te bolje upravljati prirodnim prostorom	OPIS MJERA: Mjerama se potiče očuvanje i zaštita prirodne baštine koja postaje razvojni resurs turizma te time zahtjeva i bolje gospodarenje. Također se potiče uspostavljanje učinkovitog sustava zbrinjavanja otpada s ciljem rješavanja problema divljih odlagališta, koja treba sanirati i osigurati jači nadzor nad područjem istih, kao i korištenje obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar) te intenzivnija provedba programa energetske učinkovitosti.
3.2.2. Sanirati divlja odlagališta i pojačati nadzor istih	Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, mještani, komunalno poduzeće
3.2.3. Poticati korištenje obnovljivih izvora energije	
3.2.4. Provesti programe energetske učinkovitosti	
Očekivani rezultati: Mjerama će se postići veća osviještenost i senzibilnost mještana naspram okolišu i prirodnoj baštini, što će rezultirati očuvanjem okoliša i održivim korištenjem prirodne baštine i resursa te povećanom uporabom obnovljivih izvora energije i primjeni mjera za energetske učinkovitost.	
Strateški cilj 4. Unaprjeđeno obrazovanje i društvena infrastruktura	
Prioritet 4.1. Podizanje odgojno-obrazovnog standarda i unaprjeđenje cjeloživotnog učenja	
NAZIV MJERE:	OPIS MJERA:
4.1.1. Izgraditi dječji vrtić za ranu dob i predškolski odgoj	Mjerom se potiče ravnopravni rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece, gradnjom dječjeg vrtića koji je od izrazite važnosti za Općinu. S obzirom da se trenutno u sklopu osnovne škole provodi improvizirana predškolska nastava, a mnogi roditelji odvoze djecu u susjedne općine ili Grad Novi Marof, gradnja vrtića se nameće kao nužno rješenje. Također se potiče promocija cjeloživotnog i uzajamnog učenja mještana prema sklonosti području zanimanja, u sklopu čega su zamišljeni edukativni programi i radionice s ciljem unapređenja znanja, vještina i kompetencija. U svrhu unaprjeđenja društvenih djelatnosti potrebno je obnoviti Društveni dom u Visokom i prilagoditi ga potrebama društva, kako bi imao višenamjensku funkciju (djelovanje udruga, okupljanje, druženje mještana, održavanje priredbi i manifestacija).
4.1.2. Ispitati zanimanje mještana za cjeloživotnim učenjem te uvesti programe sukladno njihovim potrebama	
4.1.3. Poticati uzajamno neformalno učenje mještana	
4.1.4. Obnoviti i proširiti Društveni dom	
Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, mještani, udruge civilnoga društva, Osnovna škola, strukovne organizacije i potporne institucije	
Očekivani rezultati: Povećan standard i kvaliteta odgojno-obrazovne nastave, unaprjeđena znanja, vještine i kompetencije pojedinaca, veća konkurentnost mještana na tržištu radne snage i povećana mogućnost zapošljavanja te povećana kvaliteta života stanovništva Općine	
Prioritet 4.2. Podizanje standarda osoba treće životne dobi i međugeneracijska solidarnost	
4.2.1. Uključiti osobe treće životne dobi u izravan rad sa djecom	OPIS MJERA: Budući da Europska unija promiče aktivno starenje i međugeneracijsku solidarnost, potrebno je uključiti učenike osnovne škole te starije mještane Općine u međugeneracijski dijalog, kako bi učenici i stariji mogli učiti iz međusobnih iskustava. Preporuča se održavanje informatičkih radionica za starije. Također se potiče socijalna uključenost osoba starije životne dobi u razvojne projekte Općine (u sklopu projekta obnove društvenog doma ispitati područje zanimanja starijih osoba o željenim sadržajima-samoorganiziranje) kao i osmišljanje aktivnosti koje bi pridonijele organiziranju slobodnog vremena starijih osoba, poput radno-okupacijskih, edukativnih, sportsko-rekreativnih, kulturno-zabavnih i drugih aktivnosti te infrastrukture za druženja.
4.2.2. Uključiti osobe treće životne dobi u projekte Općine	
4.2.3. Unaprijediti infrastrukturu za druženje treće životne dobi i aktivno provođenje slobodnog vremena	
Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, udruge civilnoga društva, osnovna škola	
Očekivani rezultati: Mjera će rezultirati inicijativom, kojom bi se aktivirao međugeneracijski dijalog u Općini, poboljšala kvaliteta života starijih osoba i potaknuli programi za aktivnije uključivanje osoba treće životne dobi u razvoj Općine, čime se promiče socijalna uključenost, dostojanstveno i aktivno starenje.	

Prioritet 4.3. Poticanje inovativnih projekata koji osiguravaju uključenost marginaliziranih skupina	
4.3.1. Senzibilizirati mještane o potrebama socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina	<p>OPIS MJERA: Mjerom se nastoje izjednačiti mogućnosti socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina na tržištu rada, kroz senzibilitet mještana o važnosti njihovih potreba u ravnopravnom uključivanju u zajednicu te se potiče volonterstvo i empatija mještana, sudjelovanjem u kreiranju programa i lokalnih planova za socijalnu uključenost ljudi suočenih sa siromaštvom i u nepovoljnijem položaju kao i osmišljavanje programa i socijalno-inovativnih projekata koji poboljšavaju uvjete života, čuvaju radna mjesta i otvaraju nove mogućnosti ravnopravnog socijalnog uključivanja.</p> <p>Nositelji: Jedinica lokalne samouprave, HZZ</p> <p>Očekivani rezultati: Mjerom će se postići humanizacija životnih potreba osoba u nepovoljnijem položaju, promicanje kreativnosti i samopouzdanja, lakši pristup tržištu rada i samozapošljavanje te veća socijalna uključenost u društvo.</p>
4.3.2. Poticati volonterski rad kroz samoorganiziranje i programe samopomoći	
4.3.3. Osigurati sufinanciranje EU projekata koji podupiru socijalnu uključenost	

12. POPIS PROJEKATA I PROJEKTNIH IDEJA OPĆINE VISOKO

Id. br. projekta	1.1.
Naziv projekta	Rekonstrukcija i obnova društvenog doma i središnjeg trga u Visokom
Opis	Projektom će se rekonstruirati i obnoviti prostor društvenog doma za višenamjensku funkciju te će se urediti središnji trg gdje se nalazi Belina lipa, čime će se dodatno unaprijediti vizualni identitet mjesta. Rekonstrukcija postojećeg Društvenog doma uključuje provedbu građevinskih radova te prenamjenu dijela prostora u općinske prostore, turističko-kulturni informativni centar EU, sabirni centar za DVD visoko i druge društvene prostorije. Ukupna vrijednost projekta je 7,5 milijuna HRK.
Razina gotovosti	U provedbi
Planirani period provedbe	završetak 2021
Prioritet (1 max; 10 min)	1

Id. br. projekta	2.1.
Naziv projekta	Obnova i prezentacija Utvrde Čanjevo
Opis	Projektom će se obnoviti i turistički prezentirati Utvrda Čanjevo koja će osim kao kulturno dobro, služiti i kao vidikovac. Obnova Utvrde značajan je turistički potencijal, posebice ako se ponuda uključi u cikloturističke rute Varaždinske županije.
Razina gotovosti	U provedbi
Planirani period provedbe	završetak u 2021.
Prioritet (1 max; 10 min)	2

Id. br. projekta	3.1.
Naziv projekta	Uspostava Zavičajnog muzeja
Opis	Projekt uspostave Zavičajnog muzeja biti će namijenjen pohrani i prezentaciji arheološke i etnološke građe i zbirke Općine Visoko.
Razina gotovosti	Nije započeto
Planirani period provedbe	24 mjeseca
Prioritet (1 max; 10 min)	3

Id. br. projekta	4.1.
Naziv projekta	Adaptacija Deglinovog melina u Kračevcu
Opis	Projektom će se izvršiti adaptacija starog Deglinovog melina, jedine preostale drvene vodenice sa cjelokupnim postrojenjem, čime će se povećati turistička atraktivnost mjesta Kračevca i cijele Općine.

Razina gotovosti	Nije započeto
Planirani period provedbe	12 mjeseca
Prioritet (1 max; 10 min)	4

Id. br. projekta	5.1.
Naziv projekta	Modernizacija nerazvrstanih cesta
Opis	Projektom će se urediti i modernizirati preostalih 20 km nerazvrstanih općinskih cesta. Tijekom 2017. godine asfaltirano 2.574 m, u 2018. radovi se provode na dionici od 1.090 m.
Razina gotovosti	Provedba u tijeku
Planirani period provedbe	do kraja 2020.
Prioritet (1 max; 10 min)	3

Id. br. projekta	6.1.
Naziv projekta	Uređenje mjesnog groblja u Visokom
Opis	Uređenje mjesnog groblja uključuje izradu parkirališta, obnovu grobne kuće i uređenje staza u okviru groblja.
Razina gotovosti	Niska
Planirani period provedbe	2020
Prioritet (1 max; 10 min)	1

Id. br. projekta	7.1.
Naziv projekta	Uređenje dječjih igrališta po naseljima - Vinično i Čanjevo (mali nogomet)
Opis	Vinično i Čanjevo uređen teren za mali nogomet
Razina gotovosti	Srednja
Planirani period provedbe	2020
Prioritet (1 max; 10 min)	1

Id. br. projekta	8.1.
Naziv projekta	Priključenje na regionalni sustav javne vodopskrbe
Opis	Planirano je priključenje na regionalni vodoopskrbni sustav. U tijeku su pripreme za izgradnju vodoopskrbnih kapitalnih građevina južnog dijela Varaždinske županije, čime bi se osigurale pretpostavke za daljnje aktivnosti i realizaciju vodoopskrbe stanovništva ovog područja, pa time i Općine Visoko, iz javnog regionalnog vodovoda.
Razina gotovosti	Niska, dokumentacija u pripremi
Planirani period provedbe	2020
Prioritet (1 max; 10 min)	1

12.1. Projektne ideje

Također postoji projektna ideja u segmentu razvoja kulture, a vezana je uz kulturno-gastronomsku manifestaciju »Visočki šljivari« i otvaranje muzeja autohtone šljive Bistrice, kao kulturno turističkog proizvoda. Navedeni projekt predstavljao bi dobrobit za društvo i ostvarenje širih gospodarskih ciljeva. Ideja je osnovati višednevnu manifestaciju baziranu na promidžbi autohtonih domaćih proizvoda od šljive i kulturno-zabavni program s etno elementima i običajima, kako bi se zaštitilo kulturno-povijesno naslijeđe Visokog kao šljivarskog kraja.

Izgradnja golf terena na području naselja Vrh Visočki, Presečno i Đurinovec (postoji u Planu prostornog uređenja Općine). Područje golf igrališta bi obuhvaćalo širi prostor s obje strane potoka Gegavac, manje i veće okolne šumarke i jezero. Uz sam teren planirana je i građa popratnih manjih građevinskih objekata poput ugoštiteljsko-turističkih, smještajni kapaciteti (bungalovi) i skladišni prostori za potrebe golf opreme. Ova projektna ideja traži velika financijska ulaganja, ali bi njenom realizacijom Općina Visoko postala jedina u okruženju s tom vrstom sportsko-rekreativnog sadržaja.

Izgradnja ambulante u Općini Visoko jedna je od projektnih ideja od posebne važnosti za stanovništvo, koja bi trebala pridonijeti kvaliteti zdravstvene usluge i time dodatno unaprijediti društvenu infrastrukturu i osigurati viši društveni standard stanovništva.

Izgradnja dječjeg vrtića za ranu dob i predškolski uzrast, također se navodi u projektnim idejama Općine Visoko, jer trenutno ne djeluje ni jedna predškolska ustanova na tom području, a organizirano provođenje obveznog predškolskog programa koje se provodi kao mala škola u prostorima Osnovne škole, jedva zadovoljava osnovne potrebe. Stoga je ova projektna ideja iskazana potrebom za osnivanjem predškolske ustanove u sjedištu Općine-naselju Visoko.

Od sportskih i rekreacijskih sadržaja na području Općine, nalazi se športsko igralište, ali samo u sklopu škole, zato je ukazana potreba za izgradnjom igrališta u sklopu sportsko-rekreacijske zone koja bi se nalazila u naselju Presečno Visočko, odnosno Vrh Visočki. Time bi se organizirale sportsko-rekreativne aktivnosti koje bi potakle zdrav način života kod mladih, ali i jamčile više boravka u prirodi.

12.2. Kriteriji za izbor prioriternih projekata

Prethodno navedeni projekti koji se nastoje realizirati temeljem Plana ukupnog razvoja Općine Visoko i prijedloga ključnih aktera u narednom planskom razdoblju do 2020. godine, odabrani su na temelju određenih kriterija. Pri odabiru i identifikaciji prioriternih projekata uzeta su u obzir stajališta mještana Općine i nadprosječno angažiranih stanovnika po svim razvojnim područjima, kao i važnost usklađenosti sa smjernicama temeljnih strateških dokumenata razvoja. Rad na ovom strateškom dokumentu uključivao je suradnju s nositeljima turističkog, gospodarskog, društvenog i kulturnog razvoja Općine, provođenje intervjua i radionica s predstavnicima lokalne samouprave, udruga i obilazak područja Općine Visoko. Istovremeno, u cilju reduciranja inicijalnog popisa predloženih projektnih ideja na manji broj prioriternih razvojnih projekata od posebnog značaja za implementaciju dugoročne vizije Općine Visoko, korištene su dvije skupine selekcijsko-eliminacijskih kriterija:

Projekt 1: Rekonstrukcija i obnova društvenog doma u Visokom

Osnovni kriteriji za društvene projekte:

- hoće li projekt generirati dodatne prihode privatnom i/ili javnom sektoru i u kojem roku?
- hoće li projekt generirati dodanu vrijednost svojom funkcijom?
- raspolaže li nositelj projekta s ljudskim resursima potrebnim za njegovu realizaciju?
- hoće li projekt pridonijeti ekonomskom blagostanju u smislu generiranja novih radnih mjesta, povećanja BDP-a i stvaranja sinergijskih učinaka?
- hoće li se projektom ojačati socijalna uključenost mještana?
- hoće li projekt unaprijediti turistički i društveni imidž Općine?
- je li projekt ekološki, kulturno i društveno primjeren?

Dodatni kriteriji:

- ukupni troškovi projekta (što manje-to bolje)
- očekivano vrijeme implementacije (što kraće-to bolje)
- opća prihvaćenost u javnosti (slaganje lokalne zajednice)

Osnovni kriteriji za turističke projekte:

- hoće li predloženi projekt privući nove turiste na ovo područje i u kojem roku?
- hoće li predloženi projekt generirati dodatne prihode privatnom i/ili javnom sektoru?
- raspolaže li nositelj projekta s ljudskim resursima potrebnim za njegovu realizaciju?
- hoće li projekt pridonijeti ekonomskom blagostanju u smislu generiranja novih radnih mjesta, povećanja BDP-a i stvaranja sinergijskih učinaka?
- hoće li projekt ojačati portfelj turističkih iskustava i/ili proizvoda Općine?
- hoće li projekt unaprijediti ugled i imidž Općine?
- u kojoj mjeri je projekt privlačan za privatni i/ili javni sektor?
- Je li projekt ekološki, kulturno i društveno primjeren?

Dodatni kriteriji:

- ukupni troškovi projekta (što manje-to bolje)
- očekivano vrijeme implementacije (što kraće-to bolje)
- opća prihvaćenost u javnosti (slaganje lokalne zajednice)

Osnovni kriteriji za projekte u kulturi:

Osnovni kriteriji:

- hoće li predloženi projekt pridonijeti očuvanju kulturnog, povijesnog i tradicijskog nasljeđa?
- hoće li predloženi projekt privući nove turiste na ovo područje i u kojem roku?
- hoće li predloženi projekt generirati dodatne prihode privatnom i/ili javnom sektoru?
- raspolaže li nositelj projekta s ljudskim resursima potrebnim za njegovu realizaciju?
- hoće li projekt pridonijeti ekonomskom blagostanju u smislu generiranja novih radnih mjesta, povećanja BDP-a i stvaranju sinergijskih učinaka?
- hoće li projekt ojačati portfelj turističkih iskustava i/ili proizvoda Općine?
- hoće li projekt unaprijediti turistički ugled i imidž Općine?
- je li projekt ekološki, kulturno i društveno primjeren?

Dodatni kriteriji:

- ukupni troškovi projekta (što manje-to bolje)
- očekivano vrijeme implementacije (što kraće-to bolje)
- opća prihvaćenost u javnosti (slaganje lokalne zajednice)

Osnovni kriteriji za infrastrukturne projekte:

Osnovni kriteriji:

- hoće li predloženi projekt unaprijediti infrastrukturu Općine?
- hoće li predloženi projekt unaprijediti kvalitetu života u Općini?
- raspolaže li nositelj projekta s ljudskim resursima potrebnim za njegovu realizaciju?
- je li projekt ekološki i društveno prihvaćen?
- hoće li projekt pridonijeti ekonomskom blagostanju u smislu generiranja novih radnih mjesta i stvaranja sinergijskih učinaka?
- u kojoj je mjeri projekt privlačan privatnom i/ili javnom sektoru?

Dodatni kriteriji:

- ukupni troškovi projekta (što manje-to bolje)
- očekivano vrijeme implementacije (što kraće-to bolje)
- opća prihvaćenost u javnosti (slaganje lokalne zajednice)

Vodeći se osnovnim i dodatnim kriterijima, identificirano je 8 prioritarnih projekata koji će u planskom razdoblju značajno pridonijeti realizaciji vizije Općine Visoko. Valorizacija navedenih projektnih prijedloga provedena je tijekom okruglog stola održanog u ožujku 2016. u prostorima Općine Visoko. Na njemu su sudjelovali predstavnici ključnih institucija (načelnik Općine, zamjenica načelnika i ravnateljica Škole) te nadprosječno angažirani stanovnici iz područja gospodarstva i turizma kao i članovi udruga.

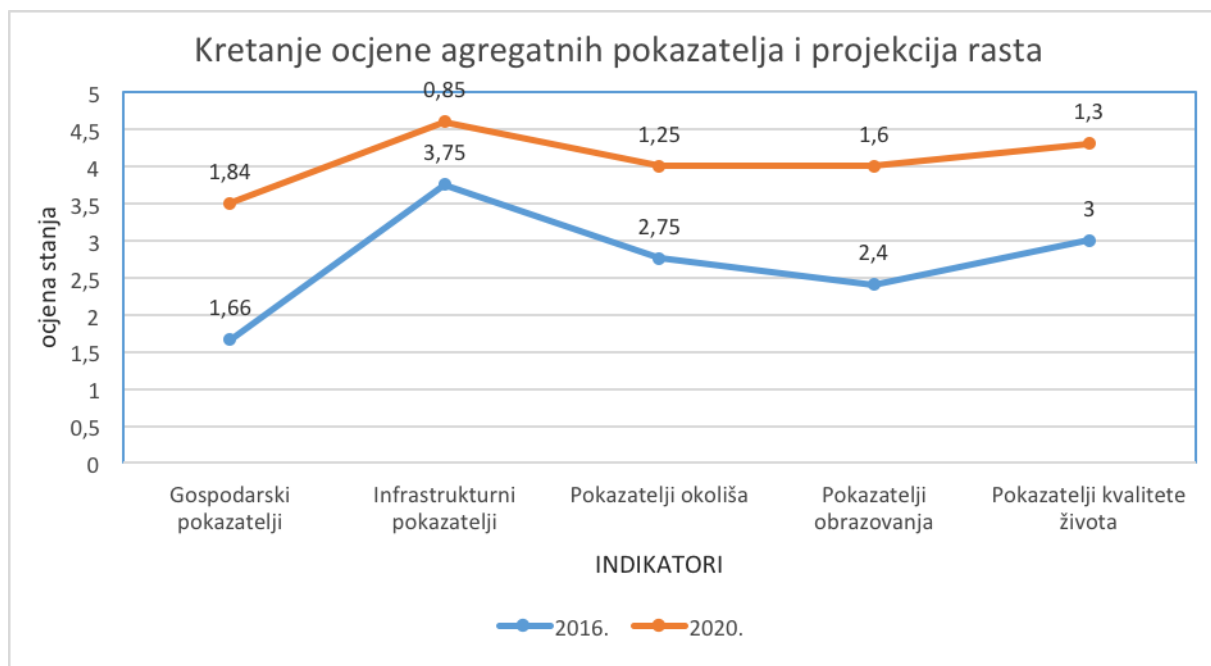
13. USPOREDNI PRIKAZ KVANTIFICIRANIH PODATAKA PRIKUPLJENIH ANKETOM (2016.) I PROJEKCIJA DUGOROČNIH REALNIH I IZAZOVNIH CILJEVA DO 2020.

Tablica 30. Anketa i projekcija ciljeva Općine Visoko

POKAZATELJI	2016.	Ciljevi 2020.	
		Realni	Izazovni
GOSPODARSKI POKAZATELJI			
Broj radnih mjesta i poduzetnika na području Općine	57/9	70/15	90/25
Iskorištenost površina poslovnih, obrtnih i industrijskih objekata	60%	80%	90%
Broj nezaposlenih u Općini	39	20	10
Ponuda radnih mjesta u Općini	0	13	23
Broj noćenja u Općini (godišnje)	0	50	80
Broj turistički raspoloživih ležajeva	0	20	30
Površine za sportski/pustolovni turizam u ha	7	10	15
Broj turističkih manifestacija u Općini	2	6	8

POKAZATELJI	2016.	Ciljevi 2020.	
		Realni	Izazovni
Broj OPG-a kojima je to jedini izvor prihoda	0	5	10
Broj OPG-a kojima je to sekundarni izvor prihoda	207	220	230
INFRASTRUKTURNI POKAZATELJI			
Dužina asfaltiranih općinskih cesta	25 km	30 km	30 km
Dužina uređenih pješačkih staza	1,5 km	3 km	5 km
Dužina uređenih biciklističkih staza	0	5 km	8 km
Broj javnih parkirnih mjesta	0	6	10
POKAZATELJI OKOLIŠA			
Broj kućanstava priključen na javni vodovod/lokalni vodovod	463	470	475
Broj kućanstava koja koriste obnovljive izvore energije	0	15	20
POKAZATELJI OBRAZOVANJA			
Broj djece koja pohađa vrtić	4	10	13
Broj djece koja pohađa osnovnu školu	145	155	160
Broj općinskih stipendija studentima	0	5	10
Broj općinskih stipendija za deficitarna zanimanja	0	5	10
Broj obrazovnih programa za generaciju treće životne dobi	1	5	8
Broj međugeneracijskih projekata u Općini	1	5	8
Površina vrtića (unutarnja i vanjska)	0	70/100 m ²	100/150 m ²
POKAZATELJI KVALITETE ŽIVOTA			
Broj kulturnih priredbi na godišnjoj razini	2	5	7
Površine namijenjene sportu i rekreaciji u m ²	2.000	2.500	3.000

13.1. Grafička projekcija rasta osnovnih pokazatelja razvoja na temelju prosječne ocjene zadovoljstva mještana

Slika 16. Kretanje ocjene agregatnih pokazatelja i projekcija rasta

Agregatni pokazatelji koji su prikazani grafikonom, omogućuju usporedbu trenutnog stanja zadovoljstva mještana sa realno očekivanom projekcijom rasta do 2020. godine. Plava linija predstavlja trenutno zadovoljstvo mještana i ukupnu prosječnu ocjenu dodijeljenu svakoj skupini pokazatelja, dok narančasta linija pokazuje očekivani rast

ocjene stanja do 2020. godine. Projekcija rasta pokazatelja bazirana je na budućoj primjeni ovog strateškog dokumenta i realizaciji strateških ciljeva i vizije Plana ukupnog razvoja Općine Visoko.

14. PLAN IMPLEMENTACIJE I EVALUACIJE PUR-A

Provedba Programa ukupnog razvoja iznimno je zahtjevan posao koji se provodi u suradnji s regionalnom i državnom upravom, ustanovama i institucijama, udrugama civilnoga društva i drugim dionicima. Najvažniju ulogu u provedbi, reviziji i praćenju imaju načelnik i radni tim zadužen za provedbu PUR-a.

Kako je Program ukupnog razvoja strateški, no prije svega operativni dokument, on sadrži jasno definirane smjernice razvoja koje je potrebno slijediti kako bi se postigli razvojni ciljevi i vizija Općine.

Uspješnost provedbe mjeri se razinom postizanja pokazatelja mjera kao i razinom provedbe strateških projekata. Ovdje navedeni strateški projekti nužno neće doprinijeti postizanju svih pokazatelja rezultata provedbe mjere, stoga je preporučljivo za svaku godinu PUR-a izraditi poseban, detaljan akcijski plan. Njime će se osigurati učinkovito provođenje novih projekata kako bi se postigli razvojni ciljevi.

Za učinkovitu provedbu Programa ukupnog razvoja, osim detaljnog plana razvoja, potrebni su nam i učinkoviti ljudski resursi. Prije početka provedbe preporuča se održati radionicu o provedbi strategije s ciljem učinkovite i uspješne provedbe mjera i projekata.

Organizacija	Odgovornost
Načelnik	Nadzire provedbu, pruža potporu provedbi mjera i projekata, odlučuje o formalnim partnerstvima i prijavi projekata na EU fondove, donosi godišnji izvještaj o provedbi PUR-a
Radni tim	Provodi aktivnosti s ciljem postizanja mjera i strateških ciljeva, izvještava načelniku i Općinskom vijeću
Općinsko vijeće	Usvaja važne odluke koje pridonose ostvarenju strateških ciljeva
Javni sektor	Provodi aktivnosti iz svog djelokruga
Udruge civilnog društva	Provode aktivnosti iz svog djelokruga
Privatni sektor	Provodi aktivnosti iz svog djelokruga

Najvažnije preporuke za uspješnu provedbu PUR-a su sljedeće:

- uspostaviti organizacijsku strukturu (koordinacija, provedba i nadzor);
- sustavno i odgovorno provoditi predložene aktivnosti/projekte;
- sustavno pratiti provedbu mjera, aktivnosti i projekata i kontinuirano izvještavati o postignutim rezultatima;
- bilježiti dobre prakse i preporuke za poboljšanje;
- po mogućnosti koristiti informacijske i komunikacijske tehnologije s automatskom analizom rezultata te vizualnim prikazom rezultata provedbe PUR-a;
- revidirati postojeći, odnosno po potrebi izraditi novi Akcijski plan.

14.1. Institucionalni okvir

Iako su navedeni razvojni projekti u domeni lokalne samouprave, ovaj Program ukupnog razvoja provodi se u suradnji s civilnim društvom, privatnim sektorom i ostalim razvojnim dionicima Općine.

Općina Visoko

Općina planira i provodi strategiju (PUR) i njezine strateške projekte. Provedba uključuje osiguranje i raspodjelu resursa, alokaciju financijskih sredstava, angažiranje stručnjaka (ako je potrebno), praćenje ostvarenja mjera i procjenu ukupnog učinka provedbe PUR-a. Načelnik Općine imenuje Radni tim te nadzire njihov rad u procesu provedbe PUR-a.

Radni tim

Radni tim provodi i nadzire provedbu strateških projekata te o tome izvještava načelnika Općine. Njegova uloga je savjetodavna i operativna. Djelokrug rada Radnog tima uključuje imenovanje voditelja projekata, predlaganje financijskih instrumenata provedbe projekata (odgovarajući EU fondovi) provedbu projekata, komunikaciju s ključnim dionicima i nadležnim tijelima te procjenu uspješnosti provedbe planiranih projekata. Radni tim čine zaposlenici Općine koji djeluju u suradnji s akademskim sektorom, javnim i privatnim sektorom, stručnjacima i civilnim društvom.

Javni sektor

Dionike javnog sektora čine predstavnici javnih ustanova koji su zaduženi za provedbu razvojnih mjera i/ili projekata. To su primjerice komunalna poduzeća, turističke zajednice, razvojne agencije, upravni odjeli, mini-

starstva, državne agencije i institucije. Svaki od navedenih ustanova sa svojim stručnim kapacitetima i resursima izravno doprinosi povećanju kvalitete planiranja i provedbe razvojnih mjera i projekata.

Udruge civilnog društva

Udruge civilnog društva svojim djelovanjem doprinose povećanju kvalitete života te rješavanju društvenih izazova. Tako postaju važnim čimbenikom razvoja Općine koji svojim lokalnim djelovanjem čine Općinu i njezina naselja ugodnijom i atraktivnijom za život. Udruge za razvoj poželjni su partneri jer osim što zastupaju interese građana, često posjeduju znanja i vještine pripreme i provedbe EU projekata kojima osiguravaju prihode potrebne za njihov rad. Sinergijskim djelovanjem Općine i udruga povećava se kvaliteta pripreme i provedbe projekata te time i vjerojatnost ostvarenja sufinanciranja.

Privatni sektor

Poduzetnici svojim djelovanjem generiraju prihode i nova radna mjesta, no njihovo djelovanje ovisi o nizu vanjskih izazova i prilika stoga im je neophodna suradnja i potpora lokalne samouprave. Privatni sektor nositelj je gospodarskog razvoja te osnovni fokus ovog strateškog plana (PUR-a).

14.2. Proces praćenja i procjene projekata

S ciljem osiguranja kvalitete provedbe PUR-a neophodno je omogućiti i organizirati praćenje provedbe i utjecaja projekata te praćenje provedbe Programa ukupnog razvoja. U procesu praćenja i procjene preporučuje se korištenje obrazaca priloženih u Dodatcima 1,2,3.

Praćenje uspješnosti provedbe PUR-a - praćenje uspješnosti provedbe Programa ukupnog razvoja dokazuje se i mjeri pokazateljima rezultata provedbe razvojnih mjera (npr. broj zaposlenih osoba) te njihovom usporedbom s početnim stanjem tj. stanjem prilikom donošenja PUR-a. Za učinkovito i jednostavnije praćenje preporučujemo korištenje obrasca u Dodatku 2. te narativni izvještaj u Dodatku 3. Narativni izvještaj (dodatak 3) ispunjava Radni tim za tekuću godinu s rokom 31.12. tekuće godine te ga predaje načelniku na odobrenje. Obrazac praćenja utjecaja projekata (Dodatak 2) ispunjava Radni tim na kraju provedbenog razdoblja (2020).

Praćenje uspješnosti provedbe projekata - praćene provedbe projekata provodi član Radnog tima koji je zadužen za provedbu pojedinog projekta, uz pomoć obrasca u Dodatku 1. Obrazac1. Ispunjava se tijekom i nakon provedbe.

14.3. Terminski plan provedbe projekata

ID	Naziv projekta	2016	2017	2018	2019	2020
1.1.	Rekonstrukcija i obnova društvenog doma i središnjeg trga u Visokom					
2.1.	Obnova i prezentacija Utvrde Čanjevo					
3.1.	Uspostava Zavičajnog muzeja					
4.1.	Adaptacija Deglinovog melina u Kračevcu					
5.1.	Modernizacija nerazvrstanih cesta					
6.1.	Uređenje mjesnog groblja u Visokom					
7.1.	Uređenje dječjih igrališta po naseljima - Vinično i Čanjevo					
8.1.	Priključenje na regionalni sustav javne vodopskrbe					

15. ZAKLJUČAK

Izrada Plana ukupnog razvoja osmišljena je kao prvi korak ka planiranom, dugoročnom i održivom razvoju Općine Visoko. Svi ciljevi, prioriteti i mjere definirani ovim dokumentom, temelje se na glavnim razvojnim pravcima Općine, s namjerom da se stvore uvjeti za kvalitetan i dostojanstven život stanovništva, povoljna klima za razvoj gospodarstva te da se očuva bogata povijest, prirodno i kulturno nasljeđe za buduće generacije.

Plan ukupnog razvoja Općine Visoko operativnog je karaktera i treba poslužiti kao sredstvo koje će biti pokretač razvojnog ciklusa te istovremeno mora omogućiti efikasno upravljanje održivim razvojem Općine. U tu svrhu, dokument je usklađen sa širim razvojnim prioritetima, ciljevima i smjernicama Europske unije, nacionalnim i regionalnim programima i propisima.

Ovim dokumentom, na temelju svih elemenata utvrđenih osnovnom i strateškom analizom, izrađen je operativni plan mjera, kao zbir svih konkretnih razvojnih aktivnosti, programa i projekata čijom realizacijom u sljedećem periodu (do 2020. godine) treba realizirati provedbu, kontrolu i evaluaciju zacrtanih strateških ciljeva i prioritete Općine

Visoko, u svrhu gospodarskog, komunalnog i društvenog razvoja te u najvećoj mogućoj mjeri prevladati i ublažiti detektirane probleme i potaknuti ubrzani i dugoročno održivi razvoj i konkretizaciju razvojne vizije Općine Visoko.

Realizacijom Plana ukupnog razvoja Općine Visoko, stvorit će se uvjeti za prepoznatljivost i razvoj konkurentnosti Općine te će se omogućiti najbolje iskorištavanje komparativnih prednosti u svrhu privlačenja kapitala, ljudi, znanja i investicija u Općini.

16. POPIS SLIKA I GRAFIKONA

Slika 1.	Metodologija strateškog planiranja.....	3530
Slika 2.	Hijerarhija razvojnih strategija	3531
Slika 3.	Položaj i naselja Općine Visoko, GIS Varaždinske županije 2018.....	3535
Slika 4.	Popis stanovništva po naseljima, www.dzs.hr	3536
Slika 5.	Trend kretanja stanovništva, www.dzs.hr	3536
Slika 6.	Stanovništvo prema spolu, www.dzs.hr	3537
Slika 7.	Trend nezaposlenosti, www.hzz.hr	3537
Slika 8.	Nezaposlenost prema dobi u kolovozu 2018. www.hzz.hr	3538
Slika 9.	Nezaposleni prema stručnoj spremi u kolovozu 2018. www.hzz.hr	3538
Slika 10.	Vodoopskrbni sustav u Općini Visoko; Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Visoko.....	3543
Slika 11.	Mreža javne telekomunikacije u Općini Visoko, Izvor: Prostorni plan uređenja Općine Visoko.....	3544
Slika 12.	Obrtničke djelatnosti, www.obrtnicka-komora-vz.hr	3547
Slika 13.	Belina lipa, www.visoko.hr	3554
Slika 14.	Graditeljska baština, www.visoko.hr	3556
Slika 15.	Kretanje proračunskih sredstava, www.glasila.hr	3561
Slika 16.	Kretanje ocjene agregatnih pokazatelja i projekcija rasta.....	3571

17. POPIS TABLICA

Tablica 1.	Usklađenost PUR-a s prioritetima Programa ruralnog razvoja	3532
Tablica 2.	Osnovni podaci o teritoriju Općine Visoko, www.visoko.hr	3535
Tablica 3.	Stanovništvo Općine Visoko prema glavnim sredstvima za život, www.dzs.hr	3538
Tablica 4.	Broj zaposlenih prema području djelatnosti u Općini Visoko, www.dzs.hr	3539
Tablica 5.	Poljoprivredna zemljišta u Općini Visoko - ARKOD - APPRRR 2017.	3539
Tablica 6.	Poljoprivredna gospodarstva s površinom poljoprivrednog zemljišta 31.12.2017., www.apprrr.hr	3540
Tablica 7.	Popis gospodarstava sa vrstom domaćih životinja 31.12.2017., www.hps.hr	3541
Tablica 8.	Razvojni problemi i potreba u poljoprivredi	3541
Tablica 9.	Lokalni vodovodi Općine Visoko, www.visoko.hr	3545
Tablica 10.	Statistika zadovoljstva pokazateljima kvalitete okoliša	3546
Tablica 11.	Razvojni problemi i potrebe gospodarenja prirodnim resursima	3546
Tablica 12.	Obrtnici po naseljima, www.hok.hr	3547
Tablica 13.	Poduzetništvo u brojkama	3548
Tablica 14.	Statistika zadovoljstva gospodarskim pokazateljima	3548
Tablica 15.	Statistika zadovoljstva obrazovnim pokazateljima	3549
Tablica 16.	Podaci o učenicima, odjeljenjima i osoblju, www.visoko.hr	3549
Tablica 17.	Statistika zadovoljstva pokazateljima kvalitete života	3550
Tablica 18.	Usporedni prikaz osiguranika, www.hzzo.hr	3550
Tablica 19.	Statistika zadovoljstva pokazateljima kvalitete života	3551
Tablica 20.	Razvojni problemi i potreba društvene infrastrukture.....	3552
Tablica 21.	Javne ceste Općine Visoko, www.visoko.hr	3552
Tablica 22.	Statistika zadovoljstva infrastrukturnim pokazateljima	3553
Tablica 23.	Razvojni problemi i potrebe prometne infrastrukture	3553
Tablica 24.	Zaštićena kulturna dobra prema Registru kulturnih dobara, www.min-kulture.hr	3553
Tablica 25.	Razvojni problemi i potrebe kulturne i prostorne baštine	3556
Tablica 26.	Statistika zadovoljstva gospodarskim pokazateljima (turizam).....	3557
Tablica 27.	Razvojni problemi i potrebe ruralnog turizma	3558
Tablica 28.	Razvojni problemi i potrebe sekundarnih oblika turizma	3559
Tablica 29.	SWOT analiza Općine Visoko.....	3661
Tablica 30.	Anketa i projekcije ciljeva Općine Visoko	3570

18. OBRASCI

DODATAK 1: OBRAZAC ZA PRAĆENJE PROVEDBE PROJEKTA

Naziv projekta: Identifikacijski broj projekta:		
Osnovne informacije o projektu		
Vrsta projekta	Infrastrukturni/društveni/gospodarski	
Trajanje projekta (od do)		
Proračun projekta		
Osoba/organizacija zadužena za provedbu		
Utjecaj i usklađenost prioriteta		
Utjecaj provedbe	Nacionalni/Regionalni/Lokalni	
Usklađenost sa sektorskom strategijom		
Usklađenost sa županijskom razvojnom strategijom		
Usklađenost s lokalnim razvojnim planom		
Provjera postignuća - ostvareno		
Aktualna vrijednost pokazatelja nakon provedbe	Izvor provjere	
1.		
2.		
3.		
Opis projekta		

Status projekta (uklj. do sada utrošeno)						
Projektne aktivnosti i zaduženja za godinu provedbe					Provjera postignuća	
Aktivnost	Zaduženje	Početak provedbe	Rok izvršenja	Trošak provedbe	% izvršenja	Utrošeno u kn
1.						
2.						
3.						
Projektne aktivnosti za provesti tijekom narednih godina						
Aktivnost	Zaduženje	Rok izvršenja		Trošak provedbe		
1.						
2.						
3.						
Ukupna analiza realizacije projekta nakon godine 2016						
% izvršenja projekta		% utrošenog proračuna		% utrošenog vremena		

DODATAK 2: OBRAZAC ZA PROCJENU UČINKA PROVEDBE PUR-A

Cilj	ID. broja pokazatelja	Naziv pokazatelja	Pokazatelj rezultata
1. Jačanje gospodarstva temeljenog na razvoju turizma te malog i srednjeg poduzetništva	1.1.	Veća osviještenost i senzibilnost mještana prema prirodnoj i kulturnoj baštini	
	1.2.	Očuvana prirodna i kulturna baština	
	1.3.	Razvijeni novi oblici turizma (ruralni i kulturni)	
	1.4.	Povećan broj dolazaka i noćenja turista za 10%	
	1.5.	Povećana turistička prepoznatljivost destinacije	
	1.6.	Otvorena 2 nova smještajna objekta	
	1.7.	Povećana turistička potrošnja za 8%	
	1.8.	Razvijena mala obiteljska turistička gospodarstva	
	1.9.	Dinamičan rast obrtništva za 5%	
	1.10.	Povećani prihodi od malog i srednjeg poduzetništva za 5%	
	1.11.	Pokrenuta 2 projekta za poticanje rasta i razvoja poduzetništva	
	1.12.	Povećana zapošljivost lokalnog stanovništva za 5%	
	1.13.	Povećana zapošljivost marginaliziranih skupina za 5%	
2. Restrukturiranje i razvoj poljoprivredne proizvodnje	2.1.	Razvijena poljoprivredno-prehrambena proizvodnja	
	2.2.	Uređena i okrupnjena zemljišta	
	2.3.	Povećana konkurentnost poljoprivrednih proizvođača	
	2.4.	Zasađena 2 nova nasada šljive Bistrice	
	2.5.	Otvoren 1 pogon za preradu i sušenje voća	
	2.6.	Održane 2 radionice o alternativnim izvorima financiranja	
	2.7.	Samozaposlene 4 nove osobe	
	2.8.	Otvorena 2 nova zajednička prodajna mjesta udruženih poljoprivrednih proizvođača	
	2.9.	Unaprjeđen rad poljoprivredne braniteljske zadruge	
	2.10.	Održana informativna radionica za pripremu projekata	
3. Unaprijeđena infrastruktura i održivo upravljanje okolišem	3.1.	Povećan životni standard stanovništva Općine	
	3.2.	Izgrađena kanalizacijska infrastruktura	
	3.3.	Uređene lokalne ceste	
	3.4.	Sanirani poljski i šumski putevi	
	3.5.	Izgrađene i ucrtane biciklističke staze	
	3.6.	Pokrenuta 2 projekta prekogranične suradnje	
	3.7.	Izgrađen suvremeni vodoopskrbni sustav	
	3.8.	Povećana vrijednost građevinskog zemljišta	
	3.9.	Povećana uporaba obnovljivih izvora energije	
	3.10.	Povećana primjena mjera energetske učinkovitosti	
4. Unaprjeđeno obrazovanje i društvena infrastruktura	4.1.	Povećan standard odgojno-obrazovne nastave	
	4.2.	Izgrađen dječji vrtić	
	4.3.	Unaprjeđene vještine i kompetencije mještana	
	4.4.	Povećana zapošljivost za 5%	
	4.5.	Unaprjeđen međugeneracijski dijalog u Općini	
	4.6.	Opremljen prostor za aktivno druženje starijih osoba	
	4.7.	Održane 3 informatičke radionice za starije	
	4.8.	Osmišljeni atraktivni sadržaji i aktivnosti za treću dob	
	4.9.	Organizirane 3 volonterske akcije	
	4.10.	Pripremljena 2 projekta koja podupiru socijalnu uključenost	

DODATAK 3: SADRŽAJ NARATIVNOG IZVJEŠĆA O PROVEDBI PUR-A**1. Opće informacije**

- Razdoblje izvještaja
- Izvori provjere podataka

2. Provedba projekata

- Kratak opis provedbe projekata
- Opis odstupanja od planiranog
- Financijski učinak provedbe - usporedba planiranih i utrošenih sredstava
- Preporuke za iduće provedbeno razdoblje

3. Učinak provedbe akcijskog plana - pokazatelji rezultata

- Odnos zadano - ostvareno
- Opis odstupanja od planiranog
- Preporuke za naredno provedbeno razdoblje
- Priložiti izvještaje o učinku PUR-a

5. Ocjena potrebe za revizijom

- Opis glavnih prepreka i preporuke za poboljšanjem

6. Izvješće o status projekata

- Priložiti izvještaje o provedbi projekata

7. Popis osoba koje su sastavile izvješće

- Navesti osobe koje su sudjelovale u pripremi izvješća
-

»Službeni vjesnik Varaždinske županije«

Službeno glasilo Županije, gradova i općina Varaždinske županije. Izdaje: Varaždinska županija, 42000 Varaždin, Franjevački trg 7. Telefon (042) 390-554. Glavna i odgovorna urednica: pročelnica Upravnog odjela za poslove Skupštine i župana Ivana Golubić Horvat. Tehnički uređuje, priprema i tiska: GLASILA d.o.o., 44250 Petrinja, D. Careka 2/1, tel: (044) 815-138 i (044) 815-498, www.glasila.hr, e-mail: glasila@glasila.hr. Pretplata za 2020. godinu iznosi 200,00 kn + PDV. Svi brojevi »Službenog vjesnika Varaždinske županije« objavljeni su i na Internetu: www.glasila.hr.